

Reactienota zienswijzen Omgevingsvisie Steenwijkerland

Team: Ruimtelijke ordening en projecten
Auteur : Projectgroep Omgevingsvisie
Datum: 25-11-2025
Versie: 1

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
2. Ontvankelijkheid zienswijzen.....	4
3. Beantwoording van de zienswijzen	5
Indiener 1	5
Indiener 2	5
Indiener 3	6
Indiener 4	7
Indiener 5	8
Indiener 6	8
Indiener 7	10
Indiener 8	14
Indiener 9	17
Indiener 10	19
Indiener 11	19
Indiener 12	20
Indiener 13	21
Indiener 14	21
Indiener 15	22
Indiener 16	23
Indiener 17	24
Indiener 18	25
Indiener 19	25
Indiener 20	26
Indiener 21	33
Indiener 22	35
Indiener 23	35
Indiener 24	39
Indiener 25	43
Indiener 26	43
Indiener 27	44
Indiener 28	46
Indiener 29	46
Indiener 30	51
Indiener 31	54
Indiener 32	56

Indiener 33	60
Indiener 34	61
Indiener 35	61
Indiener 36	63
Indiener 37	64
Indiener 38	65
Indiener 39	66
Indiener 40	68
Indiener 41	69
Indiener 42	70
Indiener 43	70
Indiener 44	73
Indiener 45	73
Indiener 46	75
Indiener 47	79
Indiener 48	80
Indiener 49	82
Indiener 50	82
Indiener 51	84
Indiener 52	84
Indiener 53	88
Indiener 54	91
Indiener 55	92
Indiener 56	92
Indiener 57	93
Indiener 58	95
Indiener 59	96
Indiener 60	101
Indiener 61	102
Indiener 62	105
Indiener 63	105

1. Inleiding

Op 17 september 2025 is de ontwerp Omgevingsvisie Steenwijkerland gepubliceerd en gedurende een periode van zes weken ter inzage gelegd. In deze periode, die liep tot en met 30 oktober 2025, konden inwoners, organisaties en andere belanghebbenden hun zienswijze indienen op het ontwerp.

In totaal zijn er 63 zienswijzen ontvangen. Deze zienswijzen bevatten waardevolle opmerkingen, zorgen, suggesties en aanvullingen op verschillende onderdelen van de Omgevingsvisie. De gemeente Steenwijkerland hecht grote waarde aan deze betrokkenheid en heeft alle zienswijzen zorgvuldig bekeken en beoordeeld.

Deze nota bevat per zienswijze een samenvatting van de ingebrachte punten en een reactie daarop vanuit de gemeente. Waar mogelijk en passend zijn onderdelen van de visie aangepast of verduidelijkt.

De reactienota heeft de volgende opzet. In paragraaf 2 wordt kort ingegaan op de ontvankelijkheid van de ingediende zienswijzen. In paragraaf 3 worden de zienswijzen van elke indiener kort samengevat en per onderdeel van een gemeentelijke reactie voorzien.

De indieners van een zienswijze worden schriftelijk geïnformeerd over de te volgen procedure. Bij de besluitvorming in de raad over de Omgevingsvisie wordt tevens over de zienswijzen besloten. Aan de raad wordt voorgesteld de zienswijzen conform deze 'reactienota zienswijzen' te beantwoorden.

2. Ontvankelijkheid zienswijzen

De zienswijzen zijn vóór 31 oktober 2025 ingediend en daarmee binnen de terinzagelegging van het ontwerpbesluit ontvangen. Alle zienswijzen zijn dus tijdig ingediend en daarom ontvankelijk.

3. Beantwoording van de zienswijzen

Indiener 1

1.	INDIENER 1	
1.1	Indiener stelt dat bij een toekomstgerichte, inclusieve Omgevingsvisie een van de uitgangspunten moet zijn: toegankelijkheid, iedereen moet op basis van gelijkwaardigheid mee kunnen doen, ook in de openbare ruimte en dat dit in de uitgangspunten van de Omgevingsvisie een plaats moet krijgen.	De indiener stipt een aantal terechte en wezenlijke punten aan. De Omgevingsvisie is een strategisch document op hoofdlijnen. De genoemde aandachtspunten worden bij een nadere uitwerking van plannen of projecten meegenomen waarbij wij streven naar een inrichting van de openbare ruimte waarin iedereen kan meedoen.
1.2	Indiener is van mening dat er te weinig/geen aandacht wordt besteed aan het OV in de gemeente. Indiener vraagt zich af wat nu de ambitie is.	Wij begrijpen deze zorg en waarderen het dat indiener aandacht vraagt voor de bereikbaarheid en mobiliteit in onze gemeente. Wij zijn het met indiener eens dat mobiliteit een belangrijk thema is binnen de Omgevingsvisie. Daarom is er in de visie nadrukkelijk aandacht voor publieke mobiliteit in brede zin: niet alleen openbaar vervoer, maar ook andere vormen zoals deelmobiliteit, fietsverkeer en vervoer op maat. Ons doel is een fijnmaziger netwerk en een toegankelijk aanbod, zodat zoveel mogelijk inwoners hiervan gebruik kunnen maken. We realiseren ons dat we hierin afhankelijk zijn van andere overheden, zoals het Rijk en de Provincie, die verantwoordelijk zijn voor concessies en infrastructuur. Tegelijkertijd nemen we als gemeente onze rol serieus door samen met de provincie en lokale partners de vervoersbehoefte en -mogelijkheden te verkennen. Daarbij kijken we onder andere naar het bestaande netwerk, de vraag van verschillende doelgroepen en passende vormen van vervoer.

Conclusie

De zienswijze van indiener 1 leidt niet tot wijziging van de Omgevingsvisie

Indiener 2

2.	INDIENER 2	
2.1	Indiener stelt dat De Kamp een uniek historisch, geologisch, archeologisch en ecologisch gebied is dat essentieel is voor de identiteit en biodiversiteit van Steenwijk. Bebouwing zou leiden tot onherstelbaar verlies	Binnen de Omgevingsvisie wordt gestreefd naar een evenwicht tussen behoud van waardevolle landschappen en het faciliteren van maatschappelijke behoeften zoals wonen, werken en bereikbaarheid.

	van erfgoed en natuur en toekomstige generaties de kans ontnemen dit te ervaren. Aangezien er alternatieve locaties beschikbaar zijn, wordt verzocht af te zien van bebouwing van De Kamp en dit gebied blijvend te beschermen als historisch en natuurlijk erfgoed van Steenwijk.	De Kamp is inderdaad van geologische en ecologische betekenis. Met inachtneming van deze kwaliteiten en waarden zetten we in op een ontwikkeling tot woningbouw, waarbij landschappelijke inpassing onderdeel zijn van de ruimtelijke afweging. Bovendien wordt bij nieuwe ontwikkelingen gestreefd naar versterking van de ruimtelijke kwaliteit, bijvoorbeeld door het behoud van groene structuren en het creëren van ecologische verbindingen. De Omgevingsvisie stelt dat uitbreiding nabij bestaande kernen wenselijk is om versnippering van het landschap te voorkomen en voorzieningen efficiënt te benutten. De Kamp ligt strategisch ten opzichte van Steenwijk en sluit aan bij bestaande infrastructuur, waardoor het een logische plek is voor verantwoorde ontwikkeling.
--	---	---

Conclusie

De zienswijze van indiener 2 leidt niet tot wijziging van de Omgevingsvisie

Indiener 3

3.	INDIENER 3	
3.1	Indiener stelt dat De Kamp een uniek historisch, geologisch, archeologisch en ecologisch gebied is dat essentieel is voor de identiteit en biodiversiteit van Steenwijk. Bebouwing zou leiden tot onherstelbaar verlies van erfgoed en natuur en toekomstige generaties de kans ontnemen dit te ervaren. Aangezien er alternatieve locaties beschikbaar zijn, wordt verzocht af te zien van bebouwing van De Kamp en dit gebied blijvend te beschermen als historisch en natuurlijk erfgoed van Steenwijk.	Binnen de Omgevingsvisie wordt gestreefd naar een evenwicht tussen behoud van waardevolle landschappen en het faciliteren van maatschappelijke behoeften zoals wonen, werken en bereikbaarheid. De Kamp is inderdaad van historische, geologische, archeologische en ecologische betekenis. Met inachtneming van deze kwaliteiten en waarden zetten we in op een ontwikkeling tot woningbouw, waarbij landschappelijke inpassing onderdeel zijn van de ruimtelijke afweging. Bovendien wordt bij nieuwe ontwikkelingen gestreefd naar versterking van de ruimtelijke kwaliteit, bijvoorbeeld door het behoud van groene structuren en het creëren van ecologische verbindingen. De Omgevingsvisie stelt dat uitbreiding nabij bestaande kernen wenselijk is om versnippering van het landschap te voorkomen en voorzieningen efficiënt te benutten. De Kamp ligt strategisch ten opzichte van

		Steenwijk en sluit aan bij bestaande infrastructuur, waardoor het een logische plek is voor verantwoorde ontwikkeling.
--	--	--

Conclusie

De zienswijze van indiener 3 leidt niet tot wijziging van de Omgevingsvisie

Indiener 4

4.	INDIENER 4	
4.1	Indiener vraagt zich af of de bereikbaarheid en toegankelijkheid van de buitenruimte voor mensen met een beperking voldoende is benadrukt.	De bereikbaarheid en toegankelijkheid van de openbare ruimte krijgt in meerdere hoofdstukken aandacht. In het Hoofdstuk 2 Visie op Steenwijkerland wordt ingegaan op het inrichten van de openbare ruimte voor bewegen en ontmoeten en het bevorderen van de gezondheid. Iedereen kan naar wens en vermogen meedoen. Dit gedachtegoed van de inclusieve openbare ruimte, hebben we doorgetrokken richting alle deelgebieden en vormt één van de belangrijke richtlijnen voor de inrichting van de openbare ruimte. In omgevingsprogramma's en omgevingsplannen, de nadere uitwerking van de Omgevingsvisie, moeten deze richtlijnen concreet worden vertaald naar ontwerprichtingen.
4.2	In 2016 is het VN-Verdrag voor rechten van personen met een beperking door Nederland aangenomen. Gemeenten zijn sinds 2017 verplicht om in beleidsplannen aan te geven hoe zij de inclusie van inwoners met een beperking willen bevorderen. Indiener mist een verwijzing naar dit verdrag.	Hoewel het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een beperking niet expliciet wordt genoemd in onze Omgevingsvisie, onderschrijven wij het gedachtegoed ervan volledig. Bij ruimtelijke afwegingen en ontwerpen wordt rekening gehouden met toegankelijkheid, gebruiksvriendelijkheid en gelijke kansen voor alle inwoners. Dit gebeurt onder meer door aandacht te besteden aan de inrichting van de openbare ruimte en de bereikbaarheid van voorzieningen. Inclusie is daarmee een integraal onderdeel van onze ruimtelijke visie, ook zonder directe verwijzing naar het verdrag.
4.3	In de huidige samenleving worden inclusieve programma's opgezet waarin kinderen en jongeren met en zonder beperking samen deelnemen aan diverse activiteiten, zoals onderwijs, sport en natuurbeleving, om uitsluiting te voorkomen. Voor ouderen en senioren worden aparte activiteiten	In aansluiting op de reactie bij 4.2 wordt bij ruimtelijke planvorming rekening gehouden met inclusieve programma's.

	georganiseerd. Indiener is van mening dat dit ruimhartiger moet worden omschreven in de Omgevingsvisie.	
4.4	Bij de uitwerking van de Omgevingsvisie naar Omgevingsplannen, beleidskaders en ontwikkelkaders adviseren wij nadrukkelijk de toegankelijkheid en bereikbaarheid voor mensen met een beperking als toetsingscriterium te hanteren	Bij de verdere uitwerking van de Omgevingsvisie naar concrete Omgevingsplannen, beleidskaders en ontwikkelkaders onderschrijven wij het belang van toegankelijkheid en bereikbaarheid voor mensen met een beperking als essentieel toetsingscriterium. Een inclusieve openbare ruimte draagt bij aan gelijke kansen voor alle inwoners en sluit aan bij de maatschappelijke opgave om de leefomgeving voor iedereen bruikbaar en veilig te maken. In dit kader realiseren we plannen conform de LIOR (Leidraad Inrichting Openbare Ruimte). De LIOR biedt concrete richtlijnen en ontwerpprincipes die bijdragen aan een toegankelijke, veilige en toekomstbestendige inrichting van de openbare ruimte. Door de LIOR als normstellend kader te hanteren, wordt geborgd dat toegankelijkheid niet slechts een ambitie blijft, maar daadwerkelijk wordt geïntegreerd in de uitwerking van plannen.

Conclusie

De zienswijze van indiener 4 leidt niet tot wijziging van de Omgevingsvisie.

Indiener 5

5.	INDIENER 5	
5.1	Indiener heeft de Omgevingsvisie doorgenomen en constateert dat de locatie 'Sportlust' niet is opgenomen in de tekst over lokale behoefte woningbouw voor Steenwijk en verzoekt de locatie alsnog op te nemen in de Omgevingsvisie	De locatie 'Sportlust' is onderdeel van het plan 'Steenwijk Zuidoost' en is daarmee opgenomen in de tekst van de Omgevingsvisie. Ook is de locatie 'Sportlust' als zoekrichting woningbouw op verbeelding van de Omgevingsvisie opgenomen.

Conclusie

De zienswijze van indiener 5 leidt niet tot wijziging van de Omgevingsvisie.

Indiener 6

6.	INDIENER 6	
6.1	Indiener waardeert de onderschrijft de inzet voor perspectieven zoals verwoord in de paragrafen 2. Visie op Steenwijkerland, 3.1.2.	De waardering en onderschrijving wordt voor kennisgeving aangenomen.

	De Landschappen en 4.1 Leefbare kernen en steden in Steenwijkerland	
6.2	Indiener stelt dat er strijdigheden in de Omgevingsvisie staan die afbreuk doen aan de stuurkracht van de Omgevingsvisie en de Visie Steenwijk. Daar in hoofdstuk paragraaf 4.2.10 'Beoogde ontwikkel – en zoeklocaties' wordt ingezet op een mogelijke ontwikkeling van Woldmeenthe Noord ten behoeve van sportaccommodaties en een verbindingsweg, is in het hoofdstuk 't Hoge Land' en het hoofdstuk 'De Beekdalen' het behoud van het open landschap en het water- en bodemsturend, als richting voor de toekomst, beschreven. Indiener stelt dat de beoogde ontwikkelingen in strijd zijn met de inzet voor het behoud van het bestaand agrarische grondgebruik, afbreuk doet aan de kernkwaliteiten én het water- en bodemperspectief van het gebied.	De Woldmeenthe Noord is gelegen op de voor Steenwijk zo karakteristieke overgang van de stuwwal naar het beekdal van de Aa. Hier liggen bosrijke gebieden en open velden, agrarisch landschap en Natuur Netwerk Nederland gebieden en ten noorden van de A32 de recreatieparken in het bos van de Bult en de Woldberg. In deze overgang speelt de sponsstrategie een belangrijke rol. Vasthouden en infiltreren op de hogere gronden zodat deze langzaam afstroomt en uitteedt in de lage delen. De Aa voert uiteindelijk het water af. In de Omgevingsvisie is het gebied dat beoogd is voor mogelijke toekomstige recreatie en sport enkel onderdeel van het deelgebied 'De Beekdalen'. Binnen dit deelgebied houden we rekening met de noodzaak water langer vast te houden en dat er geen ruimte is voor gebruik en functies die het waterbergend vermogen beperken. De agrarische activiteiten in de beekdalen moeten zich doorontwikkelingen om zich aan te kunnen passen aan de huidige en toekomstige eisen van gebied van met name klimaat, waterberging en natuur. Het realiseren van sportaccommodaties en recreatieve voorzieningen in een beekdal is goed mogelijk, mits er zorgvuldig wordt omgegaan met de natuurlijke eigenschappen van het gebied. Beekdalen zijn van nature lager gelegen zones waar water naartoe stroomt en tijdelijk kan worden opgevangen. Juist deze eigenschap biedt kansen voor een multifunctionele inrichting waarin waterbeheer en (sport)recreatie elkaar versterken. Bij de planvorming wordt nadrukkelijk rekening gehouden met de waterhuishouding. Door het toepassen van slimme maatregelen zoals wadi's, infiltratiezones en het gebruik van waterdoorlatende materialen, kan het gebied veilig en duurzaam worden ingericht. Sportvelden kunnen bijvoorbeeld zodanig worden aangelegd dat ze bij extreme neerslag tijdelijk water kunnen bergen, zonder dat dit

		leidt tot schade of langdurige onderbreking van het gebruik.
6.3	Indiener vraagt zich af of het gebiedsrapport Stroink (april 2025) ook daadwerkelijk serieus is genomen en als inbreng is gebruikt	Water – en bodemsturend is, zoals ook beschreven in 3.1.2. 'De landschappen, elk met een eigen karakter', een belangrijk aspect bij toekomstige ontwikkelingen. In aansluiting op rijks – en provinciaal beleid maken we de omslag naar een water – en bodembewuste inrichting van onze leefomgeving. We beogen dat het landschap weer gaat werken als een spons: langer vasthouden van water op hogere gelegen gebieden en het vertragen van de piekafvoer van water door gebruik te maken van de capaciteit van de beekdalen om te overstromen en te bergen. Dit is in lijn met bestaand rijks – en provinciaal beleid en ook met onder andere het rapport Stroink.
6.4	Indiener vraagt zich af in hoeverre, bij de mogelijke bestemming van Woldmeenthe Noord als locatie voor sportcomplexen en een verbindingsweg Tuk – A32, water en bodem echt leidend zijn in die ruimtelijke ordening?	Kortheidshalve wordt verwezen naar de beantwoording bij 6.2.
6.5	Indiener verzoekt water – en bodemsturend onverkort leidend te maken en de bestemming 'agrarische te gebruiken natuur' aan te houden voor Woldmeenthe Noord.	Bij ruimtelijke ontwikkelingen wordt water – en bodemsturend als uitgangspunt meegenomen en wordt gekeken naar de ambities voor Steenwijkerland. De bestemming 'agrarisch te gebruiken natuur' past niet bij de beoogde ruimtelijke invulling. Daarnaast wordt opgemerkt dat een Omgevingsvisie niet voorziet in het behoud en/of wijzigen van een bestemming van gronden.

Conclusie

De zienswijze van indiener 6 leidt niet tot wijziging van de Omgevingsvisie.

Indiener 7

7.	INDIENER 7	
7.1	Indieners zijn van mening dat het toestaan van knoopen en grootschalige erftransformatie leidt tot een fundamentele koerswijziging in het ruimtelijk beleid. Volgens indiener ontstaat hierdoor een precedentwerking waarbij elk vrijkomend erf kan worden getransformeerd, met als gevolg een sluipende verstedelijking van het buitengebied. Volgens indiener verdwijnt daarmee de agrarische identiteit en	Het toestaan van knoopen en erftransformatie betekent geen fundamentele koerswijziging, maar sluit juist aan bij de bestaande beleidslijn waarin zorgvuldig wordt gezocht naar mogelijkheden voor behoud en versterking van het buitengebied. Het concept van knoopen is niet nieuw en bestaat reeds in de gemeente en is onderdeel van provinciaal beleid. Het is bedoeld om leegstand en verval

	het samenhangend, kleinschalig en historisch waardevolle cultuurlandschap, wat generaties lang is opgebouwd, onherstelbaar aantasten.	van agrarische erven tegen te gaan, met behoud van landschappelijke structuur en cultuurhistorische waarde. De Omgevingsvisie voorziet niet in mogelijkheden voor grootschalige erftransformatie. Transformaties dienen aan te sluiten op de identiteit en kernkwaliteiten van het deelgebied, waarbij geen extra versterking plaatsvindt. Elke ontwikkeling wordt afzonderlijk beoordeeld en vraagt om maatwerk. Er is nadrukkelijk géén sprake van automatische precedentwerking: transformatie is alleen mogelijk na toetsing op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties (ETFAL), ruimtelijke kwaliteit, landschappelijke inpassing en behoud van cultuurhistorische waarden.
7.2	Indiener stelt dat tijdens een schetsatelier in 2005 onder begeleiding van de Dienst Landelijk Gebied belangrijke uitgangspunten zijn geformuleerd voor het gebied 'het Hoge Land', waaronder het behoud van karakteristieke ruimtelijke relaties en bescherming van ecologische doelsoorten. Indiener is van mening dat het lijkt of de gemeente nu af wil stappen van deze eerder gezamenlijk vastgestelde uitgangspunten en vraagt zich af of de resultaten van het schetsatelier uit 2005 en de belangen van natuur, landschap en omwonenden daadwerkelijk heroverwogen en meegewogen zijn in de Omgevingsvisie. En vraagt zich af of dit kan. Kan dit zomaar, zonder consultatie of instemming te vragen van betrokken partijen. Indiener vraagt om duidelijkheid over de gevolgde procedure en de mate van betrokkenheid van stakeholders uit het schetsatelier.	Indiener verwijst naar het schetsatelier uit 2005 onder begeleiding van DLG, waarin waardevolle uitgangspunten zijn geformuleerd voor Het Hoge Land. De uitgangspunten van destijds, namelijk het behoud van karakteristieke ruimtelijke relatie tussen de dorpen en het buitengebied en aandacht voor ecologische doelsoorten, zijn ook in de huidige Omgevingsvisie en in de uitwerking van het deelgebied Het Hoge Land belangrijke uitgangspunten. Wij kunnen ons dan ook niet vinden in het beeld dat de gemeente deze uitgangspunten zou loslaten. Integendeel, ze vormen nog steeds een herkenbare basis binnen de ontwerp-Omgevingsvisie. Ons uitgangspunt bij gemeentelijke initiatieven is dat we inzetten op (inwoners)participatie. Of het nu gaat om projecten in de openbare ruimte of om ontwikkeling van beleid of visies, we willen daar samen met onze omgeving invulling aan geven. In dat kader heeft de gemeente een open en uitgebreid participatieproces doorlopen, waarbij we diverse stakeholders – waaronder inwoners, maatschappelijke organisaties en overheden – raadpleegden en zij ook advies konden geven.
7.3	Indiener wijst op de recreatieve waarde van het landschap rondom de Halleweg en stelt dat toeristen en wandelaars het gebied bijzonder waarderen vanwege de glooiende structuur, het afwisselende coulisselandschap en de rust.	Indiener wijst terecht op de recreatieve waarde van het landschap rondom de Halleweg en de betekenis daarvan voor toeristen en wandelaars. Deze kwaliteiten zijn ook binnen de Omgevingsvisie erkend en vormen een

	Volgens indiener draagt deze unieke beleving bij aan het toeristisch profiel van de regio. De voorgenomen transformatie aan de Halleweg tot een erf met 11 woningen zou volgens indiener deze landschappelijke kwaliteit en recreatieve aantrekkelijkheid sterk aantasten door schaalvergroting en verstening, wat het open karakter en de visuele continuïteit van het gebied bedreigt, en daarmee voor de aantrekkelijkheid voor recreanten en toeristen.	belangrijk uitgangspunt bij toekomstige ruimtelijke afwegingen. Het is echter van belang te benadrukken dat de Omgevingsvisie een strategisch beleidsdocument is, waarin richtinggevende ambities en ontwikkelprincipes worden geformuleerd. De visie voorziet niet in concrete besluiten over individuele locaties of functiewijzigingen. Voor de transformatie aan de Halleweg is een afzonderlijke procedure voor wijziging van het omgevingsplan vereist. In die procedure worden landschappelijke inpassing, recreatieve impact en andere belangen zorgvuldig afgewogen. Ook inspraak en participatie zijn onderdeel van de procedure.
7.4	Indiener waardeert de ambities van de ontwerpvisie, maar is van mening dat het huidige concept van knoopen aanzienlijke risico's met zich meebrengt. Volgens indiener ontbreekt het aan duidelijke kaders en toetsingscriteria, waardoor rechtszekerheid voor omwonenden ontbreekt en precedentwerking ontstaat, zoals bij de mogelijke transformatie aan de Halleweg. Daarnaast wordt gewezen op de ruimtelijke impact: directe gevolgen voor het landschap, de beleving van rust en ruimte, en de ecologische draagkracht van het gebied en het ontbreken van noodzaak gezien de bestaande plancapaciteit, en de risico's van onvoorspelbare verspreide ontwikkeling buiten bestaande kernen en druk op voorzieningen. Indiener verzoekt de gemeente om het concept kritisch te heroverwegen en, indien behouden, te voorzien van heldere juridisch verankerde randvoorwaarden. Indiener is van mening dat dan kan worden gewaarborgd dat het buitengebied zijn landschappelijke, ecologische en sociale waarde behoudt, en dat gemeentelijke middelen doelmatig worden ingezet.	Indiener waardeert de ambities van de ontwerpvisie, maar uit zorgen over het concept van knoopen, met name vanwege het ontbreken van duidelijke kaders en toetsingscriteria, mogelijke precedentwerking en de (ruimtelijke) impact. Deze aandachtspunten worden herkend en serieus genomen. Het is echter van belang te benadrukken dat de Omgevingsvisie een strategisch beleidsdocument is, waarin richtinggevende uitgangspunten worden geformuleerd voor de lange termijn. De visie bevat geen juridisch bindende regels of toetsingscriteria. Voor concrete ontwikkelingen, zoals de realisatie van knoopen, is een afzonderlijke procedure voor wijziging van het omgevingsplan vereist, waarbij onder andere getoetst wordt aan de randvoorwaarden voor vrijkomende agrarische bebouwing. In die procedure worden kaders, randvoorwaarden en belangenafweging juridisch vastgelegd en getoetst.
7.5	Indiener is van mening dat de infrastructuur in het buitengebied niet geschikt is voor het intensieve verkeer dat ontstaat door nieuwe woonclusters zoals knoopen. Volgens indiener leidt dit tot verkeersonveilige situaties, vooral op smalle wegen zonder voet- of	Elke ontwikkeling in het buitengebied, ook een knoop-erf, vraagt om maatwerk. Daarbij wordt per locatie zorgvuldig gekeken naar de bestaande infrastructuur, verkeersstromen en de ruimtelijke inpassing. Bij het maken van een ruimtelijke afweging is verkeersveiligheid een

	fietspaden en vormt het een risico voor spelende kinderen en kwetsbare verkeersdeelnemers. Het ontbreken van duidelijke erfafbakening vergroot dit risico. Indiener verzoekt de gemeente om bij de beoordeling van knoopen expliciet aandacht te besteden aan verkeersveiligheid en waar nodig aanvullende maatregelen te treffen, zonder dat dit ten koste gaat van bestaande landschapselementen zoals oude bomen.	belangrijk aandachtspunt. Bij de beoordeling van concrete initiatieven worden daarom aanvullende maatregelen overwogen, zoals snelheidsbeperking, erfafbakening of aanpassingen in de inrichting van de openbare ruimte. Daarbij wordt ook gekeken naar het behoud van landschappelijke elementen, zoals oude bomen, die van waarde zijn voor de identiteit van het gebied. De zorgen van indiener worden in dat opzicht herkend. Verkeersveiligheid is al een belangrijk aandachtspunt bij toekomstige planvorming.
7.6	Indiener is van mening dat transformatie van vrijkomende agrarische bebouwing (VAB) alleen mag plaatsvinden binnen een helder en juridisch toetsbaar kader. Daarbij wordt verzocht om strikte begrenzing van het aantal woningen per erf, locatiecriteria en verplichte landschappelijke inpassing op te nemen in de Omgevingsvisie. Ook toepassing van KGO-compensatie dient volgens indiener beperkt en transparant te zijn, conform de Omgevingswet. Indiener verzoekt om tijdelijke opschorting van alle erftransformaties totdat de Omgevingsvisie definitief is vastgesteld, om te voorkomen dat ontwikkelingen vooruitlopen op beleid zonder integrale afweging of betrokkenheid van relevante stakeholders.	Concrete kaders en toetsingscriteria voor VAB-transformatie en KGO-compensatie worden vastgelegd in het omgevingsplan of in daarop gebaseerde beleidsregels, zoals de recent vastgestelde 'Randvoorwaarden toekomst bij vrijkomende agrarische bebouwing'. Daarbij is maatwerk het uitgangspunt, waarbij per locatie en deelgebied een integrale afweging plaatsvindt van ruimtelijke kwaliteit, landschappelijke inpassing, verkeersveiligheid en ecologische waarden. Een tijdelijke opschorting van erftransformaties is niet aan de orde. Lopende en toekomstige initiatieven worden getoetst aan het geldende omgevingsplan en bestaande beleidskaders. De ontwerp Omgevingsvisie vormt daarbij een richtinggevend kader, maar geen grondslag voor het stilleggen van ontwikkelingen. Voor de transformatie aan de Halleweg is een afzonderlijke procedure voor wijziging van het omgevingsplan vereist. In die procedure worden landschappelijke inpassing, recreatieve impact en andere belangen zorgvuldig afgewogen. Ook inspraak en participatie zijn onderdeel van de procedure.

Conclusie

De zienswijze van indiener 7 leidt niet tot wijziging van de Omgevingsvisie.

Indiener 8

8.	INDIENER 8	
8.1	Indiener stelt dat in de ontwerp-Omgevingsvisie geen duidelijke verwijzing is opgenomen waaruit blijkt dat de daarin genoemde opmerkingen en richtingen niet in de plaats komen van het eerder vastgestelde beleid uit de Toekomstvisie Giethoorn (2020) en het Blauw Groen Hart voor Giethoorn. Indiener is van mening dat dit tot verwarring kan leiden over de status van bestaande spelregels en richtinggevend beleid voor initiatieven in Giethoorn	De Omgevingsvisie Steenwijkerland is het leidend strategisch beleidskader voor de fysieke leefomgeving van de gehele gemeente. Dit betekent dat de Omgevingsvisie richtinggevend is voor toekomstige ontwikkelingen en keuze. De Omgevingsvisie is integraal en gebiedsdekkend opgesteld conform de Omgevingswet. De Toekomstvisie Giethoorn en het Blauw Groen Hart voor Giethoorn zijn waardevolle gebiedsgerichte visies die als bouwstenen hebben gefungeerd bij het opstellen van de Omgevingsvisie. Hoewel de Omgevingsvisie leidend is, blijven deze documenten van kracht bij de beoordeling van initiatieven in het betreffende gebied. Ze worden betrokken bij de toetsing en interpretatie van plannen, mits passend binnen de kaders van de Omgevingsvisie.
8.2	Indiener stelt dat de verbeelding de Groene Schatkamer van de Omgevingsvisie niet aansluit bij lopende initiatieven in Giethoorn, zoals woningbouw bij Giethoorn Noord en de verplaatsing van sportvelden uit het Blauw Groen Hart. Ook wordt gewezen op het ontbreken van kleur in gebieden die eerder door de RCE zijn aangemerkt als waardevol slagenlandschap, terwijl andere toekomstige initiatieven wel zijn ingekleurd. Indiener acht het wenselijk dat de plankaart op deze punten wordt bijgewerkt, aangezien deze een integraal onderdeel vormt van de Omgevingsvisie	Wij begrijpen dat indiener zorgen uit over het ontbreken van aansluiting tussen de verbeelding van de Omgevingsvisie en enkele lopende initiatieven in Giethoorn, zoals woningbouw bij Giethoorn Noord en de verplaatsing van sportvelden uit het Blauw Groen Hart. Ook de opmerkingen over het kleurgebruik in bepaalde gebieden zijn ons bekend. Bij het opstellen van de Omgevingsvisie is nadrukkelijk gekeken naar de status en realiteitswaarde van bestaande en voorgenomen initiatieven. Daarbij is beoordeeld of deze initiatieven voldoende concreet en uitvoerbaar zijn om nu al een plek te krijgen in de visie. In gevallen waar dit nog niet het geval is, is ervoor gekozen om deze initiatieven eerst nader te onderzoeken en niet op de kaart te zetten. Indien ze in de toekomst alsnog haalbaar en wenselijk blijken, kunnen ze bij een actualisatie van de Omgevingsvisie worden opgenomen. De verbeelding is een integraal onderdeel van de visie en geeft de strategische hoofdstructuur weer. Tegelijkertijd blijft er ruimte om in de uitwerking en bij toekomstige herzieningen

		aanvullingen te doen, zodat de visie meebeweegt met nieuwe inzichten en ontwikkelingen. Met het 'ontbreken van kleur in gebieden die eerder door de RCE zijn aangemerkt als waardevol slagenlandschap' wordt waarschijnlijk het ontbreken van lichtgroen bedoeld ter plekke van het open landschap ten zuiden van de DS. T.O. Hylkemaweg (deze open polder staat op de verbeelding onterecht aangegeven als 'vaardorp'. Dit vraagt om aanpassing op de kaart.
8.3	Indiener stelt vast dat de aanduiding 'Vaardorp' in de Omgevingsvisie niet overal aansluit bij de beoogde woningbouwlocaties, zoals rond de Geythornweg en aansluitend aan Giethoorn Noord	In de verbeelding hebben wij de huidige bebouwingscontouren aangehouden om aanduidingen op te nemen. Mogelijke toekomstige of beoogde ontwikkelingen vallen daarom buiten deze aanduiding.
8.4	Indiener stelt vast dat diverse in het Blauw Groen Hart vastgelegde fiets- en wandelpaden, evenals de beoogde ontsluitingsweg naar de Kerkweg langs het oude Koepad, niet zijn ingekleurd op de plankaart van de Omgevingsvisie	Kortheidshalve wordt verwezen naar de beantwoording bij 8.2. Over de definitieve route van de ontsluitingsweg is nog geen besluit genomen. De ligging van de fiets- en wandelpaden staat daarmee ook nog niet vast.
8.5	Indiener stelt dat de aanduiding van de Polder Giethoorn als slagenlandschap zonder veen niet juist is, omdat het slagenlandschap daar volgens hem niet meer herkenbaar is.	Wij herkennen deze reactie van indiener niet. De Polder Giethoorn staat op de kaart als onderdeel van het deelgebied Polders rondom Scheerwolde.
8.6	Indiener stelt vragen bij de keuze om de ambitie voor een fossielvrije gemeente vijf jaar eerder te realiseren dan het landelijke beleid. Indiener vraagt zich af waar deze politieke keuze vandaan komt en hoe de financiële en operationele gevolgen hiervan zijn afgewogen, met name voor bewoners binnen het beschermd dorpsgezicht.	Wij hebben er bewust voor gekozen om de ambitie voor een aardgasvrije gemeente vijf jaar eerder te realiseren dan de landelijke doelstelling. Deze keuze is vastgelegd in onze Klimaat- en Duurzaamheidsambities en onderstreept onze wens om als gemeente een voortrekkersrol te vervullen op het gebied van verduurzaming. Daarom hanteren wij een tussenroute: we streven naar een aardgasvrije gemeente in 2045, zodat we in 2050 optimaal kunnen bijdragen aan een klimaatneutraal Nederland. We realiseren ons dat de opgave groot is en dat ons uitgestrekte en diverse grondgebied beperkingen kent in het volledig lokaal opwekken van de toekomstige energievraag. Toch willen wij, met respect voor het landschap en de leefomgeving, maximaal bijdragen aan deze ambitie. Door nu al te starten met zogenoemde "spijtvrije" maatregelen, zoals isolatie, creëren

		we ruimte om de overgang geleidelijk en zorgvuldig vorm te geven. Zo kunnen we beter inspelen op uitdagingen als netcongestie, de variatie in woningtypen en de financiële draagkracht van onze inwoners. Wij nemen verantwoordelijkheid voor het op orde brengen van de randvoorwaarden, met als belangrijk uitgangspunt dat iedereen moet kunnen meedoen. We zijn ons daarbij nadrukkelijk bewust van de specifieke omstandigheden in gebieden met een beschermd dorpsgezicht, monumentale panden en het buitengebied. Voor deze situaties ontwikkelen we passende aanpakken, zodat iedere inwoner op een geschikt moment kan overstappen naar een toekomstbestendige, aardgasvrije warmtevoorziening. Deze aanpak wordt verder uitgewerkt in het Warmteprogramma, dat in 2026 wordt vastgesteld.
8.7	Indiener verzoekt de gemeente om in de vast te stellen Omgevingsvisie Steenwijkerland de genoemde omissies te corrigeren en expliciet op te nemen dat bij strijdigheid van documenten de eerder vastgestelde Toekomstvisie Giethoorn en het Blauw Groen Hart voor Giethoorn voorrang hebben.	De Omgevingsvisie Steenwijkerland is het leidend strategisch beleidskader voor de fysieke leefomgeving van de gehele gemeente. Dit betekent dat de Omgevingsvisie richtinggevend is voor toekomstige ontwikkelingen en keuze. De Omgevingsvisie is integraal en gebiedsdekkend opgesteld conform de Omgevingswet. De Toekomstvisie Giethoorn en het Blauw Groen Hart voor Giethoorn zijn waardevolle gebiedsgerichte visies die als bouwstenen hebben gefungeerd bij het opstellen van de Omgevingsvisie. Deze bestaande visies worden binnen het nieuwe stelsel van de Omgevingswet vooral gezien als toetsingskaders en functioneren feitelijk als een omgevingsprogramma: ze geven richting aan de uitvoering en uitwerking van beleid, maar zijn niet leidend bij strijdigheid met de Omgevingsvisie. Om die reden wordt er geen bepaling opgenomen waarin deze visies voorrang krijgen boven de Omgevingsvisie. Wel blijven ze van kracht bij gebiedsgerichte opgaven, zolang ze niet strijdig zijn met het strategisch kader van de Omgevingsvisie

Conclusie

De zienswijze van indiener 8 leidt tot wijziging van de Omgevingsvisie.

Indiener 9

9.	INDIENER 9	
9.1	Bij de uitgangspunten is voorkeur opgenomen om vooral op hogere gebieden te bouwen. Vanuit de verder Omgevingsvisie is op te maken dat dit vooral vanuit perspectief wateroverlast vanuit klimaatverandering gekozen is. Dit is een erg eenzijdige benadering, aangezien hittestress en droogte nu al een veel acuter probleem vormt. Op deze hoge gronden is nu al veel sprake van droogte. Daardoor slaat groen minder aan en verergerd juist de hittestress. Vanwege de sterke hoogteverschillen is water lastig vast te houden (of met hoge kosten), waardoor dit zeker geen groene wijken gaan zijn. Het zou wellicht beter zijn om juist niet deze hoge gebieden te kiezen, maar juist locaties op of net boven zeeniveau.	De voorkeur om te bouwen op hogere gronden sluit aan bij het rijks- en provinciaal beleid "Water en Bodem Sturend", dat waterveiligheid en bodemgeschiktheid centraal stelt bij ruimtelijke keuzes. Dit beleid richt zich primair op het beperken van risico's op overstroming en wateroverlast. Als gemeente sluiten wij hierop aan. Indiener wijst terecht op het risico van droogte en hittestress op hoge zandgronden. Deze aspecten krijgen nadrukkelijker aandacht in de planvorming en ontwerpfase, aangezien ze de leefkwaliteit en klimaatbestendigheid van nieuwe wijken beïnvloeden.
9.2	Op pagina 15 wordt onder punt i vermeld dat uitbreiding van bedrijventerreinen op het Hoge Land niet gekozen wordt, maar juist langs A32. Toch staat er in de visie een uitbreiding van het industrieterrein bij de Hooijdijk ingetekend. Daar is volgens indiener geen behoefte aan. Indiener wijst ook op de problemen van afgelopen jaren met bedrijf op naastgelegen industrieterrein). De keuze is vanuit uitgangspunten dus onverklaarbaar en onlogisch.	Hetgeen indiener stelt is niet juist. Op pagina 15 onder i staat dat uitbreiding van bedrijventerreinen op het Hoge Land kan als er ruimte is voor de lokale behoefte en dat voor regionale bedrijventerreinen wordt ingezet op de zone rond de A32. Er is lokaal wel behoefte aan meer ha aan bedrijventerreinen. Daarvoor is een ontwikkellocatie bedrijven opgenomen ten noorden van de Hooijdijk. Hoewel de zorgen over eerdere problemen op het naastgelegen industrieterrein begrijpelijk zijn, vormen incidenten bij een specifiek bedrijf geen doorslaggevend argument tegen toekomstige ruimtelijke keuzes.
9.3	Indiener stelt dat er behoefte is aan uitbreiding van woningen in de kleinere kernen en niet alleen rond Steenwijk. Dit is volgens de indiener een mismatch met de behoefte.	Het klopt dat er in veel kleinere kernen behoefte leeft aan uitbreiding van het woningaanbod, juist om jongere generaties de kans te geven in hun eigen dorp te blijven wonen. Daarom wordt in de Omgevingsvisie ook ruimte geboden aan woningbouw binnen de (kleinere) kernen naar behoefte.

9.4	Indiener stelt dat In de visie op veel diverse plaatsen rond Steenwijk wordt uitgebreid. Dat betekent dat op al deze locaties veel werk verzet moet worden aan ondergrondse en bovengrondse infrastructuur. Gezien de uitdagingen zoals krapte in de bouwwereld, onze ambities om CO2 en materialen te besparen is dit volgens indiener niet uitlegbaar. Vanuit dat blikveld is één grote uitbreiding op één locatie efficiënter en doelmatiger. De Kamp biedt ruimte daarvoor. De bestaande Infrastructuur is daar eenvoudig uit te breiden met mooie kansen voor ontwikkeling school/sportlocaties aan die zijde van Steenwijk.	De Kamp biedt zeker kansen, maar alleen daar bouwen is onvoldoende om aan de lokale, regionale en bovenregionale vraag te voldoen.
9.5	Indiener is van mening dat uitbreiding langs de Ruxveenseweg ongunstig voor toekomstige bewoners is vanwege geluidsoverlast, verkeersonveiligheid en uitstoot. Daarnaast zou woningbouw op deze locatie leiden tot een verlaging van de snelheid op de provinciale weg, wat nadelig is voor forensen en de bereikbaarheid van de gemeente. Volgens indiener zijn er andere locaties waar al sprake is van snelheidsbeperking en die daardoor geschikter zijn voor uitbreiding	De plannen voor uitbreiding langs de Ruxveenseweg worden nog nader uitgewerkt en daarbij zullen in het kader van het omgevingsplan ook de nodige onderzoeken plaatsvinden, waaronder naar geluid, verkeer en leefbaarheid. Het verlagen van de snelheid op de provinciale weg is op dit moment niet aan de orde.
9.6	Indiener stelt dat de forse uitbreiding van Tuk ten koste gaat van de dorpsidentiteit en dat voorzieningen zoals school en dorpshuis snel tekort zullen schieten. Volgens indiener is dit vanuit kosten en duurzaamheid niet te verantwoorden en ontbreekt een duidelijke langetermijnvisie.	Vanuit de visie Steenwijk is nadrukkelijk onderzocht welke locaties in Steenwijk en omgeving geschikt zijn voor woningbouw. De gekozen locatie bij Tuk blijkt zeer geschikt, mede door de hogere ligging en de goede bereikbaarheid. Deze kwaliteiten maken het mogelijk om op een toekomstbestendige manier aan de woningbouwopgave te voldoen. Verdere uitwerking zal plaatsvinden met oog voor dorpskarakter en voorzieningen.
9.7	Indiener stelt dat woningbouw aan de zuidwestzijde van Tuk niet logisch is vanwege aanwezige natuurwaarden en dieren zoals vleermuizen, reeën en marters. Volgens indiener is de noordzijde geschikter, omdat die al verstoord is door infrastructuur. Een centrale uitbreiding op één locatie, zoals De Kamp, zou volgens indiener nog logischer zijn.	Flora, fauna en bestaande natuurwaarden worden uiteraard gerespecteerd. Bij de verdere uitwerking van de plannen en het opstellen van het omgevingsplan zal nader ecologisch onderzoek plaatsvinden om zorgvuldig af te wegen wat mogelijk is binnen de geldende wet- en regelgeving. Voor hetgeen indiener stelt over de Kamp, wordt korthedshalve verwijzen naar de reactie bij 9.4.

Conclusie

De zienswijze van indiener 9 leidt niet tot wijziging van de Omgevingsvisie.

Indiener 10

10.	INDIENER 10	
10.1	Indiener spreekt teleurstelling uit dat Steenakkers Oost nog steeds als zoekgebied voor een toekomstig bedrijventerrein is opgenomen. In de inloopsessies en bijeenkomsten in het kader van de visie Steenwijk is zorg geuit en zijn alternatieven voorgesteld. Wat is nut en noodzaak van de bijdrage tijdens de inloopsessie? Jammer dat hier weinig/tot niets zichtbaars mee is gedaan in de stadsvisie Steenwijk en de Omgevingsvisie. Indiener pleit ervoor om Steenakkers Oost te schrappen als zoekgebied voor een toekomstig bedrijventerrein.	Er is waardering voor de indieners van de zienswijze. Tijdens het participatietraject hebben de indieners op meerdere bijeenkomsten gepleit voor het niet realiseren van dit regionale terrein. Het is en blijft echter opgenomen als zoekgebied in het kader van de door de Regio Zwolle opgestelde Ruimtelijk Economische Bouwsteen 2040. Het gaat dan om de corridor A32 Steenwijkerland-Meppel. De exacte locatie is nog niet bekend. Samen met de gemeente Meppel wordt de haalbaarheid nader onderzocht. Daarbij wordt ook nader gekeken naar de mogelijke locaties. Het kan ook elders komen dan de Steenakkers. Het bezwaar wordt al expliciet meegenomen in de regionale gesprekken. Tegelijkertijd is het belangrijk te benoemen dat participatie niet betekent dat alle inbreng altijd één-op-één kan worden overgenomen. Participatie zorgt ervoor dat zorgen, voorkeuren en aandachtspunten helder op tafel komen en worden meegewogen in het vervolgproces. Dat is hier ook gebeurd: de punten die door indieners zijn aangedragen, maken onderdeel uit van de afwegingen die regionaal worden gemaakt.

Conclusie

De zienswijze van indiener 10 leidt niet tot wijziging van de Omgevingsvisie.

Indiener 11

11.	INDIENER 11	
11.1	Indiener complimenteert de gemeente met het visiedocument en onderschrijft de hoofdlijnen ervan. Indiener is positief over het herstel van de oude rivierloop van de Steenwijker Aa en de plannen voor waterrecreatie, zoals strandjes, en benadrukt dat deze ideeën ook door de wijkvereniging zijn aangedragen. Indiener stelt voor om snel te starten met de uitwerking en vraagt om een werkgroep waarin de wijkvereniging participeert, mede om het waterschap te betrekken. Ook hiervoor stelt indiener voor een werkgroep op te richten.	Het is waardevol dat de wijkvereniging zich actief inzet en meedenkt over de toekomst van Steenwijkerland. Wij danken de indiener voor de positieve reacties op het herstel van de rivierloop en onderzoeken van mogelijkheden voor waterrecreatie. In de Omgevingsvisie wordt de verbetering van de leefomgeving als geheel meegenomen. De vijvers kunnen al recreatief gebruikt worden, er mag in dit water gezwommen worden (op eigen risico). In het verleden is gebleken dat de aanwezigheid van strandjes overlast

		veroorzaakt voor de omwonenden. Om deze reden zijn bij de Ruxveense plas de strandjes weer verwijderd,
11.2	Indiener mist aandacht voor geluidsoverlast door de A32, een probleem dat in de wijk sterk leeft. Ook hiervoor stelt Indiener voor een werkgroep op te richten.	In de Omgevingsvisie wordt de verbetering van de leefomgeving als geheel meegenomen, waaronder ook aspecten als geluid. Voor de A32 geldt dat specifieke maatregelen op dit moment niet zijn opgenomen, omdat deze weg niet onder onze verantwoordelijkheid valt. De gemeente is geen beheerder van snelwegen zoals de A32 en heeft geen invloed op de toepassing of toetsing van landelijke regelgeving. Dit is de verantwoordelijkheid van Rijkswaterstaat als wegbeheerder. Eventuele aanpassingen vereisen daarom afstemming met meerdere partijen en zijn afhankelijk van bredere beleidskaders.

Conclusie

De zienswijze van indiener 11 leidt niet tot wijziging van de Omgevingsvisie.

Indiener 12

12.	INDIENER 12	
12.1	Indiener geeft aan al sinds jonge leeftijd verbonden te zijn met het gebied rond de Ronduite en maakt zich zorgen over de toenemende verkeersdruk op de Veneweg, die door een kwetsbaar natuurgebied loopt. Indiener wijst op de verstoring van dieren en natuur door vrachtverkeer en geluidsoverlast. Als oplossing stelt indiener voor om de Veneweg te ondertunnelen en om te vormen tot een rustige weg voor bestemmingsverkeer. Dit zou volgens indiener de natuurkwaliteit verbeteren en de brug bij Ronduite ontlasten, en onderhoudskosten verminderen. Indiener vraagt of dit voorstel binnen de Omgevingsvisie past en waar indiener eventueel terecht kan als dat niet het geval is	Het idee om drukke wegen zoals de Veneweg te ondertunnelen getuigt van ambitie en zorg voor de natuur. Tegelijkertijd brengt een dergelijke ingreep aanzienlijke uitdagingen met zich mee. Ondergrondse infrastructuur in natuurgebieden is technisch complex, wat de uitvoerbaarheid beperkt en de kosten extreem hoog maakt. Daarnaast zou een dergelijk project gepaard gaan met forse stikstofuitstoot tijdens aanleg, wat in en nabij beschermde natuurgebieden tot juridische en ecologische knelpunten leidt. Hoewel het voorstel niet past binnen de huidige scope van de Omgevingsvisie, wordt de zorg over verkeersdruk en natuurverstoring serieus genomen.

Conclusie

De zienswijze van indiener 12 leidt niet tot wijziging van de Omgevingsvisie

Indiener 13

13.	INDIENER 13	
13.1	Indiener stelt dat bij de verwachte groei van Steenwijkerland door woningbouw ook het aantal bezoekers aan cultuurvoorzieningen zoals De Meenthe zal toenemen. Volgens indiener ontbreekt in de Omgevingsvisie een strategische toekomstblik op cultuur en bijbehorende voorzieningen. De Meenthe loopt nu al tegen capaciteitsgrenzen aan en kan verdere groei niet verwerken zonder uitbreiding. Alleen inzetten op woningbouw zonder aandacht voor het culturele voorzieningenniveau acht indiener onverantwoord.	De Omgevingsvisie richt zich op de ruimtelijke ontwikkeling van Steenwijkerland op hoofdlijnen en biedt daarmee kaders voor toekomstige keuzes. Toch staan we ook voor belangrijke keuzes. De wereld verandert, en Steenwijkerland verandert mee. We zien een groeiende vraag naar woningen, een toenemende behoefte aan ruimte voor bedrijven en voorzieningen die aansluiten bij de wensen van onze inwoners Concrete uitwerkingen, zoals uitbreiding van culturele voorzieningen, vallen buiten de directe scope van de visie en worden meegenomen in latere uitvoeringsplannen en omgevingsprogramma's. Daarbij wordt gekeken naar demografische groei, maatschappelijke behoeften en de rol van voorzieningen in het versterken van leefbaarheid en aantrekkelijkheid van de gemeente.
13.2	Indiener is van mening dat bij de ontwikkeling van de stationsomgeving, zeker wanneer er fors meer woningen worden gebouwd, ook aandacht moet worden besteed aan voldoende toegankelijkheid, zoals parkeervoorzieningen, en het beperken van overlast voor omwonenden als gevolg van de toename aan activiteiten.	Toegankelijkheid en het beperken van overlast zijn belangrijke aandachtspunten bij ruimtelijke ontwikkelingen, zeker in een gebied als de stationsomgeving waar intensiever gebruik wordt verwacht. Bij het opstellen van het ambitiedocument Spoorzone (2024) zijn deze aspecten zorgvuldig meegewogen, inclusief parkeren, verkeersstromen en leefkwaliteit voor omwonenden. Zo zorgen we ervoor dat woningbouw samengaat met een goed functionerende en leefbare omgeving.

Conclusie

De zienswijze van indiener 13 leidt niet tot wijziging van de Omgevingsvisie

Indiener 14

14.	INDIENER 14	
14.1	Indiener vraagt naar draagkracht van de bodem en vraagt aandacht voor hoogteverschil tussen karakteristieke/monumentale woningen in de Oostwijkstraat en het plangebied Steenwijk Oost. Hoe houdt de gemeente rekening met risico eventuele	De Omgevingsvisie geeft richting op hoofdlijnen en vormt het vertrekpunt voor verdere planvorming. Voor de locatie Eekeringe zijn in deze fase nog geen nadere onderzoeken uitgevoerd. Vragen over bodemgeschiktheid voor hoogbouw, stedenbouwkundige aansluiting op de

	funderingsschade en geschiktheid bodem voor de plannen?	omgeving en mogelijke funderingsrisico's kunnen pas in latere fasen worden beoordeeld, wanneer concrete plannen worden uitgewerkt. Bij die uitwerking worden deze aspecten zorgvuldig meegenomen. Het laten uitvoeren van een bouwkundige nulmeting voorafgaand aan werkzaamheden wordt geadviseerd.
14.2	Indiener vraagt in kader van circulair bouwen naar de mogelijkheid van transformatie van school naar appartementen.	Hetgeen indiener stelt is een waardevolle suggestie die we herkennen uit de reacties op de plannen voor het gebied Steenwijk Oost. In de uitwerking van dit gebied zullen we zeker terugkomen op deze vraag en de mogelijkheden in beeld brengen.
14.3	Indiener vraagt zich af hoe wordt gewaarborgd dat er voldoende parkeerplaatsen zijn voor bewoners Oostwijkstraat. En dat deze ook voor de bewoners blijven.	In de Omgevingsvisie wordt op hoofdlijnen richting gegeven aan de ruimtelijke ontwikkeling van Steenwijkerland, waaronder ook het belang van de bereikbaarheid en parkeervoorzieningen. Hoewel in de directe omgeving van de Meppelerweg geen uitbreiding van parkeerplaatsen wordt voorzien, wordt in bredere zin gekeken naar passende oplossingen binnen de wijk en omliggende gebieden. Zo wordt ingezet op een groter parkeerterrein op de locatie Eekeringe (De Schans), dat kan voorzien in de parkeerbehoefte van zowel bestaande als nieuwe woningen in dit deel van Steenwijk. Hiermee wordt aangesloten bij de woningbouwopgave en de behoefte aan een goed functionerende leefomgeving.

Conclusie

De zienswijze van indiener 14 leidt niet tot wijziging van de Omgevingsvisie

Indiener 15

15.	INDIENER 15	
15.1	Indiener stelt dat de Omgevingsvisie woningbouw op vrijkomende erven in het Hoge Land mogelijk maakt, maar daarbij geen duidelijke kwalitatieve en kwantitatieve randvoorwaarden benoemt. Volgens indiener kan dit na vaststelling van de Omgevingsvisie leiden tot grootschalige waardestiting van alle erven en ongecontroleerde transformatie. Indiener vindt duidelijke kaders om de omvang en kwaliteit van ontwikkelingen te borgen	De zorgen over het ontbreken van randvoorwaarden bij transformatie van vrijkomende erven worden begrepen. Tegelijkertijd willen we benadrukken dat bestaande beleidskaders, zoals de 'Randvoorwaarden toekomst bij vrijkomende agrarische bebouwing (VAB)', nog steeds van toepassing zijn. De Omgevingsvisie vormt een strategisch, overkoepelend kader en geeft richting aan toekomstige ontwikkelingen, maar

	essentieel, met het oog op rechtszekerheid voor bewoners, gebruikers en bezoekers van het gebied. Indiener verzoekt om de concept Omgevingsvisie aan te passen met duidelijke en toetsbare randvoorwaarden voor de transformatie van vrijkomende agrarische bedrijven naar wonen. Indiener benadrukt het belang van borging van omvang, landschappelijke inpassing en kwaliteit van ontwikkelingen, ter bescherming van de hoogwaardige structuur van het Hoge Land en de rechtszekerheid voor bewoners, gebruikers en bezoekers. Daarbij pleit indiener voor het handhaven van de bestaande 'Randvoorwaarden toekomst bij vrijkomende agrarische bebouwing (VAB)', omdat het loslaten daarvan volgens indiener ongewenste gevolgen heeft en niet noodzakelijk is.	bevat bewust geen gedetailleerde toetsingscriteria. Transformaties van erven zijn altijd maatwerk en worden in latere fasen getoetst op basis van geldende regelgeving, landschappelijke inpassing en ruimtelijke kwaliteit. Bij de uitwerking van concrete plannen worden deze aspecten zorgvuldig meegenomen.
--	--	--

Conclusie

De zienswijze van indiener 15 leidt niet tot wijziging van de Omgevingsvisie

Indiener 16

16.	INDIENER 16	
16.1	Indiener uit teleurstelling over het gebrek aan aandacht in de Omgevingsvisie voor de schadelijke effecten van niet-biologische gewasbeschermingsmiddelen op gezondheid, dierenwelzijn en natuur. Indiener wijst op wetenschappelijke waarschuwingen en pleit voor een strenger gemeentelijk beleid, zoals andere gemeenten dat al voeren. Daarbij stelt indiener kritische vragen over de prioritering van economische belangen boven morele en medische overwegingen en roept op tot betere bescherming van de natuur in Steenwijkerland.	Het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen is een onderwerp dat ook binnen de gemeente Steenwijkerland kritisch wordt gevolgd. Tegelijkertijd is het belangrijk te benadrukken dat de gemeente op dit terrein niet zelfstandig beleid voert, maar de richtlijnen van het Rijk en de provincie volgt. Binnen die kaders zoeken we waar mogelijk naar manieren om bij te dragen aan een gezonde en duurzame leefomgeving.

Conclusie

De zienswijze van indiener 16 leidt niet tot wijziging van de Omgevingsvisie

Indiener 17

17.	INDIENER 17	
17.1	Indiener maakt bezwaar tegen het verplaatsen van de groene speelvelden, omdat deze op hun huidige locatie goed functioneren zonder overlast en vertrouwd zijn voor omwonenden. Daarnaast pleit indiener voor het behoud van De Kamp, een waardevol en karakteristiek gebied dat volgens indiener niet geschikt is voor woningbouw. Ook wijst indiener op de impact op agrarische bedrijven in Zuidveen. Indiener vraagt om behoud van de bestaande situatie en aandacht voor de historische en landschappelijke waarden.	De ontwikkeling van Woldmeenthe Noord (realiseren sportvelden) kan niet los worden gezien van de ontwikkeling van Oostermeenthe Zuid (huidige locatie van de sportvelden). De locatie Oostermeenthe Zuid is geschikt om als stedelijke woonomgeving te ontwikkelen, vanwege de centrale ligging nabij voorzieningen en het station. De Woldmeenthe Noord is in beeld als nieuw centraal gelegen buitengebied voor sport, water, recreatie en natuur. Hier is plek voor de verplaatsing van de voetbalvelden op een plek die goed bereikbaar is, mede dankzij de beoogde verbindingsweg. Op basis van een aantal ontwikkelprincipes (vanuit de verstedelijkingsstrategie) is De Kamp een unieke en kansrijke locatie voor woningbouw (de nabijheid bij binnenstad/voorzieningen). We begrijpen de uitgesproken zorgen over aantasting van dit gebied en de weerstand tegen woningbouw. We erkennen de waarden van het landschap. Met inachtneming van deze kwaliteiten en waarden zetten we in op een ontwikkeling tot woningbouw. Bij de mogelijke toename van woningen rond het agrarische bedrijven wordt rekening gehouden met de activiteiten van de bedrijven. Er dient sprake te zijn van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties en een goede ruimtelijke ordening. Het toevoegen van woningen mag geen belemmering vormen voor omliggende functies.
17.2	Indiener uit zorgen over het gebrek aan werkgelegenheid in Steenwijk, waardoor nieuwe wijken vooral als slaapwijken zouden functioneren, met extra verkeersdruk als gevolg.	De Omgevingsvisie richt zich op het schetsen van een strategisch toekomstbeeld voor de gemeente, waarin wonen, werken en bereikbaarheid in samenhang worden bekeken. Het versterken van de lokale economie door het toevoegen van bedrijventerreinen en het stimuleren van werkgelegenheid zijn belangrijke onderdelen van dat beeld. Tegelijkertijd erkennen we dat Steenwijk deels functioneert als woonlocatie voor mensen die elders werken, wat gevolgen heeft voor

		mobiliteit en infrastructuur. Bij de verdere uitwerking van plannen wordt daarom nadrukkelijk gekeken naar een goede balans tussen woningbouw, bereikbaarheid en economische ontwikkeling, zodat nieuwe wijken bijdragen aan een leefbare en vitale gemeente.
--	--	---

Conclusie

De zienswijze van indiener 17 leidt niet tot wijziging van de Omgevingsvisie

Indiener 18

18.	INDIENER 18	
18.1	Indiener vindt de passage over het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in de Omgevingsvisie te vaag en vraagt om concrete kaders en actief optreden. Indiener pleit voor spuitvrije zones van minimaal 50 meter rond woningen, tuinen en scholen, en 250 meter rond Nationaal Park Weerribben-Wieden, , in lijn met de Europese Natura 2000-richtlijnen en het voorzorgsbeginsel. Daarnaast vraagt indiener om een verbod op niet-biologische bollenteelt, te beginnen met een stop op uitbreiding van sierteelt waarbij chemische middelen worden gebruikt.	Het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen is een onderwerp dat ook binnen de gemeente Steenwijkerland kritisch wordt gevolgd. Tegelijkertijd is het belangrijk te benadrukken dat de gemeente op dit terrein niet zelfstandig beleid voert, maar de richtlijnen van het Rijk en de provincie volgt. Binnen die kaders zoeken we waar mogelijk naar manieren om bij te dragen aan een gezonde en duurzame leefomgeving. Concrete regels, zoals spuitvrije zones of afstandsnormen, horen niet in de Omgevingsvisie te worden vastgelegd, maar dienen te worden opgenomen en onderbouwd in het omgevingsplan. Het omgevingsplan biedt het juridische kader waarin dergelijke maatregelen kunnen worden uitgewerkt, getoetst en afgewogen in relatie tot gezondheid, natuur en agrarische belangen.

Conclusie

De zienswijze van indiener 18 leidt niet tot wijziging van de Omgevingsvisie

Indiener 19

19.	INDIENER 19	
19.1	Indiener wijst erop dat het betreffende gebied volgens het geldende planologische regime is bestemd voor een golfbaan met dagrecreatie en horeca, en dat het grondwaterpeil hierop is afgestemd. Volgens datzelfde regime maakt het gebied deel uit van het bestaande stedelijk gebied van Steenwijk. In de concept-Omgevingsvisie is dit ten onrechte niet als	Hetgeen indiener stelt is niet juist. Het klopt dat op de locatie, conform het geldende planologische regime, een 9-holes golfbaan met de daarbij behorende voorzieningen is toegestaan, maar de locatie ligt buiten de 'stedelijke laag' zoals opgenomen in provinciaal beleid en is dus geen onderdeel van het bestaand stedelijke gebied van Steenwijk.

	zodanig aangeduid. Het feit dat de bestemming nog niet is gerealiseerd en het gebied nu nog landbouwgrond is, doet daar volgens indiener niets aan af; de vastgelegde bestemming is leidend.	
19.2	Indiener is van mening dat de huidige bestemming van fase 2 van het landgoed moet worden gewijzigd op de verbeelding, zodat woningbouw op deze locatie mogelijk wordt.	De Omgevingsvisie heeft als uitgangspunt dat we in de beekdalen rekening houden met de noodzaak water langer vast te houden. Dit betekent onder andere dat we hier geen ruimte zien voor gebruik en functies die het waterbergend vermogen beperken en we geen nieuwe woningen toevoegen. We zien dan ook geen aanleiding om de verbeelding op dit onderdeel te wijzigen.

Conclusie

De zienswijze van indiener 19 leidt niet tot wijziging van de Omgevingsvisie

Indiener 20

20.	INDIENER 20	
20.1	Indiener geeft aan teleurstelling te ervaren over de mate van daadwerkelijke participatie tijdens bijeenkomsten over de ruimtelijke verkenning van Steenwijkerland, met name rond Polder Giethoorn en het Natura 2000-gebied. Volgens indiener werd bij het stellen van vragen door sommige ambtenaren, waaronder de projectleider, vooral vanuit de eigen inhoudelijke positie gereageerd. Het oorspronkelijke doel van de bijeenkomsten – het delen van kennis en het beantwoorden van vragen – werd volgens indiener niet voldoende waargemaakt, omdat vragen over de gevolgen voor bewoners, omwonenden en bedrijven niet concreet werden beantwoord. Indiener ervaart dat vragen van bewoners en ondernemers onvoldoende zijn opgepakt en dat er beperkte ruimte was voor het perspectief van aanwezigen. Ook wordt aangegeven dat aandacht voor landbouw in de gepresenteerde plannen ontbrak. Indiener pleit voor meer nadruk op de wensen en behoeften van bewoners en ondernemers bij het opstellen van de omgevingsvisie, mede omdat zij dagelijks in het gebied wonen en werkzaam zijn.	We herkennen ons niet in het beeld dat er niet geluisterd zou worden naar bewoners en ondernemers. Tijdens de bijeenkomsten is juist ingezet op het delen van informatie, het ophalen van signalen en het beantwoorden van vragen waar mogelijk. We begrijpen dat dit niet altijd als zodanig wordt ervaren, zeker wanneer er nog veel onduidelijk is of wanneer er nog geen concrete antwoorden gegeven kunnen worden. De Veenweidestrategie bevindt zich in een vroeg stadium, waarin nog veel openligt en keuzes nog niet zijn gemaakt.

20.2	Indiener mist in de Omgevingsvisie aandacht voor vitaliteit en leefbaarheid van bewoners en boeren. Indiener vindt de visie op landbouw te idealistisch en zonder realistisch verdienmodel, zeker bij natuurinclusieve en extensieve landbouw die alleen met forse subsidies haalbaar zou zijn. Indiener pleit voor duidelijke formulering van emissiereductie als opgave, met inzet van innovaties en alternatieven. Voor Polder Giethoorn vraagt indiener om verwijzing naar het Manifest van september 2023. Tot slot vraagt indiener om duidelijkheid over het toekomstperspectief voor boeren die hun bedrijf willen voortzetten zonder nevenactiviteiten.	Wij delen de opvatting dat toekomstgericht boeren moet kunnen blijven bestaan en dat innovaties en alternatieven moeten worden ingezet. De landbouw is van grote waarde voor onze gemeente, zowel economisch als landschappelijk. Tegelijkertijd vraagt de veranderende maatschappelijke context om aandacht voor nieuwe vormen van landbouw, zoals natuurinclusieve bedrijfsvoering, versterking van biodiversiteit en combinaties met natuurbeheer, recreatie en energiewinning. Deze ontwikkelingen bieden kansen om het verdienvermogen van agrarische ondernemers te versterken en tegelijkertijd bij te dragen aan een gezonde leefomgeving. In de Omgevingsvisie wordt geen vast landbouwmodel voorgeschreven, maar wel ruimte geboden voor vernieuwing en maatwerk. Daarbij is het uitgangspunt dat we inzetten op een toekomstbestendig platteland waarin verschillende functies elkaar versterken en in balans zijn. Wij hebben kennis genomen van het manifest 'Naar een vitale Polder Giethoorn', maar zien geen aanleiding om daarnaar te verwijzen in de Omgevingsvisie.
20.3	Indiener stelt dat peilverhoging in polders leidt tot kapitaalvernietiging. Indiener wijst erop dat Polder Giethoorn ten onrechte nog als veenweidegebied wordt aangeduid door de provincie, terwijl er nauwelijks veenpakket meer aanwezig is. Volgens indiener is CO₂-emissiereductie in dit gebied daarom geen opgave.	We begrijpen de zorgen over de aanduiding van het gebied als veenweide en de mogelijke gevolgen daarvan. Tegelijkertijd willen we benadrukken dat deze typering afkomstig is van de provincie en dat de gemeente deze aanduiding niet zelfstandig kan aanpassen in de Omgevingsvisie. Daarnaast merken we op dat er op dit moment geen sprake is van concrete plannen voor peilverhoging in Polder Giethoorn. Eventuele toekomstige ontwikkelingen op dit vlak, zoals de ontwikkelingen rondom de Veenweidestrategie, zullen zorgvuldig worden afgewogen, waarbij de belangen van bewoners, ondernemers en het landschap nadrukkelijk worden meegenomen. De reactie van indiener geeft aanleiding om het aspect van de veengronden in de Polders rondom Scheerwolde aan te scherpen.
20.4	Indiener stelt dat het op korte termijn niet realistisch is om de agrarische sector volledig zonder gewasbeschermingsmiddelen te laten	Kortheidshalve wordt verwezen naar de beantwoording bij 16.1 en 18.1.

	functioneren. Er moet ruimte blijven voor het gebruik ervan. Wel zijn er innovaties in plaats specifieke technieken en innovaties 'groene' chemie die de nadelen en risico's beperken, maar een volledig chemievrije landbouw is voorlopig nog niet haalbaar	
20.5	Indiener vraagt zich af wat voor de gemeente Steenwijkerland de definitie van multifunctionele landbouw is	Zoals in ad b onder 3.2.2.5 staat beschreven is multifunctionele landbouw een vorm van agrarische activiteiten, zoals de productie van voedsel en grondstoffen, die gecombineerd kunnen worden met andere diensten aan de samenleving. Denk hierbij aan natuurbeheer, recreatie, kinderopvang of zorg.
20.6	Indiener stelt de verwijzing naar het rapport Bouwstenen Veenweidestrategie 2.0, in 3.2.2.5, voor Polder Giethoorn niet van toepassing is. Dit gebied staat benoemd als veenweide, maar heeft hoegenaamd geen veenpakket meer en zal dus ook geen CO2 emissiereductie vanuit de bodem plaatsvinden. Rapporten zijn hierover beschikbaar.	Hoewel de indiener aangeeft dat Polder Giethoorn geen relevant veenpakket meer kent en dat daardoor geen significante CO ₂ -emissiereductie vanuit de bodem te verwachten is, blijft het gebied wel degelijk onderdeel van de veenweidegebieden waarnaar gekeken wordt in het kader van de Veenweidestrategie.
20.7	Indiener maakt zich zorgen over de permanente doorontwikkeling van Nationaal Park Weerribben-Wieden. Indiener vraagt zich af hoe de bestaande situatie goed onderhouden kan worden en hoe eventuele uitbreiding beheerd zal worden. Daarnaast uit indiener kritiek op het streven naar minder bezoekers in natuurgebieden en vraagt of natuurbeleving niet voor iedereen is, of dat het alleen voor professionals zoals boswachters en ecologen wordt.	We herkennen de vragen die worden gesteld over het natuurbeheer en toegankelijkheid. In de Omgevingsvisie wordt de ambitie uitgesproken om de kwaliteit van het gebied te behouden en waar mogelijk te versterken. Daarbij is het uitgangspunt dat de bestaande natuurwaarden goed worden beheerd en dat eventuele uitbreidingen of aanpassingen zorgvuldig worden afgewogen. Het streven naar het verminderen van druk op kwetsbare natuurgebieden komt voort uit de noodzaak om balans te vinden tussen natuurbehoud en recreatie. Dit betekent niet dat natuur alleen toegankelijk is voor professionals; integendeel, het park blijft een plek voor iedereen om van te genieten. Wel vraagt het om zorgvuldig beheer en soms om het sturen van bezoekersstromen, zodat de natuur ook op lange termijn beleefbaar blijft.
20.8	Indiener vraagt zich af of het streven naar een aantrekkelijk vestigingsklimaat op basis van de ecologische kwaliteit van Nationaal Park Weerribben-Wieden niet in tegenspraak is met het gelijktijdige voornemen om de druk op het natuurgebied te verminderen.	Wanneer in de Omgevingsvisie wordt gesproken over een aantrekkelijk vestigingsklimaat in ecologische zin, doelen we niet op menselijke bewoning of economische vestiging, maar op het versterken van de leefomgeving voor planten en dieren. Door te investeren in natuurkwaliteit, biodiversiteit en robuuste ecosystemen ontstaat een gebied

		waar soorten zich kunnen vestigen, voortplanten en duurzaam kunnen voortbestaan. Dit draagt bij aan de ecologische waarde van het park en de regio. Het verminderen van recreatieve druk op kwetsbare delen van het natuurgebied is daarbij een strategie om die ecologische kwaliteit te behouden en te versterken.
20.9	Indiener wijst op de gevolgen van droge zomers en klimaatverandering voor de toekomstige beschikbaarheid van water, zeker bij een groeiende bevolking. Dit kan ook betekenen dat er te weinig drinkwater is of te weinig water is voor voedselproductie. Indiener vraagt hoe het gebruik van oppervlaktewater wordt geprioriteerd en stelt dat water vasthouden in Polder Giethoorn onwenselijk is voor bewoners en boeren.	In de Omgevingsvisie wordt binnen het gebied 'de groene schatkamer' rekening gehouden met de noodzaak om meer water vast te houden. Dit is belangrijk als buffer voor droge perioden, die door klimaatverandering steeds vaker voorkomen. Hoewel Nationaal Park Weerribben-Wieden zelf geen drinkwatervoorziening is, speelt het bredere watersysteem in de regio wel een rol in de waterhuishouding en het vasthouden van zoetwaterreserves. We begrijpen dat het vasthouden van water in specifieke gebieden, zoals Polder Giethoorn, vragen oproept over de gevolgen voor bewoners en agrarisch gebruik. Op dit moment zijn er geen concrete plannen voor peilverhoging in dit gebied. Mocht dit in de toekomst aan de orde komen, dan zal dit zorgvuldig worden afgewogen, waarbij de belangen van bewoners, boeren en natuur in samenhang worden bekeken.

20.10	Indiener stelt dat aanvullende natuurontwikkeling in Polder Giethoorn, waaronder het voorstel om een derde van het gebied te bestemmen voor commerciële rietteelt en wateropgaven, onwenselijk is voor innovatieve ondernemers. Volgens indiener zou dit het einde betekenen van één van de beste landbouwgebieden in Steenwijkerland en indiener vraagt waarom voor deze inrichting wordt gekozen.	In de Omgevingsvisie worden verschillende ontwikkelrichtingen benoemd voor De polders rondom Scheerwolde. Daarbij wordt onder meer ingezet op het behoud en de versterking van de bestaande agrarische bedrijfsvoeringen, waarbij boeren hun bedrijf op een toekomstbestendige manier kunnen voortzetten. Ook is er aandacht voor multifunctionele landbouw, waarbij landbouw wordt gecombineerd met andere functies zoals zorg, educatie of natuurbeheer. Het idee dat indiener noemt, waarin een derde van Polder Giethoorn zou worden ingericht voor commerciële rietteelt en wateropgaven, is geen onderdeel van de Omgevingsvisie en op dit moment niet aan de orde. Wij kunnen ons dan ook niet vinden in de stelling dat dit het einde zou betekenen van het landbouwgebied. Zienswijze van indiener geeft aanleiding om een aantal specifieke voorbeelden van toekomstig gebruik van de gronden te wijzigen in de omgevingsvisie.
20.11	Indiener vraagt zich af waarom waterbergingen niet in de natuurgebieden worden gerealiseerd	Het gebied Polders rondom Scheerwolde ligt circa een meter lager dan het naastgelegen natuurgebied, waardoor grondwater vanuit de natuurgebied wegzijgt naar lager gelegen polders. Het realiseren van bergingen in de natuurgebieden heeft dus geen effect op voorgenoemd probleem. De gedachte is dat eventuele maatregelen om het weglekken van (grond)water te beperken in de polders rondom Scheerwolde samen kunnen gaan met het bergen van water om zo een buffer te hebben voor periodes van langdurige droogte.
20.12	Indiener vraagt zich af of het randmeer nog steeds een gedachte is van de overheid	Het randmeer wordt wel genoemd, als één van de structurerende maatregelen .
20.13	Indiener vraagt om een concreet businessmodel voor de teelt van eiwitgewassen en biobased bouwen, en wil inzicht in het businessmodel van alternatieven zoals eiwitgewassen, biobasedbouwen,	In het kader van de Omgevingsvisie is er bewust geen uitgewerkt businessmodel opgesteld voor deze vormen van landbouw. De visie is bedoeld als richtinggevend kader dat ruimte biedt aan ondernemers om te

	agroforestry en voedselbossen. Indiener betwijfelt of deze opties realistisch zijn voor Nederland vanwege de hoge grondprijzen en arbeidskosten. Volgens indiener is import van eiwitten uit Oost-Europa een betere route voor een succesvolle voedseltransitie, met positieve effecten op consumentenprijzen. Daarbij benadrukt indiener dat een nieuw gewas moet kunnen meedraaien in het bouwplan van een agrarisch bedrijf.	experimenteren en te innoveren met andere soorten van teelt. Daarbij wordt niet uitgegaan van één vast scenario, maar juist van een diversiteit aan mogelijkheden, afhankelijk van lokale omstandigheden, ondernemersinitiatieven en maatschappelijke opgaven. We begrijpen dat economische haalbaarheid een belangrijke factor is, en dat grondprijzen en arbeidskosten daarin een rol spelen. Juist daarom is het van belang dat ondernemers zelf kunnen afwegen welke teelten en bedrijfsmodellen voor hen passend en rendabel zijn. De Omgevingsvisie ondersteunt die ruimte en stimuleert verkenning van nieuwe kansen, zonder deze vooraf vast te leggen in een financieel model
20.14	Indiener stelt dat waterberging in natuurgebieden acceptabel is, maar niet in polders, omdat dit het einde van de landbouw zou betekenen en haaks staat op de extensiveringsdoelstellingen van de landelijke overheid. Daarnaast suggereert indiener dat ook burgers zouden kunnen bijdragen aan waterberging door hun tuinen grotendeels met gras en planten in te richten.	Kortheidshalve wordt verwezen naar de beantwoording bij 20.11
20.15	Indiener vraagt om een doorrekening van de economische vitaliteit van de bedrijven. Indiener stelt dat de recente presentatie van het Natura 2000-beheerplan tot veel negatieve reacties heeft geleid en pleit voor herziening via een democratisch proces met voldoende draagvlak en participatie van omwonenden en ondernemers. Volgens indiener werden tijdens de presentatie geen vragen beantwoord.	We begrijpen dat de recente presentatie van het beheerplan veel reacties heeft opgeroepen. Tegelijk willen we benadrukken dat het opstellen en vaststellen van Natura 2000-beheerplannen een wettelijke taak en bevoegdheid is van de provincie. In het kader van de Omgevingsvisie hebben wij daar geen directe invloed op. Daarnaast is bij het opstellen van de Omgevingsvisie geen doorrekening van de economische vitaliteit van de bedrijven opgesteld.
20.16	Indiener vraagt of kantelbare zonnepanelen een kansrijke optie met beperkte overlast zijn voor innovatieve landbouwgebieden zoals Polder Giethoorn en Polder Scheerwolde.	Kantelbare zonnepanelen kunnen in potentie een interessante optie zijn voor gebieden als Polder Giethoorn en Polder Scheerwolde, juist vanwege hun flexibiliteit en beperkte ruimtelijke impact. Doordat ze kunnen meebewegen met de zon én eventueel ingeklapt worden, bieden ze kansen om energieopwekking te combineren met agrarisch gebruik, zonder het landschap permanent te veranderen. Echter, de zienswijze van indiener geeft aanleiding om

		dit aspect te verwijderen uit de ontwerp-omgevingsvisie.
20.17	Indiener betwijfelt de kwalificatie van het gebied als 'leeg' en geeft aan dat bezoekers, die indiener spreekt, juist positief zijn over de veelzijdigheid, innovatieve ondernemers en het perspectief van het gebied. Volgens indiener wordt er bovendien goed verdiend, zonder afhankelijkheid van subsidies.	Er wordt kennisgenomen van de reactie van indiener
20.18	Indiener vraagt om een businessmodel voor zowel commerciële rietteelt als de teelt van lisdodde	Waar een dergelijk model voor handen is, wordt dit gedeeld met de indiener
20.19	Indiener vraagt of bodemdaling een probleem is in Polder Giethoorn.	Het gebied is gevoelig voor bodemdaling als gevolg van ontwatering, veenoxidatie en intensief agrarisch gebruik.
20.20	Indiener heeft de indruk dat de toekomst van bewoners en boeren onvoldoende prioriteit krijgt in het document. Indiener pleit voor meer aandacht voor hun leefrealiteit en benadrukt dat een vitale polder economisch perspectief nodig heeft. Indiener wil hierover graag in gesprek met de opstellers van de Omgevingsvisie.	In de Omgevingsvisie streven we er juist naar om een breed perspectief te bieden voor een vitaal landelijk gebied, waarin ruimte is voor ondernemerschap, leefbaarheid en duurzame ontwikkeling. Wij gaan graag in gesprek met indiener.
20.21	Indiener wijst op het voornemen om Steenwijkerland in 2045 aardgasvrij te maken en vraagt om zorgvuldige afwegingen. Als ondernemer met ervaring in gas- en elektriciteitsproductie via een vergister benadrukt indiener de noodzaak om breder te kijken dan één energiebron. Indiener kent de transitievisie 2021 niet en waarschuwt voor risico's van eenzijdige keuzes, met name rond de beschikbaarheid van voldoende elektriciteit.	Er wordt kennis genomen van de reactie van indiener.
20.22	Indiener vraagt zich af waarom de gemeente Steenwijkerland in 2045 van het aardgas af wil	Kortheidshalve wordt verwezen naar de beantwoording bij 8.6
20.23	Indiener vraagt wat de Omgevingsvisie betekent voor het economisch perspectief van Steenwijkerland en waarom deze visie vooral vanuit ecologisch oogpunt is opgesteld	Met de Omgevingsvisie willen we nadrukkelijk inzetten op het behoud en waar mogelijk versterken van de lokale economie. Tegelijkertijd is het goed om te benoemen dat de Omgevingsvisie een strategisch document is, gericht op de lange termijn en op hoofdlijnen. Een gedetailleerde economische analyse of doorrekening is in dit kader niet uitgevoerd. Hoewel ecologie een belangrijk onderdeel vormt binnen de visie, is het niet het enige uitgangspunt. De aandacht voor ecologische waarden vloeit voort uit de noodzaak om in te

		spelen op actuele opgaven zoals klimaatverandering, biodiversiteit en waterbeheer. Deze thema's hebben directe invloed op de leefomgeving en vragen om een toekomstgerichte benadering. Het ecologische perspectief is daarmee een bouwsteen binnen een bredere integrale visie, waarin ook ruimte is voor economische en maatschappelijke belangen. De Omgevingsvisie beoogt een evenwichtige afweging van deze aspecten, passend bij de lange termijnopgaven van Steenwijkerland.
20.24	Indiener vraagt in relatie tot de tekst bij het onderdeel beschermd dorpsgezicht Giethoorn, aandacht voor praktische woonaspecten in de omgevingsvisie, zoals grotere lichaamslengte van mensen, passende bouwmogelijkheden (zoals dakkapellen en deurhoogtes) en het bezit van meerdere auto's door beperkt openbaar vervoer. Zulke overwegingen dragen volgens indiener bij aan een goed woon- en leefklimaat.	De punten die indiener noemt, zoals bouwkundige maatvoering en parkeervoorzieningen, vallen onder landelijke regelgeving zoals het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) of in de uitwerking van een omgevingsplan. Deze technische regels zijn niet passend voor de Omgevingsvisie.

Conclusie

De zienswijze van indiener 20 leidt tot wijziging van de Omgevingsvisie

Indiener 21

21.	INDIENER 21	
21.1	Indiener heeft deelgenomen aan het participatieproces en complimenteert de gemeente over hoe dat is georganiseerd	Wij danken de indiener voor de complimenten over het participatieproces
21.2	Indiener stelt dat bewoners trots zijn op de natuur, maar zich zorgen maken over de toekomst ervan. Volgens indiener staat de biodiversiteit en het landschap onder druk, terwijl er tegelijkertijd behoefte is aan ruimte voor landbouw, wonen, toerisme en ondernemerschap. De kernvraag is volgens indiener hoe ecologie, economie en leefbaarheid in balans kunnen worden gebracht.	In de Omgevingsvisie is veel aandacht besteed aan de onderlinge samenhang tussen de thema's. We erkennen dat de toekomst van het landschap en de biodiversiteit nauw verweven zijn met de ruimte voor landbouw, wonen, toerisme en ondernemerschap. De visie beoogt geen eenzijdige benadering, maar een integrale afweging waarin belangen elkaar kunnen versterken in plaats van uitsluiten. Door het benoemen van toekomstrichtingen en gebiedsprofielen wordt richting gegeven aan hoe deze balans in Steenwijkerland vorm kan krijgen.

21.3	Daarnaast is indiener van mening dat de discussie over landbouw en gezondheid verdeeld is: bewoners ervaren dit verschillend, terwijl stakeholders de noodzaak zien van een betere verbinding tussen boeren en burgers.	Indiener wijst terecht op de verdeeldheid in de beleving rond landbouw en gezondheid. Dit is een herkenbaar thema. Wij erkennen deze verschillen en onderstrepen het belang van een sterkere verbinding tussen boeren en burgers.
21.4	Indiener uit zorgen over milieubedreigingen, met name het verlies van biodiversiteit door onder andere pesticidengebruik en eenzijdig grondgebruik.	De reactie wordt voor kennisgeving aangenomen.
21.5	Indiener pleit voor het gebruik van duidelijke taal en stelt dat het woord "gewasbeschermingsmiddelen" verhuilend is; indiener vraagt of het in "gif" verandert kan worden. Het gebruik hiervan zou volgens indiener door de gemeente verboden moeten worden vanwege de schadelijke effecten op bodem, water, gezondheid en leefomgeving. Lelieteeelt wordt daarbij specifiek genoemd als zorgpunt. Indiener vraagt om transparantie over de locaties van leliepercelen, duidelijke waarschuwingen bij percelen waar gif gebruikt wordt en het plaatsen van meetpalen vooraf. Indiener vraagt zich af wat wordt verstaan onder kritisch bekijken van gif, Tot slot wordt gepleit het beschermen van gezondheid door het gebruik van gif niet toe te staan en voor het uitroepen van Steenwijkerland tot Gifvrije Gemeente	We begrijpen dat het gebruik van deze middelen bij inwoners zorgen oproept over gezondheid, milieu en leefomgeving. De term "gewasbeschermingsmiddelen" sluit aan bij het wettelijk kader en het taalgebruik zoals vastgelegd door het Rijk en dat blijven we hanteren. Tegelijkertijd is het belangrijk te benadrukken dat de gemeente op dit terrein niet zelfstandig beleid voert, maar de richtlijnen van het Rijk en de provincie volgt. Binnen die kaders zoeken we waar mogelijk naar manieren om bij te dragen aan een gezonde en duurzame leefomgeving. Wij kunnen ons niet vinden in het voorstel om bij percelen waar gewasbeschermingsmiddelen worden toegepast borden met waarschuwingen of meetpalen te plaatsen.
	Indiener heeft een fout ontdekt in de ontwerp Omgevingsvisie. Op pagina 16 wordt toelichting gegeven over lelyteelt ad i . Die verwijzing gaat niet over de lelieteelt, maar over uitbreiding van bedrijventerreinen op het Hoge Land Toelichting op lelieleelt zou ad h moeten zijn. Zie pagina 15.	Indiener heeft dit correct gezien. Dit passen we aan.

Conclusie

De zienswijze van indiener 21 leidt tot wijziging van de Omgevingsvisie

Indiener 22

22.	INDIENER 22	
22.1	Indiener wijst op het historische besluit uit 1980 waarbij verdere uitbreiding van het woongebied ten zuiden van de Ds. T.O. Hylkemaweg in Giethoorn werd uitgesloten, mede om het beschermde dorpsgezicht te behouden. Dit beleid werd voortgezet in het bestemmingsplan uit 2004, dat nog steeds van kracht is. Voor veel bewoners was deze begrenzing een belangrijk argument bij de aankoop van hun woning of kavel. Hoewel in de huidige Omgevingsvisie geen expliciete plannen voor zuidelijke uitbreiding worden genoemd, baart een passage op pagina 74 zorgen. Daarin wordt gesproken over initiatieven in Giethoorn in samenwerking met woningcorporaties en ondernemers. Volgens indiener zou dit ruimte kunnen bieden voor toekomstige ontwikkelingen ten zuiden van het bestaande plangebied, hetgeen voor alle bewoners reden is om op voorhand daartegen nu reeds in verzet te komen. Daarnaast heeft indiener vernomen dat grondeigenaren in dit gebied openstaan voor overdracht van grond ten behoeve van een rotonde en ontsluitingsweg, mits de gemeente meewerkt aan bestemmingsherziening voor woningbouw. Indiener stelt dat dit haaks staat op eerdere toezeggingen aan de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed en kondigt aan dat bewoners zich tegen dergelijke plannen krachtig zullen verzetten.	Wij kunnen bevestigen dat in de Omgevingsvisie geen expliciete plannen zijn opgenomen voor woningbouw of andere ruimtelijke ontwikkelingen ten zuiden van het bestaande woongebied van de Ds. T.O. Hylkemaweg in Giethoorn. De visie bevat geen beleidsvoornemen voor uitbreiding op deze locatie. Eventuele toekomstige ruimtelijke initiatieven zullen, indien aan de orde, afzonderlijk worden beoordeeld binnen de daarvoor geldende procedures en kaders.

Conclusie

De zienswijze van indiener 22 leidt niet tot wijziging van de Omgevingsvisie

Indiener 23

23.	INDIENER 23	
23.1	Indiener heeft met belangstelling kennisgenomen van de ontwerp-Omgevingsvisie Steenwijkerland en spreekt waardering uit voor de aandacht voor landschappelijke kwaliteiten, natuurwaarden en duurzame energie.	Wij danken de indiener voor de waardering inzake landschappelijke kwaliteiten, natuurwaarden en duurzame energie

23.2	Indiener uit zorgen over de mogelijke plaatsing van windmolens van 200 tot 250 meter hoog bij Groot Verlaat. Volgens indiener zou dit een aanzienlijke impact hebben op het landschap, de ecologie, recreatie en de leefomgeving. Het buitengebied rond Eesveen wordt nu gekenmerkt door rust en donkerte, wat ecologisch van belang is, en dat zou volgens indiener verloren gaan door knipperlichten en slagschaduw van windmolens. Ook het nabijgelegen beekdal van de Steenwijker Aa, een belangrijk gebied voor ecologie en weidevogels, zou verstoord worden door geluid, licht en trillingen, en bewegende slagschaduw verstoren de broed- en foerageerplekken en tasten de ecologische balans aan. Daarnaast wijst indiener op de cultuurhistorische waarde van de omgeving, die deel uitmaakt van de Groene Schatkamer met dorpsgezichten als Giethoorn en Dwarsgracht en stelt dat windmolens van deze omvang het open karakter van het landschap schaden en afbreuk doen aan de beleving van bezoekers en daarmee aan het toerisme. Er worden ook zorgen geuit over mogelijke gezondheidsklachten door infrason geluid en elektromagnetische straling, zeker gezien de nabijheid van woningen en verdient dit extra zorgvuldigheid, zeker waar kinderen en kleinkinderen wonen. Volgens indiener staat het voornemen tot plaatsing van windmolens op gespannen voet met het beleidskader uit de Omgevingsvisie, waarin staat dat kernkwaliteiten niet ten koste mogen gaan van een gezonde leefomgeving. Indiener verzoekt om de voorgenomen windmolen(s) bij Groot Verlaat kritisch te heroverwegen, gezien de impact op donkerte, landschap, ecologie, recreatie en gezondheid	In de Omgevingsvisie worden geen locaties benoemd voor windturbines. Wel is bekend dat onlangs een initiatief op bedrijventerrein Groot Verlaat positief is beoordeeld door de provincie. Dat betekent niet dat vaststaat dat daar ook een turbine komt. Daarvoor moeten eerst nadere onderzoeken door de initiatiefnemers worden gedaan waarbij verschillende milieuaspecten een rol spelen. Daarnaast moet participatie plaatsvinden waarbij omwonenden worden betrokken. Vervolgens kan er mogelijk een vergunningsaanvraag worden gedaan. Verdere details over het initiatief en eventuele effecten ervan zijn nog niet bekend en daarover kan dus nog niets worden gezegd. Voor wat betreft de plaatsing van windturbines in het algemeen, is in de visie verwoord dat er in 2050 voor minimaal 80 GWh wordt opgewekt met windturbines. Dat is nodig om ons doel te bereiken om in 2050 al onze gebruikte energie uit duurzame bronnen te halen en waarbij een gedeelte ook binnen de grenzen van de gemeente wordt opgewekt. Daarbij zullen steeds zorgvuldige keuzes moeten worden gemaakt
23.3	Indiener benadrukt het belang van de beekdalen en polders rond Eesveen en Kallenkote als natuurlijke waterbergingsgebieden en pleit ervoor om hier geen rood-voor-rood-ontwikkelingen toe te staan die deze functie aantasten. Daarnaast wordt gewezen op een vermeende ongelijke toepassing van beleid: terwijl in omliggende gebieden zoals Nijensleek en aan de Wulpen,	Wij begrijpen de zorgen van de indiener over het behoud van de waterbergende functie van de beekdalen rond Eesveen en Kallenkote. In de Omgevingsvisie is nadrukkelijk opgenomen dat voor de beekdalen van de Linde en de Steenwijker Aa de ambitie is om rekening te houden met de noodzaak om water langer vast te houden. Dit betekent dat wij in deze gebieden geen ruimte zien voor gebruik en

	net voor de stuw en bestemd als golfbaan, woningbouw wordt toegestaan, mogen agrarische bedrijven in het beekdal bij Eesveen geen vergelijkbare ontwikkeling realiseren. Dit verschil in behandeling kan volgens indiener leiden tot frustratie en wantrouwen bij ondernemers. Indiener verzoekt om bij toekomstige besluiten over rood-voor-rood en beekdalen te zorgen voor een gelijke en consistente toepassing van beleid,	functies die het waterbergend vermogen beperken. Ten aanzien van de genoemde voorbeelden willen wij benadrukken dat Nijensleek in een andere gemeente en provincie ligt, waar andere beleidskaders gelden. Wat betreft de locatie aan de Wulpen: deze gronden zijn bestemd voor gebruik als golfbaan en woningbouw is hier niet toegestaan. Er is dan ook geen sprake van een beleidswijziging of planologische ontwikkeling richting woningbouw op deze locatie.
23.4	Indiener wijst erop dat agrarische grond vaak fungeert als pensioenvoorziening en dat de Omgevingsvisie onvoldoende duidelijkheid biedt over hoe nadeelcompensatie wordt toegepast bij waardevermindering door wateroverlast of beleidswijzigingen. Er is volgens indiener dringend behoefte aan meer transparantie en rechtszekerheid op dit punt. Daarnaast vraagt indiener om de belangen van agrariërs eerlijk te wegen en hen de ruimte te geven hun primaire taak - voedselproductie, onderhouden van het platteland - te blijven vervullen zonder extra nevenverplichtingen. Indiener verzoekt om duidelijkheid te bieden over nadeelcompensatie en waardevermindering bij overloop van water en andere gevolgen voor agrarische bedrijven.	Wij begrijpen dat voor de indiener – en voor veel agrariërs – de waarde van hun grond een belangrijke rol speelt in hun toekomst en pensioenvoorziening. Onder de Omgevingswet is voorzien in een regeling voor nadeelcompensatie, die bedoeld is om onevenredige schade te vergoeden die het gevolg is van rechtmatige overheidsmaatregelen. Een verzoek om nadeelcompensatie kan worden ingediend zodra sprake is van schade die rechtstreeks voortvloeit uit een schadeveroorzakend besluit dat onder de werking van de Omgevingswet valt, zoals een omgevingsplanwijziging of een omgevingsvergunning. Het combineren van agrarische activiteiten met nevenfuncties is geen verplichting. De Omgevingsvisie beschrijft een toekomstbeeld waarbij de mogelijkheid bestaat om in sommige gevallen een nevenactiviteit uit te voeren.
23.5	Indiener wijst erop dat Vermilion naar verluidt voornemens is om twee extra boringen te doen bij het gasveld in Eesveen. Dit roept vragen op, aangezien de gemeente inzet op een toekomst zonder aardgas, terwijl lokaal juist uitbreiding van gaswinning lijkt plaats te vinden.	Wij begrijpen de zorgen van de indiener met betrekking tot de mogelijke uitbreiding van gaswinning bij het veld in Eesveen. In de Omgevingsvisie wordt niet ingegaan op gaswinning of eventuele extra boringen op deze locatie. Mocht er sprake zijn van een concreet voornemen tot uitbreiding, dan zal dit moeten worden vergund op basis van de geldende wet- en regelgeving.
23.6	Indiener begrijpt het milieudoel achter een autoluwe binnenstad, maar wijst op de specifieke situatie in Steenwijkerland met veel kleine dorpskernen en een vergrijzende bevolking. Goede bereikbaarheid van de	Wij begrijpen de zorgen van de indiener over de bereikbaarheid van de binnenstad, met name voor ouderen en inwoners uit omliggende dorpskernen. In Omgevingsvisie wordt echter niet uitgegaan van een volledig

	binnenstad is volgens indiener essentieel voor ouderen om zelfstandig hun dagelijkse voorzieningen te kunnen bereiken, wat ook sociaal belangrijk is en de lokale middenstand ten goede komt. Indiener verzoekt om te waken voor een gezonde balans tussen milieudoelen en bereikbaarheid, met name voor ouderen en kleine dorpen.	autoluwe binnenstad. Het beoogde autoluwe gebied betreft uitsluitend de directe omgeving van de Markt in Steenwijk. De bereikbaarheid van voorzieningen blijft verder intact en zal waar mogelijk zelfs worden verbeterd, met oog voor toegankelijkheid, leefbaarheid en een goede balans tussen mobiliteit en een groene inrichting van de openbare ruimte.
23.7	Indiener vraagt zich af of de gemeente richting een 15-minuten stad wil voor Steenwijk En zo ja, hoe past dat binnen de huidige spreiding van dorpen en voorzieningen? Indiener vindt dat een evenwichtige aanpak gewenst is	De 15-minutenstad is een stedelijk ontwikkelingsconcept waarbij alle essentiële voorzieningen – zoals winkels, zorg, onderwijs en werk – binnen een straal van 15 minuten bereikbaar zijn, te voet, per fiets of met het openbaar vervoer. In de Visie Steenwijk is dit concept opgenomen als één van de ontwikkelprincipes voor de stad. Het is daarbij niet bedoeld als einddoel, maar als een richtinggevend uitgangspunt dat de nabijheid van wonen, werken en voorzieningen benadrukt. Deze nabijheid is gunstig voor bewoners en andere doelgroepen, omdat het de leefkwaliteit vergroot en bijdraagt aan een gezonde, duurzame leefomgeving. Door functies dicht bij elkaar te brengen, wordt het gebruik van openbaar vervoer, fietsen en wandelen gestimuleerd. Dit heeft positieve effecten op de gezondheid, vermindert de afhankelijkheid van autoverkeer en beperkt het ruimtebeslag door mobiliteit.
23.8	Indiener wijst op het oude horecacomplex in Eesveen dat in de Omgevingsvisie wordt genoemd voor mogelijke herbestemming. Hoewel Eesveen eerder prioriteit had voor woningbouw, lijken andere dorpen inmiddels voorrang te krijgen. De afhandeling van het dossier, waaronder de ammuniteitsprocedure, duurt al bijna een jaar. Volgens indiener is snelle duidelijkheid nodig, vooral voor jonge gezinnen en ouderen die in het dorp willen blijven wonen. Een actieve inzet van de gemeente is gewenst om de leefbaarheid en doorstroming in Eesveen te waarborgen. Indiener verzoekt om prioriteit te geven aan woningbouw in Eesveen, zodat dit dorp leefbaar en toekomstbestendig blijft.	In de Omgevingsvisie is het voormalige horecacomplex in Eesveen aangeduid als ontwikkellocatie voor woningbouw. Op dit moment beraadt de ontwikkelaar zich nog op de haalbaarheid en invulling van de mogelijkheden op deze locatie. Er is dus nog geen concreet plan ingediend of besluit genomen.
23.9	Indiener uit zorgen over de cumulatieve effecten van windmolens, gaswinning en andere ruimtelijke ingrepen in Overijssel.	Zoals beschreven in 23.2 staat in de Omgevingsvisie de ambitie dat de in 2050 verbruikte energie volledig duurzaam wordt

	Volgens indiener hebben deze ontwikkelingen gezamenlijk een grote impact op de landschappelijke kwaliteit, ecologie en gezondheid van het buitengebied. Indiener wijst erop dat er realistische alternatieven beschikbaar zijn, zoals zonnepanelen op daken en kleinere windturbines op bedrijventerreinen, die duurzame energie opleveren zonder afbreuk te doen aan stilte, duisternis of gezondheid. Daarnaast stelt indiener dat er onvoldoende sociaal draagvlak is voor de huidige plannen, die door bewoners en bedrijven als ingrijpend en onvoldoende afgestemd op lokale belangen worden ervaren.	opgewekt. Zonnepanelen en kleine windturbines zijn daarvoor nuttig, maar onvoldoende. Grotere opwekinstallaties, waaronder 80 GWh aan windturbines zijn nodig. Vanwege de effecten daarvan moet daarbij steeds een zorgvuldige afweging plaatsvinden.
23.10	Indiener wijst erop dat windenergie, ondanks de voordelen, ook milieunadelen kent, zoals slecht recyclebare rotorbladen en veel beton nodig voor funderingen, wat de ecologische voetafdruk vergroot. Volgens indiener is een integrale afweging van milieueffecten over de gehele levenscyclus noodzakelijk. Daarnaast pleit indiener voor meer transparantie in de advisering en besluitvorming rond gezondheid, milieu en locatiekeuze, waarbij het voorzorgsprincipe leidend zou moeten zijn.	Wij erkennen dat hetgeen de indiener stelt over de milieuaspecten van windenergie juist is. Duurzame energiebronnen kennen, naast voordelen, ook nadelen. Dat geldt ook voor windenergie. Die nadelen zijn echter veel kleiner dan van fossiele energiebronnen. Een zorgvuldige afweging is daarom steeds belangrijk. , waarbij aandacht wordt besteed aan zowel de milieutechnische als maatschappelijke impact van keuzes op het gebied van duurzame energie.

Conclusie

De zienswijze van indiener 23 leidt niet tot wijziging van de Omgevingsvisie

Indiener 24

24.	INDIENER 24	
24.1	Indiener spreekt waardering uit voor de aandacht in de Omgevingsvisie voor het beschermen van het dorpsgezicht en de woonkwaliteit van Giethoorn. Het behoud van de historische bebouwing en karakteristieke elementen wordt gezien als van nationaal belang. Indiener ondersteunt de nadruk op ruimtelijke kwaliteit en het zorgvuldig inpassen van nieuwe ontwikkelingen binnen de schaal en stijl van het dorp.	Wij danken de indiener voor de waardering inzake de bescherming van het dorpsgezicht en de woonkwaliteit.
24.2	Indiener beschrijft dat het samenhangend systeem van wonen, water, werk en landschap kracht van Giethoorn is. En dat in dit systeem de elementen elkaar versterken. Een gezond	Wij herkennen het belang van een samenhangende aanpak voor Giethoorn en delen de zorg dat versnipperde aanpak van verschillende losse plannen en projecten

	landschap met schoon water is de basis voor leefbaarheid en een trekpleister voor bezoekers. Omgekeerd draagt een levendige gemeenschap zorg voor het onderhoud van cultuurhistorisch erfgoed en natuur. Indieners vinden het daarom essentieel dat de Omgevingsvisie dit geïntegreerde karakter van Giethoorn als uitgangspunt neemt. Ontwikkelingen op het gebied van bijvoorbeeld toerisme, waterbeheer, wonen en natuur kunnen niet los van elkaar worden gezien. Alleen met een integrale blik kan Giethoorns unieke waarde behouden én toekomstbestendig maken. Indieners uit zorgen over een te fragmentarische beleidsaanpak voor Giethoorn, waarbij losse plannen en projecten onvoldoende op elkaar zijn afgestemd. Volgens indieners kan dit leiden tot ineffectieve maatregelen en gemiste kansen. Er wordt gepleit voor een integraal kader waarin wonen, werken, natuur, water en toerisme als één samenhangend geheel worden benaderd. Giethoorn vraagt om beleid dat de onderlinge samenhang weerspiegelt, zodat maatregelen elkaar versterken in plaats van beperken.	risico's met zich mee kan brengen. Juist daarom is de Omgevingsvisie bedoeld als integraal kader waarin wonen, werken, natuur, water, toerisme en cultuurhistorie in samenhang worden benaderd. Giethoorn vraagt om een zorgvuldig afgestemde beleidslijn waarin de unieke relatie tussen mens, water en landschap centraal staat. De Omgevingsvisie biedt richting voor toekomstige ontwikkelingen en vormt de basis voor verdere uitwerking in programma's en projecten, waarbij integraliteit en ruimtelijke kwaliteit leidend zijn.
24.3	Indiener wijst op het Ontwikkelingsperspectief voor Noordwest-Overijssel als waardevol kader om integraliteit in beleid te waarborgen. Dit regionale plan, opgesteld met partners en kennisinstellingen, benadert waterbeheer, klimaatadaptatie, natuur, recreatie en leefbaarheid als één samenhangend geheel en hanteert een lange termijnvisie met een adaptieve aanpak. Indiener beveelt aan dit regionale perspectief te gebruiken als basis voor de gemeentelijke Omgevingsvisie.	Wij waarderen de verwijzing naar het Ontwikkelingsperspectief voor Noordwest-Overijssel. Dit regionale perspectief vormt inderdaad een belangrijke basis voor onze Omgevingsvisie. Onze visie sluit hier inhoudelijk op aan en benadert thema's als waterbeheer, klimaatadaptatie, natuurontwikkeling, recreatie en leefbaarheid in samenhang, ook voor Giethoorn. Giethoorn wordt in onze visie nadrukkelijk gepositioneerd binnen het bredere systeem van landschap, water en cultuurhistorie. Daarbij sluit ook het omliggende deelgebied De Groene Schatkamer, dat Giethoorn omringt, aan bij dit perspectief. Deze regio vormt een waardevolle ecologische en landschappelijke verbinding. De integrale benadering die in het Ontwikkelingsperspectief is uitgewerkt, wordt daarmee ook op gemeentelijk niveau doorvertaald in onze Omgevingsvisie.
24.4	Indiener vraagt om serieus onderzoek naar de mogelijkheid van een randmeer aan de	Het randmeer aan de kant van de Noordoostpolder wordt in meerdere beleids- en

	westflank van de Noordoostpolder. Volgens indiener kan dit randmeer meerdere functies vervullen, zoals waterbuffer, klimaatadaptieve maatregel en ecologische verbinding en biedt het tevens kansen voor recreatie, duurzame energie en natuurontwikkeling. Er wordt verzocht om hiervoor een tijdspad uit te stippelen.	verkenningdocumenten en onderzoeksrapporten als mogelijke maatregel genoemd voor waterhuishouding, natuurontwikkeling en recreatie. Het idee bevindt zich in de verkennende/plannende fase: er is nog geen bestuurlijk besluit en realisatie vereist verdere uitwerking, effectstudies en regionale afstemming met provincies en aangrenzende gemeenten. Wanneer er meer zicht ontstaat op de haalbaarheid en concrete kansen van een mogelijk randmeer, kan dit leiden tot een gerichte actualisatie van onze Omgevingsvisie waarbij de randmeeroptie nader wordt meegenomen en uitgewerkt. Op dit moment is er enkel voor gekozen om het randmeer te noemen in de visie en als structurende maatregel.
24.5	Indiener pleit voor adaptief waterbeheer als leidend principe in het beleid, met duidelijke monitoring en evaluatie. Door water vast te houden, te bufferen en flexibel te beheren, blijft Giethoorn veerkrachtig bij droogte en wateroverlast. Dit beschermt natuur, recreatie en borgt volgens indiener het fundament van hun leefomgeving.	Wij onderschrijven het belang van adaptief waterbeheer als leidend principe in het beleid. Gemeenten hebben hierin een duidelijke rol, onder meer via het opstellen van regels in het omgevingsplan, het klimaatbestendig inrichten van de openbare ruimte en het toetsen van bouwplannen aan klimaatadaptatie-eisen. De richtlijnen hiervoor zijn in de Omgevingsvisie opgenomen.
24.6	Indiener pleit voor toeristische spreiding in Giethoorn, zowel ruimtelijk als seizoensgebonden. Indiener vraagt om kleinschalige initiatieven voor noabertoerisme (toeristen als "buren") te ondersteunen en jaarrond activiteiten te ontwikkelen die bezoekers betrekken bij het dorpsleven. Door bezoekers te verdelen over het dorpslint en omliggende kernen, en ook rustige periodes te benutten met jaarrond-activiteiten, blijft het dorp leefbaar, gastvrij en in balans voor bewoners en bezoekers. Tevens vraagt Indiener de mogelijkheden te onderzoeken voor Giethoorn Experiences als educatief bezoekerscentra die voor spreiding zorgen mits dit wordt ingepast in de lokale omgeving.	Wij herkennen het belang van een evenwichtige verdeling van bezoekers in ruimte en tijd, zodat het dorp leefbaar en gastvrij blijft voor bewoners én bezoekers. In onze Omgevingsvisie hebben wij daarom expliciet de ambitie opgenomen om de entreekernen Kuinre, Blokzijl en Vollenhove, Oldemarkt en Steenwijk, gericht in te zetten voor het stimuleren van recreatie en het beleven van het gebied. Deze kernen zijn goed bereikbaar via provinciale wegen en bieden, mede in het licht van de mogelijke aanleg van de Lelylijn, kansen voor recreatie en toerisme binnen de gehele gemeente. Deze benadering draagt bij aan het ontlasten van het centrale dorpslint van Giethoorn en omgeving en sluit aan bij uw oproep om ook de rustige seizoenen en omliggende gebieden te benutten. Spreiding van toerisme binnen Giethoorn is wenselijk binnen bestaande mogelijkheden van

		het omgevingsplan, met bijbehorende activiteiten.
24.7	Indiener vraagt om gericht beleid en ondersteuning voor de kernactiviteiten die Giethoorn kenmerken, zoals punterbouw, rietsnijden, water- en brugonderhoud, lokale horeca en kleinschalige landbouw. Deze vormen volgens indiener de identiteit en economische basis van het dorp. Ook in de polder moet ruimte blijven voor landbouwontwikkeling. Volgens indiener zou de Omgevingsvisie gericht beleid en ondersteuning moeten bieden om deze activiteiten te koesteren en voort te zetten.	Wij onderschrijven de waarde van de kernactiviteiten die in Giethoorn en omgeving plaatsvinden, zoals punterbouw, rietsnijden en kleinschalige woningbouw. Om het beschermd dorpsgezicht te beschermen wordt uitbreiding of nieuwvesting van toeristische activiteiten binnen het beschermd dorpsgezicht uitgesloten. In de polder en omliggende gebieden is landbouwontwikkeling mogelijk, zetten we in op het behoud van bestaande agrarische bedrijven en stimuleren wij multifunctionele landbouw en nevenactiviteiten.
24.8	Indiener roept op tot actieve samenwerking met Gieterse bewoners, ondernemers en kennispartners bij de uitvoering en monitoring van de Omgevingsvisie. De lokale kennis, ervaring en het noaberschap worden gezien als essentiële bronnen. Indiener biedt aan hieraan bij te dragen via structureel overleg en een gebiedsagenda, om samen met gemeente, provincie en andere partners de balans tussen leefbaarheid, toerisme en natuur te behouden	Wij onderschrijven het belang van samenwerking en participatie. De betrokkenheid van bewoners, ondernemers en kennispartners is van grote waarde voor het realiseren van een toekomstbestendig Giethoorn. Lokale kennis, ervaring en het noaberschap vormen een belangrijke bron van inzicht en draagvlak. Tegelijkertijd zijn we terughoudend in het opstellen van aparte gebiedsagenda's. We streven naar een integrale aanpak binnen bestaande of toekomstige beleidskaders en overlegstructuren, zodat afstemming en uitvoering efficiënt en samenhangend kunnen plaatsvinden.
24.9	Indiener geeft aan dat den van de meest waardevolle ideeën die in de gemeenschap zijn ontstaan het concept Noabertoerisme is: toerisme gebaseerd op Gieters noaberschap, waarbij bezoekers geen buitenstaanders zijn maar tijdelijke burens. Bezoekers krijgen een authentiekere ervaring en begrijpen beter hoe bijzonder en kwetsbaar het waterdorp is. Tegelijkertijd ervaren Gietersen toeristen als geïnteresseerde gasten in plaats van anonieme voorbijgangers. Indiener benadrukt het belang van cultuurhistorie en ambacht als kern van Giethoorns toeristisch aanbod, met aandacht voor punterbouw, rietsnijden en streekproducten. Kleinschalige initiatieven vormen de ziel van het dorp, maar grootschalige voorzieningen kunnen ondersteunend zijn, mits ze de menselijke maat	Wij delen uw visie dat punterbouw, rietsnijden, streekproducten en lokale verhalen het fundament vormen van het toeristisch aanbod en de identiteit van het dorp. Kleinschalige initiatieven zijn hierin essentieel en verdienen bescherming en stimulering. Tegelijk erkennen wij dat grootschalige voorzieningen, mits zorgvuldig ingepast en dienstbaar aan de menselijke maat, kunnen bijdragen aan kwaliteit en het ontlasten van het dorp. Wij zetten in op het stimuleren van recreatie en het beleven van het gebied in de entreekernen van de gemeente.

	respecteren en bijdragen aan kwaliteit en rust in het dorp.	
--	---	--

Conclusie

De zienswijze van indiener 24 leidt niet tot wijziging van de Omgevingsvisie

Indiener 25

25.	INDIENER 25	
25.1	Indiener vraagt om streng en actief beleid in de Omgevingsvisie ter bescherming van mens en natuur. De huidige formulering over gewasbeschermingsmiddelen wordt als te vaag en vrijblijvend beschouwd. Er wordt gepleit voor duidelijke kaders, waaronder spuitvrije zones van minimaal 50 meter rond woningen en 250 meter rond Nationaal Park De Weerribben/Wieden, en een verbod op uitbreiding van niet-biologische sierteelt met chemische bestrijdingsmiddelen. Indiener noemt als voorbeeld het besluit van de gemeente Fryske Marren. Indiener stelt dat Nederland achter loopt op het behalen van de doelen van de Kaderrichtlijn Water voor 2027. En dat ook de gemeente hierin haar verantwoordelijkheid heeft.	Kortheidshalve wordt verwezen naar de beantwoording bij 16.1 & 18.1

Conclusie

De zienswijze van indiener 25 leidt niet tot wijziging van de Omgevingsvisie

Indiener 26

26.	INDIENER 26	
26.1	Indiener vraagt om streng en actief beleid in de Omgevingsvisie ter bescherming van mens en natuur. De huidige formulering over gewasbeschermingsmiddelen wordt als te vaag en vrijblijvend beschouwd. Er wordt gepleit voor duidelijke kaders, waaronder spuitvrije zones van minimaal 50 meter rond woningen en 250 meter rond Nationaal Park De Weerribben/Wieden, en een verbod op uitbreiding van niet-biologische sierteelt met chemische bestrijdingsmiddelen	Kortheidshalve wordt verwezen naar de beantwoording bij 16.1 & 18.1

Conclusie

De zienswijze van indiener 26 leidt niet tot wijziging van de Omgevingsvisie

Indiener 27

27.	INDIENER 27	
27.1	Indiener geeft aan dat Tuk van oorsprong een buurtschap met een eigen, dorps-plattelandskarakter is. Indiener uit zorgen over aantasting van het dorps- en landschapskarakter van Tuk door grootschalige woningbouw en uitbreiding van bedrijventerreinen. Er wordt een gebrek aan visie ervaren op behoud van cultuurhistorie, landschap en leefbaarheid, met name rond de waardevolle eindmorene. Indiener vraagt nadrukkelijk om heroverweging van de locatie en pleit voor behoud als bufferzone voor landschap en landbouw om overlast van industrie te beperken.	Wij begrijpen de zorgen over het dorps- en landschapskarakter, en de wens om cultuurhistorie, landschap en leefbaarheid te behouden. De locatie waar indiener op doelt is door de gemeenteraad, in het kader van het afwegingskader <i>'De toekomst van wonen en werken in Steenwijk'</i> , zorgvuldig afgewogen en goedgekeurd. Binnen de visie Steenwijk is deze locatie vervolgens nader uitgewerkt als onderdeel van de ruimtelijke ontwikkelrichting. In deze fase van de Omgevingsvisie wordt nog geen invulling gegeven aan de inrichting, ontwerpen of landschappelijke uitwerking. Die aspecten komen aan bod in een vervolgfase, waarin ook participatie en nadere afstemming met de omgeving een belangrijke rol zullen spelen.
27.2	Indiener uit zorgen over toenemende verkeersdruk door woningbouw en bedrijvengroei in Tuk. De huidige infrastructuur wordt als onvoldoende ervaren en er ontbreekt een duidelijk mobiliteitsplan. Er wordt gevraagd om een toekomstgericht plan dat ook 'oud' Tuk meeneemt, autoverkeer gescheiden afwikkelt, buurten verbindt voor fietsers en voetgangers en behoud van de leefbaarheid, en de landschappelijke kwaliteit behoudt zonder geluidswallen omdat die in de ogen van indiener afbreuk doen aan de landschappelijke kwaliteit..	In deze fase van de Omgevingsvisie, zo ook in de visie Steenwijk, worden de ruimtelijke ontwikkelrichtingen verkend. Verkeersonderzoeken, mobiliteitsanalyses en uitwerkingen van infrastructuur volgen in een vervolgfase, waarin ook de bestaande situatie in 'oud' Tuk wordt meegenomen. Daarbij kijken wij naar verkeersstromen, ontsluiting, parkeerdruk en de landschappelijke inpassing van eventuele maatregelen.
27.3	Indiener uit zorgen over de nu al tekortschietende voorzieningen in Tuk die verder toe zullen nemen bij geplande groei. De basisschool is te klein en ook kinderopvang, zorg en ontmoetingsplekken blijven achter. Er is bezorgdheid over het verdwijnen van sport- en recreatievoorzieningen door woningbouw. Verzocht wordt om de uitbreiding van voorzieningen onderdeel te maken van de eerste fasen van woningbouw; toekomstbestendige oplossingen te bieden, zoals hofjes voor ouderen, speelruimte voor	Wij onderkennen het belang van een goede balans tussen woningbouw en de beschikbaarheid van maatschappelijke voorzieningen zoals onderwijs, kinderopvang, zorg, sport en recreatie. Bij woningbouw wordt de behoefte aan betaalbare en toekomstbestendige woningen voor starters en ouderen nadrukkelijk meegenomen. In deze fase van de Omgevingsvisie worden de ruimtelijke ontwikkelrichtingen verkend. In een vervolgfase worden de concrete invulling, programmering en fasering van voorzieningen

	kinderen; expliciet aandacht te besteden aan levensloopbestendige woonvormen en betaalbare woningen voor starters en ouderen uit de regio. behoud het complex van bowlingbaan, fitnesszaal en tennisbaan.	en woonvormen nader onderzocht en uitgewerkt.
27.4	Indiener uit onvrede over nieuwe industriële ontwikkeling nabij woonwijken in Tuk, verwijzend naar eerdere negatieve ervaringen met overlast en spanningen. Er wordt gepleit om geen nieuw bedrijventerreinen aan de dorpsrand te ontwikkelen en voor een betere landschappelijke inpassing van bestaande industrie.	Kortheidshalve wordt verwezen naar de beantwoording bij 9.2.
27.5	Indiener ervaart dat de communicatie rondom de Omgevingsvisie tot op heden tekort schiet. Indiener heeft behoefte aan duidelijke visualisaties van en begrijpelijke informatie over bouwhoogten, groenstructuren en ruimtelijke impact, evenals tijdige en transparante communicatie bij elke stap van het proces. Ook wordt gepleit voor serieuze inspraak, waarbij bewoners invloed hebben op de uitkomsten, en actieve betrokkenheid van bewoners bij het proces.	We begrijpen het perspectief van de indiener. Onze interpretatie van het proces wijkt hiervan af. Voor het opstellen de Omgevingsvisie is een uitgebreid participatietraject doorlopen, waarbij veelvuldig is gecommuniceerd over de mogelijkheden tot inspraak en het ophalen van informatie. Tijdens deze bijeenkomsten zijn visualisaties gedeeld en is de mogelijkheid geboden om in te spreken over de Omgevingsvisie. Wij erkennen dat duidelijke en visuele informatie over bouwhoogten, groenstructuren en ruimtelijke impact essentieel is om bewoners goed te informeren en te betrekken. Transparantie en tijdigheid in het proces zijn daarbij cruciaal, evenals het bieden van serieuze inspraakmogelijkheden. Deze aspecten zijn van groot belang en zullen in de nadere uitwerking van de ontwikkelrichting nadrukkelijk aan bod komen. Dat is in het kader van de omgevingsvisie nog niet gebeurd.
27.6	Indiener vraagt om verduidelijking over diverse aspecten van de Omgevingsvisie, waaronder de onderbouwing van de regionale woningbouwopgave, garanties voor behoud van boerderijen en lokale voedselproductie, of er ruimte is voor alternatieve woonvormen zoals tiny houses, hoe invulling van groenbeleid wordt in nieuwe wijken en wat het plan is voor wateropvang en klimaatadaptatie, of toegankelijkheid van bossen voor recreatie zonder restricties blijft, hoe behoud van Tuk als zelfstandig buurtschap gewaarborgd is, aanpak van verkeers- en parkeerdruk, en de toekomst van de voormalige biocentrale.	In de regio Zwolle zijn met de verstedelijkingsstrategie afspraken gemaakt op welke wijze invulling gegeven kan worden aan de opgaven op het gebied van wonen, werken, klimaat en mobiliteit. In de door de gemeenteraad vastgestelde woonagenda Steenwijkerland is de ambitie opgenomen om invulling te geven aan deze verstedelijkingsstrategie en te voorzien in de bovenregionale behoefte van 1.000 tot 1.500 woningen in Steenwijk. In de Omgevingsvisie geven wij nadrukkelijk aan dat wij willen inzetten op het behoud van

		bestaande agrarische bedrijven. Daarbij stimuleren we multifunctionele landbouw, waarbij agrarische activiteiten kunnen worden gecombineerd met bijvoorbeeld natuurbeheer, educatie, recreatie of streekproducten. Hoewel er binnen een visie geen formele garanties kunnen worden gegeven, vormt dit uitgangspunt wel een belangrijke leidraad voor toekomstige afwegingen en beleidsontwikkeling Binnen de huidige beleidskaders is er al ruimte voor alternatieve woonvormen zoals tiny houses of pre-mantelzorgwoningen. Overige punten vormen geen onderdeel van de Omgevingsvisie, maar dienen in een vervolgtraject te worden uitgewerkt en onderzocht.
--	--	--

Conclusie

De zienswijze van indiener 27 leidt niet tot wijziging van de Omgevingsvisie

Indiener 28

28.	INDIENER 28	
28.1	Indiener, mede namens betrokken inwoners, vraagt om streng en actief beleid in de Omgevingsvisie ter bescherming van mens en natuur. De huidige formulering over gewasbeschermingsmiddelen wordt als te vaag en vrijblijvend beschouwd. Er wordt gepleit voor duidelijke kaders, waaronder spuitvrije zones van minimaal 50 meter rond woningen en 250 meter rond Nationaal Park De Weerribben/Wieden, en een verbod op uitbreiding van niet-biologische sierteelt met chemische bestrijdingsmiddelen	Kortheidshalve wordt verwezen naar de beantwoording bij 16.1 & 18.1

Conclusie

De zienswijze van indiener 28 leidt niet tot wijziging van de Omgevingsvisie

Indiener 29

29.	INDIENER 29	
29.1	Indiener begrijpt niet dat de nog niet vastgestelde Stadsvisie Steenwijk als input dient voor de Omgevingsvisie. Er wordt eerst	De processen van de Stadsvisie Steenwijk en de Omgevingsvisie lopen deels parallel. Wel is de besluitvorming over de Stadsvisie Steenwijk

	een inhoudelijke reactie en besluit van de gemeenteraad verwacht voordat het ontwerp van de Omgevingsvisie wordt gepubliceerd. De zienswijze bevat vragen over keuzes in de Stadsvisie en herhaalt deels punten die ook bij de zienswijze van de Stadvisie zijn aangegeven, aangevuld met nieuwe inzichten die ook relevant zijn voor de Omgevingsvisie.	een maand eerder dan de besluitvorming over de Omgevingsvisie. Mogelijke wijzigingen die de raad aanbrengt bij de besluitvorming over de Visie Steenwijk, worden vanzelfsprekend ook verwerkt in de Omgevingsvisie. Op die manier blijft de samenhang tussen beide documenten gewaarborgd en wordt recht gedaan aan de formele besluitvorming.
29.2	Indiener vraagt zich af hoe het vervolg van de participatie wordt georganiseerd, aangezien de ontwikkelingen ten noorden van de Woldmeenthe, grote invloed hebben op de woon- en leefsituatie van indianers.	De visie Steenwijk is een visiedocument en geen uitvoeringsagenda. Dat betekent dat hierin de ambities en hoofdlijnen voor de toekomstige ontwikkeling van de stad worden vastgelegd, maar dat hieruit nog geen directe uitvoering volgt. De visie Steenwijk fungeert als bouwsteen binnen de Omgevingsvisie. De strategische lijn uit de visie is als input meegenomen bij het opstellen van de Omgevingsvisie. Bij de verdere uitwerking van onderdelen of projecten die voortkomen uit de stadsvisie Steenwijk, worden afzonderlijke trajecten doorlopen. Voor ieder van deze trajecten wordt een passend participatieproces ingericht. Daarbij wordt telkens gekeken naar de aard en omvang van het project, zodat de participatie goed aansluit bij de invloed die de ontwikkeling kan hebben op de woon- en leefsituatie in de omgeving.
29.3	Indiener vraagt zich af of het een visie betreft of een uitvoeringsplan, aangezien onderdelen gedetailleerd zijn uitgewerkt. Het gaat daarbij om het recreatief centrum, een hotel en een klimbos (zonder bomen in dit gebied). Indiener vraagt zich af waarom voor dit detailniveau is gekozen en of hier daadwerkelijk behoefte aan is.	Voor de focusgebieden, waaronder Woldmeenthe Noord, is in zowel de stadsvisie Steenwijk als in de Omgevingsvisie verkend hoe ruimtelijke ontwikkeling kan bijdragen aan de bredere ambitie voor Steenwijk en omgeving. Dit betreft nadrukkelijk een visiedocument en geen uitvoeringsplan. Dat betekent dat er nog geen concrete besluiten zijn genomen over inrichting of realisatie. Binnen de stadsvisie Steenwijk worden op onderdelen kansen benoemd die passen bij de karakteristieken van een gebied. Voor Woldmeenthe Noord is een recreatief programma als kans genoemd, waarbij voorbeelden zoals een recreatief centrum, hotel of klimbos zijn opgenomen ter illustratie. Deze voorbeelden zijn bedoeld om richting te geven aan de denkrichting, maar zijn geen vaststaand plan.
29.4	Indiener uit zorgen dat de agrarische bestemming en ecologische waarden van	Uitgangspunten bij het verder uitwerken van het plan zijn een natuurlijke, landschappelijke

	Woldmeenthe Noord niet worden gerespecteerd in de visie. Er wordt gewezen op aantasting van deze waarden door verharding en bebouwing. Gevraagd wordt waarom hoe de waarden uit het huidige geldend Omgevingsplan behouden worden.	omgeving met ruimte voor water, de beek, groenstructuren, groensingels, bosjes en natuurlijke oevers. Daarmee blijven de natuurwaarden van het gebied behouden en worden deze op onderdelen zelfs versterkt. Het is juist dat stedelijke functies, zoals sportvelden, het aanzicht en de beleving van het gebied veranderen. Tegelijkertijd wordt er binnen de ontwikkeling nadrukkelijk gestreefd naar het behoud van de karakteristieke overgang van de stuwwal (Woldberg) naar het beekdal van de Steenwijker Aa.
29.5	Indiener uit zorgen over de geplande verbindingsweg bij de sportvelden. Er wordt gevraagd waarom gebouwen en parkeerplaatsen niet zijn geclusterd bij de bestaande weg, en gepleit voor beter gebruik van bestaande voorzieningen zoals de carpoolplaats. Dit scheelt volgens indiener in de kosten en is het is logischer om zo te clusteren. De nieuwe weg zou het leefklimaat van Woldmeenthe aantasten, fietsroutes doorkruisen en gevaarlijke situaties opleveren door kruisend vrachtverkeer. Indiener vraagt zich af welk (verkeer)probleem hier mee opgelost wordt. Indiener vraagt om gebruik van de bestaande ontsluiting via de Ruxveenseweg en het laten vervallen van de nieuwe verbindingsweg.	In de visie Steenwijk wordt een langetermijnperspectief geschetst tot 2050, waarin ruimtelijke en mobiliteitsontwikkelingen in samenhang worden bekeken. De voorgestelde verbindingsweg is in dat kader een kansrijke maatregel om meerdere (toekomstige) verkeersknelpunten in en rond de stad te verminderen. Uit het mobiliteitsonderzoek blijkt dat zonder aanvullende maatregelen de verkeersdruk op onder andere de Eesveenseweg en de entree van Woldmeentherand fors toeneemt. De nieuwe ontsluitingsweg 'in het vierde kwadrant' draagt, samen met andere aanpassingen zoals op de Tramlaan en rond het centrum, bij aan een betere spreiding van verkeer en een afname van de druk op bestaande routes. De verbindingsweg kan daarnaast bijdragen aan een goede ontsluiting van de sportvelden. De gepresenteerde schetsen in de visie zijn illustratief en verkennen mogelijke ruimtelijke opties; bij verdere uitwerking worden deze plannen nader onderzocht en afgestemd. Daarbij wordt ook nadrukkelijk gekeken naar de inpassing, het ontwerp en de ligging van de weg, zodat negatieve effecten op het leefklimaat zoveel mogelijk worden beperkt. Tot slot wordt in de visie Steenwijk ingezet op versterking van het hoofd fietsnetwerk, ook richting de sportvelden. Bij de uitwerking van de gebiedsontsluiting krijgt de oversteekbaarheid en veiligheid voor fietsers en voetgangers expliciet aandacht
29.6	Indiener vraagt zich af waarom geïnvesteerd wordt in een nieuw sportgebied ten koste van	De ontwikkeling van Oostermeenthe Zuid, de huidige locatie van de sportvelden, hangt nauw

	bestaand groen, terwijl er al een sportlocatie is. In de Groene Long zijn door de gemeente miljoenen geïnvesteerd. Indiener vraagt zich af waarom deze investeringen (deels) teniet worden gedaan om een bestaande groen gebied te transformeren in een sportgebied. Er wordt gevreesd dat het opsplitsen van de Groene Long een fusie of samenwerking tussen de drie voetbalverenigingen belemmert, terwijl het college juist inzet op gedeeld gebruik van sportvoorzieningen. Is onderzocht of de te verplaatsen sportvelden nabij het nieuw te bouwen schoolgebouw voor de middelbare school een optie is? De infrastructuur is daar al aanwezig en clustering van sport en onderwijs is volgens indiener veel logischer. Verzocht wordt om heroverweging van de verplaatsing van de sportvelden. Moeten we hier nog een link meeleggen? Het college heeft recentelijk op raadsvragen juist geantwoord dat de bestaande voetbalverenigingen juist meer moeten samenwerken met het gebruik van de bestaande velden. In een paar maanden tijd presenteert de gemeente een visie met verplaatsing van een groot deel van de bestaande sportvelden en verplicht de drie verenigingen samen gebruik van de bestaande velden; hoe rijmt u dit met elkaar?	samen met de voorgenomen verplaatsing van deze velden. Oostermeenthe Zuid is vanwege haar centrale ligging nabij voorzieningen en het station zeer geschikt om te transformeren tot stedelijke woonomgeving. Tegelijkertijd is Woldmeenthe Noord in beeld als een nieuw, centraal gelegen buitengebied waar ruimte is voor sport, water, recreatie en natuur. Hier kunnen de voetbalvelden worden verplaatst naar een goed bereikbare locatie. De Groene Long blijft behouden als sportlocatie. Daarnaast biedt Woldmeenthe Noord ruimte voor een nieuwe sportvoorziening met 8,5 voetbalvelden en een clubgebouw. Daarmee ontstaat voldoende capaciteit voor de drie Steenwijker voetbalverenigingen. In juli 2025 heeft het college, in reactie op vragen vanuit de raad, aangegeven dat er opdracht is gegeven voor een meerjarenplan voor natuurgasvelden, waarin zowel het kwaliteitsniveau als de kosten worden meegenomen. Ook brengt de KNVB in kaart wat de capaciteitsbehoefte is van de verenigingen. Op basis daarvan worden verschillende scenario's uitgewerkt voor de verdeling van de velden. Dit kan mogelijk kansen bieden voor verdere samenwerking tussen de verenigingen. Van een fusie is in deze fase echter geen sprake.
29.7	Indiener vraagt om een financiële onderbouwing van de voorgenomen verplaatsing van sportvelden. Er wordt betwijfeld of dit financieel de meest aantrekkelijke optie is, en voorgesteld om woningen te bouwen op een onbebouwde locatie zoals de Schans. Daarbij wordt gewezen op de vergelijkbare afstand tot het centrum. Voor zulke ingrijpende keuzes is volgens indiener een duidelijke financiële afweging nodig, inclusief inzicht in de kosten en mogelijke belastinggevolgen voor inwoners van Steenwijkerland.	In het kader van de Omgevingsvisie en de visie Steenwijk is nog geen financiële doorrekening opgesteld. Ze bevatten ambities, uitgangspunten en mogelijke ontwikkelrichtingen, maar vormen geen uitvoeringsplannen. Bij een eventuele vervolgstap richting concrete planvorming en besluitvorming over investeringen, zoals de verplaatsing van sportvelden of woningbouwlocaties, is een financiële onderbouwing onderdeel van het proces.
29.8	Indiener betwist het standpunt dat geen milieueffectrapportage (m.e.r.) nodig is, omdat de beleidsvoornemens volgens de visie nog flexibel en nader uit te werken zouden zijn. In de Stadsvisie, die als basis dient voor de Omgevingsvisie, worden echter concrete	Wij kunnen ons niet vinden in de reactie van indiener dat een milieueffectrapportage (m.e.r.) nu al noodzakelijk zou zijn. In het kader van de Stadsvisie Steenwijk en de Omgevingsvisie worden mogelijke ontwikkelrichtingen en zoeklocaties verkend, waarbij

	initiatieven genoemd zoals een sportpark en verbindingsweg in een gebied met belangrijke natuurwaarden. Volgens indiener vereist dit een m.e.r. bij besluitvorming. Daarnaast wordt gewezen op het gebruik van verouderde wetgeving en op tekeningen die al vaste elementen tonen, waardoor het plan niet als flexibel wordt ervaren. Zonder m.e.r. is onduidelijk of de ontwikkeling haalbaar is en blijven alternatieven buiten beeld. Indiener pleit daarom voor het alsnog uitvoeren van een m.e.r. vóór vaststelling van de Omgevingsvisie	stedenbouwkundige schetsen illustratief zijn en geen uitgewerkte plannen vormen. Een m.e.r.-beoordeling vindt plaats in een vervolgtraject, zodra sprake is van een concreet plan of project waarvoor besluitvorming wordt voorbereid. Op dat moment worden de milieueffecten onderzocht en alternatieven in beeld gebracht. Wij achten het daarom passend dat een m.e.r. niet op dit visieniveau wordt uitgevoerd, maar bij nadere uitwerking van de plannen.
29.9	Indiener wijst erop dat het plangebied het leefgebied is van wettelijk beschermde diersoorten, waaronder de das en vleermuizen. De recente waarneming van een das onderstreept dit. Volgens indiener worden met de plannen natuurwaarden aangetast en het leefgebied van deze dieren verminderd. Er wordt gesteld dat een ecologisch onderzoek verplicht is bij wijziging van het omgevingsplan, maar dat dit in dit geval zinloos zou zijn. Ontwikkelingen in dit gebied zouden volgens indiener niet passen bij de zorgplicht voor flora en fauna.	Wij kunnen ons vinden in de reactie van indiener dat bij een wijziging van het omgevingsplan een ecologisch onderzoek verplicht is. Dit is een belangrijk onderdeel van het verdere planproces en wordt uitgevoerd zodra sprake is van een concreet initiatief of planontwikkeling. Op visieniveau is een ecologisch onderzoek nog niet aan de orde.
29.10	Indiener stelt dat het voorgenomen plan strijdig is met het Novex-programma en de Regionale Sponsstrategie van Regio Zwolle, waarin het plangebied Stroink is aangewezen voor waterberging en -vasthouding. Verharding van het gebied met wegen, parkeerplaatsen en sportvelden past daar niet bij. Volgens indiener is versterking van natuurwaarden een meer passende ontwikkeling en zou de Omgevingsvisie, gezien de aansluiting van Steenwijkerland bij Regio Zwolle, hierop aangepast moeten worden	Kortheidshalve wordt verwezen naar de beantwoording bij 6.2 & 6.3.
29.11	Indiener geeft aan dat de plannen aan de Woldmeentherand tot veel onrust leiden onder bewoners van de wijk Woldmeenthe. Zij voelen zich niet gehoord en ervaren een gebrek aan overleg en geven aan nog geen inhoudelijke reactie op eerdere input over de Stadsvisie Steenwijk te hebben gehad. Gezien de impact op de leefomgeving en de kosten voor alle inwoners van Steenwijkerland, wordt verzocht om de ontwikkeling aan de Woldmeentherand uit de Omgevingsvisie te schrappen en eerst	Wij kunnen ons deels vinden in de reactie van indiener. De zorgen over het gebrek aan overleg en de impact van de plannen op de leefomgeving van bewoners aan de Woldmeentherand zijn begrijpelijk en worden serieus genomen. De besluitvorming over de stadsvisie Steenwijk, waar indieners eerder een reactie op hebben gegeven, wordt nadrukkelijk meegenomen bij de behandeling van de Omgevingsvisie. De stadsvisie vormt immers

	het gesprek met bewoners aan te gaan over de toekomstige invulling van het gebied.	een belangrijke bouwsteen voor de Omgevingsvisie. Wanneer de raad besluit om de stadsvisie aan te passen, zal dat aanleiding zijn om ook de Omgevingsvisie op dat onderdeel te herzien. Op dit moment ligt de stadsvisie echter nog ter besluitvorming bij de gemeenteraad. De uitkomst van dat proces bepaalt of en op welke wijze de Omgevingsvisie op dit punt wordt aangepast.
--	---	--

Conclusie

De zienswijze van indiener 29 leidt niet tot wijziging van de Omgevingsvisie

Indiener 30

30.	INDIENER 30	
30.1	Indiener uit zorgen over de visie op het vitaal platteland, waarin het verhogen van het waterpeil centraal staat en landbouw daaraan ondergeschikt lijkt. In hun gebied is de veenlaag verdwenen en bodemdaling geen issue meer, waardoor waterpeilverhoging weinig zinvol lijkt als CO₂-maatregel. Indiner pleit voor teelten die CO₂ vastleggen. Daarnaast wordt betwijfeld of verbreding werkelijk bijdraagt aan economische veerkracht, omdat het op kleine schaal voor individuele bedrijven werkt maar niet leidt tot grotere, sterke, concurrerende landbouwbedrijven. Indiener vraagt zich af of er nog ruimte/toekomst is voor grotere, innovatieve landbouwbedrijven of dat de visie vooral inzet op landbouw als hobbysector naast nevenactiviteiten.	Wij kunnen ons deels vinden in de zienswijze van indiener. Waterpeilverhoging is inderdaad een mogelijke maatregel binnen de bredere veenweidestrategie, gericht op het behoud van bodemkwaliteit en het beperken van CO₂-uitstoot in gebieden waar dit relevant is. Tegelijkertijd erkennen wij dat de situatie per gebied verschilt, en dat in delen waar de veenlaag grotendeels verdwenen is, andere maatregelen mogelijk beter aansluiten. Het behoud van een vitale agrarische sector is voor ons van groot belang. In de visie op het vitaal platteland zetten wij daarom in op maatwerk en bieden we, waar mogelijk en waar ondernemers dat zelf willen, ruimte voor verbreding van landbouwactiviteiten. Dit gebeurt aanvullend op de hoofdtekst: de agrarische bedrijfsvoering. Denk hierbij aan nevenactiviteiten zoals educatie, zorg, recreatie of korte ketens, die bijdragen aan economische veerkracht en het toekomstperspectief van individuele bedrijven. De reactie van indiener geeft aanleiding om de Omgevingsvisie op dit onderdeel te wijzigen en te verduidelijken.
30.2	Indiener wijst erop dat het behoud van de Groene Schatkamer aanleiding kan zijn voor structurerende maatregelen in de veenweiden van Polder Giethoorn, zoals vernatten. Dit baart zorgen, omdat veel agrarische ondernemers hun bedrijfsvoering dan niet kunnen voortzetten, wat volgens indiener kan	Wij kunnen ons vinden in het belang dat indiener onderstreept voor het behoud van de landbouwsector in de Polder Giethoorn. Deze sector verdient zorgvuldige aandacht bij toekomstige ontwikkelingen. Tegelijkertijd is er ook een ander belang dat meeweegt: het beschermen van de

	leiden tot het verdwijnen van een groot deel van de landbouwsector in Steenwijkerland en tot kapitaalvernietiging van landbouwgrond. Er wordt verzocht dat de gemeente dit belang actief onder de aandacht brengt bij de provincie, gezien het grote economische belang van de landbouw voor het gebied.	ecologische waarden van het naastgelegen natuurgebied. In dat kader worden op provinciaal niveau maatregelen verkend, waaronder vernatting, als onderdeel van de bredere veenweidestrategie. De provincie neemt naar verwachting eind 2026 een besluit over de te volgen koers. Tot die tijd wachten wij de uitkomsten af en blijven wij het belang van agrarische ondernemers actief onder de aandacht brengen in de gesprekken met de provincie.
30.3	Indiener herkent zich in de omschrijving van de polders rond Scheerwolde als open, karakteristiek landbouwgebied met innovatieve ondernemers. Tegelijkertijd vragen ze zich af of er nog voldoende plek is voor innovatieve landbouwbedrijven, nu de strategie sterk lijkt te focussen op verbreding. Ze vrezen dat het agrarisch karakter ondergeschikt wordt gemaakt aan de belangen van het naastgelegen natuurgebied	Wij herkennen en waarderen het belang van de agrarische sector in de polders rond Scheerwolde. Het open landschap, de voedselproductie en de innovatieve ondernemers zijn kenmerkend voor dit gebied en vormen een belangrijke basis voor de lokale economie en identiteit. Tegelijkertijd vraagt de ligging nabij waardevolle natuurgebieden om zorgvuldige afwegingen. In dat kader speelt ook de veenweidestrategie een rol, waarin onder andere het behoud van bodemkwaliteit en het beperken van CO₂-uitstoot aan de orde zijn. Dit betekent dat we in sommige delen van het gebied rekening moeten houden met ecologische randvoorwaarden. Verbreding van landbouwactiviteiten is in onze visie geen doel op zich, maar een aanvullende mogelijkheid voor ondernemers die hun bedrijf toekomstbestendig willen maken. De kern blijft dat agrarische bedrijven hun hoofdtak kunnen voortzetten, met ruimte voor maatwerk en ontwikkeling binnen de mogelijkheden van het gebied.
30.4	Indiener herkent zich deels in de genoemde kansen en opgaven voor de polder, maar wil sommige anders invullen. Er worden alternatieven aangedragen voor energieopwekking, zoals mestvergisting en biogas, waarvoor een stabiele mestaanvoer nodig is. Ook ziet men mogelijkheden voor recreatie en verblijfstoerisme, mits de overgang van stad naar natuur goed wordt ingericht. Indiener vraagt nadrukkelijk om ruimte om als gebied zelf invulling te geven aan de toekomst, en herkent zich niet in alle beelden die nu in de uitwerking zijn opgenomen.	Wij kunnen ons goed vinden in de wens van indiener om als gebied zelf mee te denken over de toekomstige invulling van de polder. Juist via gebiedsprocessen willen wij betrokkenen actief betrekken bij het vormgeven van de toekomst, waarbij lokale kennis en ambities een belangrijke rol spelen. Tegelijkertijd moeten we daarbij rekening houden met de ruimtelijke, ecologische en beleidsmatige kaders die gelden voor het gebied. Denk hierbij aan provinciale en nationale opgaven, zoals de veenweidestrategie, klimaatadaptatie en natuurdoelstellingen. Binnen die kaders zoeken we samen met bewoners en ondernemers naar

		haalbare en toekomstbestendige oplossingen die recht doen aan zowel het agrarisch karakter als andere functies in het gebied.
30.5	Indiener uit zorgen over de afhankelijkheid van andere overheden bij structurerende maatregelen rond het waterpeil. De voorgestelde toekomst voor landbouw lijkt volgens indiener vooral te draaien om energieproductie en natte teelten, waarvoor nog geen haalbaar verdienmodel bestaat. Een verhoging van het waterpeil, zelfs in bufferstroken, zou grote gevolgen hebben voor agrarische bedrijven en leiden tot hoge kosten. Indiener pleit voor nader onderzoek naar de effectiviteit van vernatting op lange termijn, ook in relatie tot de watervraag vanuit de Noordoostpolder, en benadrukt de behoefte aan zekerheid op lange termijn voor ondernemers.	Wij begrijpen de zorgen die in de zienswijze worden geuit over de mogelijke impact van structurerende maatregelen, zoals het verhogen van het waterpeil, op de agrarische bedrijfsvoering in het gebied. Het is terecht dat indiener wijst op de noodzaak van nader onderzoek, zeker wanneer het gaat om ingrijpende maatregelen met langetermijngevolgen voor ondernemers en het landschap. In onze visie worden natte teelten niet gezien als de enige oplossingsrichting. Wij zetten juist in op verbreding van de agrarische sector als aanvullende mogelijkheid om bedrijven toekomstbestendig te maken. Daarbij blijft de kern dat agrarische ondernemers hun hoofdtaak kunnen voortzetten, met ruimte voor maatwerk en ontwikkeling binnen de geldende kaders. De zienswijze geeft aanleiding om de Omgevingsvisie op dit onderdeel aan te scherpen.
30.6	Indiener uit zorgen dat de identiteit van de polders rond Scheerwolde in de Omgevingsvisie onderbelicht raakt, met een toekomstbeeld dat vooral inzet op recreatie, natuur en riet en weinig op voedselproductie. Ook het open landschap zou aangetast worden door zonnepanelen. Indiener pleit voor een ander perspectief: innovatieve, circulaire landbouwbedrijven met lage emissies en mestvergisting. Polder Giethoorn wordt genoemd als voorbeeld. Indiener vraagt om ruimte in het gebiedsproces voor een landbouwtoekomst die niet alleen op verbreding is gericht, en benadrukt dat de gemeente ervaringskennis uit de sector moet benutten en indien ze dat voldoende heeft gedaan, terughoudend moet zijn met concrete invulling zonder die input. Indieners roepen op “vecht voor het behoud van landbouwgrond in onze polder, corrigeer de misvatting dat er nog veen aanwezig is in ons deel van de polder, en laat ons zelf het	Wij herkennen het belang dat indiener onderstreept: het is essentieel om de agrarische sector in de benen te houden en perspectief te bieden voor ondernemers in het gebied. Tegelijkertijd moeten we dit doen binnen de kaders die daarvoor zijn vastgesteld, zoals beleidsmatige en ecologische richtlijnen op provinciaal en nationaal niveau. Een eerlijk en realistisch toekomstbeeld vraagt om gezamenlijk overleg. Daarom zetten wij in op gebiedsprocessen waarin we samen met betrokkenen – waaronder agrarische ondernemers – verkennen welke mogelijkheden er zijn voor een toekomstbestendige inrichting van het gebied. De zienswijze geeft aanleiding om de Omgevingsvisie op dit onderdeel aan te scherpen.

	toekomstperspectief invullen vanuit de ervaring die wij hebben in de sector."	
--	---	--

Conclusie

De zienswijze van indiener 30 leidt tot wijziging van de Omgevingsvisie

Indiener 31

31.	INDIENER 31	
31.1	Indiener spreekt waardering uit voor de ontwerp-Omgevingsvisie van Steenwijkerland. Vooral de focus op natuur, water en bodem als sturende principes wordt gezien als een juiste koers. Ook het behoud en de versterking van landschappelijke en historische waarden worden positief beoordeeld. De visie op een toekomstbestendig platteland, waarin landbouw, natuur, recreatie en wonen in balans zijn, biedt volgens indiener een aantrekkelijk perspectief. De schets voor 2050 wordt gewaardeerd als een integrale benadering waarin leefkwaliteit, klimaatadaptatie en economische ontwikkeling samenkomen.	Wij danken de indiener voor de uitgesproken waardering op de ontwerp-Omgevingsvisie.
31.2	Indiener spreekt bijzondere waardering uit voor twee inhoudelijke onderdelen van de visie voor 2050: het erkennen van natuur als essentieel onderdeel van de leefomgeving, met speciale aandacht voor rust, donkerte, biodiversiteit en waterkwaliteit; en de keuze om water en bodem sturend te maken in ruimtelijke ontwikkeling, met maatregelen gericht op waterberging, piekafvoervertraging en het tegengaan van verdroging en bodemdaling. Beide worden gezien als belangrijke bijdragen aan een toekomstbestendige leefomgeving	Wij danken indiener voor de reactie en nemen dit kennisgeving aan.
31.3	Indiener onderschrijft het belang van samenwerking met boeren, ondernemers en andere partners bij opgaven zoals stikstofreductie, klimaatmaatregelen en kringlooplandbouw en zien kansen in de samenwerking binnen Nationaal Park Weerribben-Wieden. Ook wordt de inzet op behoud en herstel van karakteristieke landschapselementen gewaardeerd, vanwege het belang voor biodiversiteit en identiteit. Tot slot is indiener positief over de benadering van toerisme: spreiden en verrijken in plaats van	Wij danken indiener voor de reactie en nemen dit kennisgeving aan.

	enkel vergroten, met oog voor rust, ruimte en natuurbescherming.	
31.4	Indiener spreekt waardering uit voor diverse gebiedsgerichte uitwerkingen in de visie. Positief wordt gereageerd op de aandacht voor waterberging en landschapselementen in Het Hoge Land, de ecologische en cultuurhistorische kwaliteiten van De Groene Schatkamer, en het streven naar grotere weidevogelgebieden op de grens van het Oude en Nieuwe Land. Ook wordt het belang van ecologische verbindingen tussen de Weerribben en Rottige Meente onderstreept, evenals de koppeling van water-, natuur- en klimaatdoelen in de polders rond Scheerwolde. Tot slot wordt de terughoudendheid bij uitbreiding van verblijfsrecreatie gewaardeerd vanwege het behoud van rust en natuur.	Nogmaals danken wij indiener voor de reactie.
31.5	Indiener is in grote lijnen positief over de visie, maar ziet ruimte voor verbetering. Er zijn zorgen over mogelijke aantasting van natuur, landschap en cultuurhistorie door woningbouw en andere ontwikkelingen nabij beschermde gebieden. Men pleit voor terughoudendheid in deze kwetsbare zones en noemt als voorbeeld de geplande woningbouw aan de Halleweg in Sint Jansklooster	Wij herkennen het belang van terughoudendheid bij nieuwe ontwikkelingen in de nabijheid van kwetsbare natuur en waardevolle landschappen. Bij ruimtelijke keuzes staat het zorgvuldig omgaan met waarden voorop. Ook bij woningbouw en andere ingrepen willen we de identiteit en kernkwaliteiten van het gebied nadrukkelijk blijven waarderen en inzetten op het behoud en waar mogelijk versterken van de ruimtelijke kwaliteit. Dat vraagt om maatwerk en een zorgvuldige afweging van belangen.
31.6	Indiener maakt bezwaar tegen het omzetten van recreatiefuncties naar woonfuncties in de Groene Schatkamer, omdat dit haaks lijkt te staan op het uitgangspunt dat natuur daar de hoofdfunctie is. Indiener pleit ervoor dergelijke omzettingen alleen toe te staan als er geen extra verstoring van de natuur optreedt	Wij begrijpen de zorg van indiener. Zoals indiener terecht aangeeft, is natuur de hoofdfunctie in de Groene Schatkamer en moet extra verstoring worden voorkomen. Een eventuele omzetting van recreatiefuncties naar woonfuncties kan dan ook alleen plaatsvinden als is vastgesteld dat dit geen negatieve effecten heeft op de natuur. Dit wordt nader onderzocht in het vervolgtraject, namelijk bij een <u>omgevingsplanwijziging</u>
31.7	Indiener onderschrijft de zorgen over grondwaterverlies, maar mist urgentie en bestuurlijke ambitie in de visie. Indiener vindt het informeren van initiatiefnemers te vrijblijvend en pleiten voor sturend beleid en concrete maatregelen tegen veenoxidatie en verdroging. Vooral in de polders rond Scheerwolde zijn de opgaven zichtbaar, waar	Wij begrijpen de zorg van indiener en delen de urgentie rondom de hydrologische opgaven, zoals veenoxidatie en verdroging. Deze vraagstukken zijn complex en raken aan meerdere belangen in het gebied. Hoewel wij niet het bevoegd gezag zijn, nemen wij deze opgaven serieus en brengen wij de belangen

	lage waterstanden en ontwatering botsen met klimaat- en natuurdoelen. Indiener vraagt om meer duidelijkheid en actieve inzet op structurele oplossingen.	van het gebied actief in tijdens de overleggen over onder andere de veenweidestrategie.
31.8	Indiener mist in de visie voldoende erkenning van het Natura 2000-gebied Weerribben-Wieden als ecologische schakel tussen omliggende natuurgebieden. Voor het versterken van deze rol pleit indiener voor het expliciet opnemen van robuuste verbindingen richting De Olde Maten, het Vechtdal, de Reest en de Natte As, een samenhangende keten van natte natuur in het grensgebied van Flevoland, Friesland, Overijssel en Gelderland.	Wij begrijpen de wens om ecologische verbindingen rondom het Natura 2000-gebied Weerribben-Wieden explicieter op te nemen in de visie. Echter zijn er op dit moment geen nieuwe plannen voor het aanleggen van nieuwe ecologische schakels tussen omliggende natuurgebieden en wij geen aanleiding zien om dit in de Omgevingsvisie op te nemen.

Conclusie

De zienswijze van indiener 31 leidt niet tot wijziging van de Omgevingsvisie.

Indiener 32

32.	INDIENER 32	
32.1	Indiener is verrast en bezorgd over de voorgenomen woningbouw in Tuk Noord. Bij aankoop van de woning in 2024 was volgens navraag bij de gemeente geen sprake van plannen voor woningbouw. Men vreest dat de ontwikkeling het woongenot, de woningwaarde en de karakteristieke elementen van het noordelijk heuvellandschap negatief zal beïnvloeden.	Wij begrijpen de zorgen van indiener over de mogelijke woningbouwontwikkeling in Tuk Noord en de impact daarvan op het woongenot en de omgeving. Het is belangrijk dat ruimtelijke ontwikkelingen transparant en zorgvuldig worden gecommuniceerd. In 2024 waren er nog geen plannen voor deze locatie, en ook op dit moment is er nog geen sprake van een vastgesteld plan. In de ontwerp-Omgevingsvisie wordt slechts een mogelijke toekomstige ontwikkeling benoemd. Tegelijkertijd kunnen ruimtelijke inzichten en beleidsvoornemens in de loop van de tijd veranderen, bijvoorbeeld door een toenemende woningbehoefte in de regio. De stadsvisie Steenwijk, in lijn met het afwegingskader wonen en werken in Steenwijk, speelt hierop in. Bij eventuele verdere planvorming zal nadrukkelijk worden gekeken naar ruimtelijke kwaliteit, landschappelijke inpassing en een zorgvuldige communicatie met belanghebbenden. Wat betreft de woningwaarde: mocht indiener van mening zijn dat een toekomstige ontwikkeling op deze locatie leidt tot schade, dan kan een verzoek

		om nadeelcompensatie worden ingediend. Dit kan pas na vaststelling van een omgevingsplan voor ontwikkeling op de beoogde locatie door de gemeenteraad.
32.2	Indiener vindt de volgorde van inspraakmomenten verwarrend, omdat de ontwerp-Omgevingsvisie verschijnt voordat er een reactie is ontvangen op de inspraakreactie op de Stadsvisie Steenwijk. Omdat beide visies uiteindelijk één geheel moeten vormen, overlapt de zienswijze grotendeels met de eerdere reactie op de stadsvisie, aangevuld met nieuwe elementen.	Het besluit over de Stadsvisie Steenwijk, inclusief het besluit hoe de raad om wil gaan met de zienswijzen op de Stadsvisie Steenwijk, wordt meegenomen bij de behandeling van de Omgevingsvisie. De stadsvisie vormt immers een belangrijke bouwsteen voor de Omgevingsvisie. Wanneer de raad besluit om de stadsvisie aan te passen, zal dat aanleiding zijn om ook de Omgevingsvisie op dat onderdeel te herzien. Op dit moment ligt de stadsvisie echter nog ter besluitvorming bij de gemeenteraad. De uitkomst van dat proces bepaalt of en op welke wijze de Omgevingsvisie op dit punt wordt aangepast.
32.3	Indiener uit zorgen over de woningbouwopgave in Steenwijk/Tuk zoals opgenomen in de Woonagenda. Hoewel de taakstelling tot 2031 grotendeels is ingevuld via inbreidingslocaties, wordt vooruitgekeken naar een aanvullende ambitie tot 2040. De actualisatie van de woningbehoefte in 2025 moet nog plaatsvinden, en toekomstige bijstellingen worden verwacht. Voor Tuk Noordwest staat een opgave van 325 woningen genoteerd vanaf 2031, maar het toekomstbeeld is nog niet helder. Indiener signaleert tegenstrijdigheden in het afwegingskader en vreest dat alle benoemde locaties uiteindelijk bebouwd moeten worden, ten koste van het direct omliggende landschap. Ze vragen aandacht voor het behoud van kernwaarden zoals het karakteristieke landschap rondom Steenwijk	Wij begrijpen de zorgen van indiener over de woningbouwopgave en de ruimtelijke keuzes in en rond Steenwijk. Zoals terecht opgemerkt, heeft de gemeenteraad het afwegingskader 'Toekomst wonen en werken' richtinggevend vastgesteld. In dit kader zijn potentiële ontwikkellocaties verkend. Na het raadsbesluit zijn deze locaties nader uitgewerkt in de Stadsvisie Steenwijk, zowel programmatisch als technisch, ruimtelijk en financieel. Het is vervolgens aan de gemeenteraad om op basis van deze uitgesproken ambitie een besluit te nemen over de visie en daarmee ook over de ontwikkellocaties. In de ontwerp-Omgevingsvisie wordt de mogelijke toekomstige ontwikkeling benoemd. De opmerking van indiener dat het toekomstbeeld niet helder is, herkennen wij niet. Regionaal is namelijk ingezet op een aanvullende opgave van 1.000 tot 1.500 woningen voor Steenwijk, om te kunnen voldoen aan de bovenregionale woningvraag. Deze ambitie is leidend geweest bij het opstellen van de stadsvisie Steenwijk en heeft een plek gekregen in de Omgevingsvisie.
32.4	Indiener vreest dat het direct omliggende landschap van Steenwijk wordt opgegeven ten gunste van woningbouw, terwijl de visie vooral	Wij begrijpen de zorgen van indiener over het behoud van het landschap rondom Steenwijk, en specifiek bij Tuk Noordwest. Zoals ook

	waardering lijkt te tonen voor verder gelegen landschappen. Men twijfelt aan de haalbaarheid van de groene en natuurinclusieve ambities nabij Tuk, gezien de geplande dichte bebouwing, en vraagt zich af hoe deze ambities zich verhouden tot het woningbouwprogramma.	benoemd in de Stadsvisie Steenwijk, staan de woningvraag en de uitbreiding van de stad aan de randen vaak op gespannen voet met de landschappelijke kwaliteiten van het gebied. Juist daarom is in de visie bewust gekozen voor een hoge ambitie op het gebied van groen en natuurinclusief bouwen. De kwaliteiten van het omliggende landschap vormen een belangrijk uitgangspunt en worden doorgezet in het stedenbouwkundig plan. Bij Tuk Noordwest is het open coulisselandschap nadrukkelijk onderdeel van de ontwikkeling langs de noordrand. Door de bebouwde delen, ondanks de relatief hoge dichtheid, zo groen mogelijk en natuurinclusief in te richten — in contrast met het huidige mono-agrarisch gebruik — streven we naar een woonomgeving die zowel aantrekkelijk als landschappelijk passend is. Hiermee wordt gestuurd op kwaliteit en behoud van karakter.
32.5	Indiener maakt zich zorgen over het verlies van het karakteristieke glooiende landschap door de geplande ontwikkeling. De directe beleving van dit landschap vanuit de bestaande wijk ontbreekt, wat de landschappelijke waarde aantast	Wij begrijpen de zorgen van indiener over het mogelijke verlies van karakteristieke landschapselementen, zoals het glooiende landschap rondom Tuk. Bij een goede ruimtelijke inpassing hoeft stedelijke ontwikkeling echter niet te leiden tot het verdwijnen van deze kwaliteiten. In het stedenbouwkundig plan is het behoud van de beleving van hoogteverschil en glooiing nadrukkelijk een opgave. Daarbij geldt wel dat deze beleving anders zal zijn dan in de huidige situatie, maar niet hoeft te verdwijnen. Juist het hoogteverschil en de glooiing kunnen bijdragen aan een aantrekkelijke en onderscheidende stedenbouwkundige inrichting, waarin landschap en bebouwing elkaar versterken. Deze uitgangspunten worden verder uitgewerkt in een nader plan, na vaststelling van zowel de Stadsvisie Steenwijk als de Omgevingsvisie
32.6	Indiener vraagt zich af of het principe 'bodem en water sturend' leidend is geweest bij het aanwijzen van Tuk Noordwest als ontwikkellocatie. Volgens indiener zijn de hydrologische analyse en de sponsstrategie grofmazig. Bij indiener rijst de vraag echter of bij verschillende lagere of overgangsgebieden	Wij begrijpen de vragen van indiener over de toepassing van het principe 'bodem en water sturend' bij de ontwikkeling van Tuk Noordwest. Dit principe is richtinggevend geweest bij de verkenning van mogelijke ontwikkellocaties en vormt een belangrijk uitgangspunt in de verdere uitwerking van

	niet ook sprake van zandpakketten, waardoor bouwen eigenlijk ook redelijk goed realiseerbaar is. Mag de analyse ook met een wat fijnere korrel?	plannen. In de lager gelegen gebieden is het risico op wateroverlast aanzienlijk. Door woningen te positioneren op hoger gelegen gronden wordt dit risico beperkt en dragen we bij aan een klimaatbestendige inrichting van Steenwijkerland. Tegelijkertijd wordt in het stedenbouwkundig plan rekening gehouden met de hydrologische kenmerken van het gebied, waaronder de overgangszones en mogelijke zandpakketten. Deze aspecten worden in een volgende fase verder onderzocht en uitgewerkt, zodat ruimtelijke keuzes zorgvuldig en onderbouwd kunnen worden gemaakt.
32.7	Indiener stelt dat er bij de voorgenomen ontwikkelingen in en rond Tuk geen sprake is van samenhang, ondanks wat in de visie wordt benoemd. Men ervaart de uitbreiding als grootschalig en onsamenhangend, vergelijkbaar met een Vinex-wijk, waarbij onvoldoende aandacht is voor bijbehorende voorzieningen.	Wij begrijpen de zorgen van indiener over het ontbreken van samenhang in de voorgenomen ontwikkelingen rondom Tuk. In de Stadsvisie Steenwijk is juist ingezet op het creëren van samenhang tussen ruimtelijke ontwikkelingen en opgaven. Door de gehele noord- tot zuidrand van Tuk als één ontwerp-opgave te benaderen, wordt gestuurd op een dorpsrand die landschappelijk goed is ingepast. De afwisseling in het bestaande coulisselandschap wordt versterkt door het toevoegen van houtwalstructuren en woonvelden. Binnen deze woonvelden wordt ook ruimte gereserveerd voor het toevoegen van voorzieningen. In welke vorm en van welke aard deze voorzieningen precies zullen zijn, is op dit niveau van de visie nog niet uitgewerkt, met uitzondering van de mogelijkheid voor een school. Verdere invulling zal plaatsvinden in een latere fase, waarbij ook participatie van belanghebbenden een belangrijke rol speelt.
32.8	Indiener betwijfelt de noodzaak van de aanvullende woningbouwopgave van 1.000 tot 1.500 woningen tot 2040 en ziet deze vooral als een top-down bestuurlijke ambitie. Hoewel er kansen zijn voor vernieuwing binnen de bestaande stad, ontbreekt volgens indiener een overtuigend en inclusief verhaal voor uitbreiding aan de stadsranden, zoals bij Tuk. Daarbij wordt onvoldoende rekening gehouden met het behoud van landbouwgrond en natuurinclusieve alternatieven. Indiener pleit voor meer aandacht voor lokale identiteit,	Wij begrijpen dat indiener vragen stelt bij de herkomst en onderbouwing van de aanvullende woningbouwopgave voor Steenwijk. In de regio Zwolle zijn in het kader van de verstedelijkingsstrategie 'Warme Harten in een Klimaatadaptieve Delta' afspraken gemaakt over hoe invulling wordt gegeven aan regionale opgaven op het gebied van wonen, werken, klimaat en mobiliteit. Steenwijkerland heeft zich via de door de gemeenteraad vastgestelde Woonagenda gecommitteerd aan deze strategie. Daarin is de ambitie opgenomen om

	natuurontwikkeling aan de stadsrand en een benadering die beter aansluit bij bewoners	in Steenwijk 1.000 tot 1.500 woningen toe te voegen bovenop de lokale behoefte, om zo bij te dragen aan de bovenregionale woningvraag. Deze opgave is opgenomen in het afwegingskader 'Toekomst wonen en werken' en heeft een plek gekregen in de Stadsvisie. Kortheidshalve wordt ook verwezen naar de beantwoording bij indiener 25.
--	--	--

Conclusie

De zienswijze van indiener 32 leidt niet tot wijziging van de Omgevingsvisie

Indiener 33

33.	INDIENER 33	
33.1	Indiener vreest dat industrie en wonen bij Tuk gaan conflicteren, wat haaks staat op het streven naar aantrekkelijke woonwijken. Specifiek wordt bezwaar gemaakt tegen een bedrijventerrein op het vrij liggende terrein bij de Ruxveenseweg, vanwege het ontbreken van voldoende groenbuffers en de extra verkeersdruk op de Provinciale Weg door een kwetsbaar Natura 2000-gebied. .	Wij begrijpen de zorgen over de nabijheid van bedrijventerrein en woongebied, en de mogelijke impact op het omliggende landschap en Natura 2000-gebied. In de visie wordt nadrukkelijk ingezet op een groene buffer tussen wonen en werken. Daarbij wordt minimaal voldaan aan de gepaste afstanden en ruimtelijke voorwaarden om een gezonde en aantrekkelijke leefomgeving te waarborgen. Bij een nadere uitwerking van de stadsvisie Steenwijk en de Omgevingsvisie, zal ook de verkeersaantrekkende werking van het bedrijventerrein op het Natura 2000-gebied worden onderzocht. Dit aspect is in de huidige fase van de Omgevingsvisie nog niet uitgewerkt, maar vormt een belangrijk aandachtspunt in het vervolgtraject.

Conclusie

De zienswijze van indiener 33 leidt niet tot wijziging van de Omgevingsvisie

Indiener 34

34.	INDIENER 34	
34.1	Indiener kan zich grotendeels vinden in de ontwerp-Omgevingsvisie, maar vindt deze te abstract. Er wordt onvoldoende concreet gemaakt hoe de plannen gerealiseerd worden. Duidelijke doelstellingen zijn volgens indiener nodig, zodat toekomstige gemeenteraden kunnen bijsturen. Gezien het lange tijdsbestek en het belang voor toekomstige generaties, pleit indiener voor meer concreetheid en langetermijnvisie.	Wij begrijpen de behoefte van indiener. Echter, meer concrete uitwerkingen, zoals maatregelen en toetsbare doelstellingen, worden vastgelegd in omgevingsprogramma's en omgevingsplannen. Deze volgen op de visie en bieden handvatten voor besluitvorming en bijsturing door toekomstige gemeenteraden. Zo ontstaat een gelaagde aanpak waarin strategische ambities worden vertaald naar programma's en uitvoerbare plannen, met ruimte voor actualisatie

Conclusie

De zienswijze van indiener 34 leidt niet tot wijziging van de Omgevingsvisie

Indiener 35

35.	INDIENER 35	
35.1	Indiener betwijfelt de economische haalbaarheid van alternatieve teelten zoals lisdodde en vernetting van landbouwgrond. Zonder structurele subsidies zijn deze vormen van landbouw niet rendabel, er is geen stabiele afzetmarkt en geen zekerheid over langdurige financiering van een omschakeling. De financiële risico's liggen volledig bij de agrariër, terwijl de voordelen elders terecht komen. Het is volgens indiener niet realistisch te verwachten dat boeren vrijwillig verliesgevende maatregelen nemen.	Wij gaan er niet van uit dat agrariërs vrijwillig verliesgevende maatregelen nemen. Economische haalbaarheid, draagvlak en uitvoerbaarheid zijn belangrijke voorwaarden bij het uitwerken van maatregelen. Daarom wordt in het vervolgtraject gekeken naar mogelijke passende verdienmodellen, samenwerking met agrariërs en mogelijkheden voor ondersteuning, zodat transitie niet alleen ecologisch maar ook economisch duurzaam kan zijn. Aanvullend wordt korthedshalve verwezen naar de beantwoording bij 30.5.
35.2	Indiener wijst op een conflict tussen vernetting van landbouwgrond en bestaande of toekomstige regelgeving, zoals graslandnormen en stikstofwetgeving. Boeren raken hierdoor in de knel: ze worden geacht te extensiveren, anderzijds wordt het onmogelijk gemaakt om binnen de regels een levensvatbaar bedrijf te behouden.	Korthedshalve wordt verwezen naar de beantwoording bij 30.1.
35.3	Indiener stelt dat de Omgevingsvisie leidt tot een onevenwichtige verdeling van risico's en zeggenschap: boeren dragen de volledige financiële lasten, terwijl de zeggenschap over grondgebruik en inrichting verschuift naar overheden, natuurorganisaties en	Wij begrijpen de zorgen over de verdeling van risico's en zeggenschap bij veranderingen in het landelijk gebied. In de Omgevingsvisie streven wij er juist naar om een toekomstperspectief te bieden voor de agrarische sector. Zoals ook benoemd in

	adviesbureaus zonder dat zijzelf risico te lopen. Hierdoor voelen agrariërs zich gereduceerd tot uitvoerders zonder stem, ondanks hun praktijkkennis en verantwoordelijkheid voor het land.	beantwoording bij indiener 30, vormt dit aanleiding om de visie op dit punt verder aan te scherpen. Wij erkennen dat agrariërs een cruciale rol spelen in het beheer en de ontwikkeling van het buitengebied, en dat hun praktijkkennis en betrokkenheid onmisbaar zijn. Tegelijkertijd zijn wij voor bepaalde opgaven, zoals natuurbeheer en de ontwikkeling van de veenweidestrategie, afhankelijk van andere overheden en beleidskaders op provinciaal en landelijk niveau.
35.4	Indiener verzet zich tegen het idee dat Steenwijkerland wordt benaderd als decor in een toeristisch landschap. Men vindt dat het bestuur van Nationaal Park Weerribben-Wieden agrarische bedrijvigheid reduceert tot een esthetische functie. Volgens indiener is dat onacceptabel, omdat boeren een essentiële rol spelen in landschapsbeheer, dorpsleven en de lokale economie. Zij verdienen erkenning als volwaardige beheerders, niet als figuranten.	Wij erkennen het belang van landschapsbeheer door agrariërs binnen de gemeente. Het overige deel van de reactie wordt voor kennisgeving aangenomen.
35.5	Indiener uit stevige kritiek op het instellen van een voorkeursrecht op landbouwgrond, dat volgens indiener onterecht is en wantrouwen oproept. Het verzwakt de positie van boeren, terwijl de overheid zonder duidelijke doelen of financiering zeggenschap over de grond wil verkrijgen. Daarnaast vindt indiener het onbegrijpelijk dat wordt verwezen naar het inmiddels achterhaalde PPLG als onderbouwing voor nieuw beleid.	In de Omgevingsvisie wordt enkel verwezen naar de wettelijke mogelijkheid die een gemeente heeft om, indien nodig en onder strikte voorwaarden, een voorkeursrecht toe te passen. Het benoemen van deze bevoegdheid betekent niet dat er concrete plannen zijn om hier in het kader van de Omgevingsvisie gebruik van te maken.
35.6	Indiener vreest dat het voorgestelde beleid leidt tot het verdwijnen van gezinsbedrijven in het buitengebied, door toenemende regelgeving, economische druk en onzekerheid over grondgebruik. Deze bedrijven zijn volgens indiener essentieel voor werkgelegenheid, sociale samenhang en landschapsbeheer. Dat verdwijnen zou ten koste gaan van de diversiteit, lokale betrokkenheid en menselijke maat die het platteland zo waardevol maken.	Wij delen de zorg over de toekomst van gezinsbedrijven en de sociale structuur van het platteland, maar wij herkennen ons niet in het beeld dat de Omgevingsvisie zou bijdragen aan het verdwijnen van deze bedrijven. Integendeel: wij zetten in op het behoud en waar mogelijk de verbreding van de agrarische sector in brede zin. Daarbij is er aandacht voor de rol van agrariërs in landschapsbeheer, lokale economie en gemeenschapsvorming. Zoals ook benoemd in reactie op indiener 30, zien wij dat de Omgevingsvisie op onderdelen aanscherping behoeft om dit perspectief duidelijker en explicieter te verwoorden.
35.7	Indiener stelt dat er gebrek is aan participatie en erkenning is van praktijkkennis van boeren. Beleidsmakers en adviseurs die op grote	Wij delen deze mening niet. Wij werken in verschillende gebiedsprocessen samen met boeren en bewoners om te komen tot een

	afstand van de werkelijkheid staan, bepalen volgens indiener over het eigendom en inkomen van agrariërs, wat het vertrouwen schaadt en de kloof tussen bestuur en samenleving vergroot.	gedragen toekomstperspectief. Korthedshalve wordt verder verwezen naar de reactie bij 20.1.
--	---	---

Conclusie

De zienswijze van indiener 35 leidt niet tot een aanvullende wijziging van de Omgevingsvisie

Indiener 36

36.	INDIENER 36	
36.1	Indiener pleit voor een sterkere en toekomstgerichte positionering van Vollenhove en omgeving in de Omgevingsvisie. De regionale rol van het gebied wordt nu te beperkt belicht. Meer ontwikkelruimte is nodig om de leefbaarheid en aantrekkelijkheid voor inwoners en ondernemers voor de komende decennia te waarborgen.	Wij delen de reactie van indiener niet volledig. Vollenhove staat in de visie goed op de kaart als het gaat om mogelijkheden voor woningbouw, bedrijvigheid en nieuwe voorzieningen, waaronder dagrecreatie. Daarmee wordt recht gedaan aan de regionale betekenis van Vollenhove en de potentie voor toekomstige ontwikkeling.
36.2	Indiener benadrukt het belang van lokale ondernemers voor de leefbaarheid en vitaliteit van Vollenhove en omgeving. Indiener pleit voor expliciete opname van versterking van lokale bedrijvigheid in de visie. Daarnaast vraagt indiener om ruimte voor toekomstige horeca-ontwikkelingen in het havengebied, om toerisme, recreatie en de lokale economie te stimuleren en leefbaarheid en het vestigingsklimaat voor ondernemers te versterken.	Wij zijn van mening dat de Omgevingsvisie voldoende ingaat op het belang van de lokale ondernemers, de leefbaarheid en vitaliteit van Vollenhove en omgeving. De ruimte indiener zoekt in het versterken van de lokale economie, komt naar voren in de deelgebieden Beschermde stadsgezichten Vollenhove en Blokzijl, 't Hoge Land en de beoogde zoek – en ontwikkellocaties.
36.3	Indiener ziet kansen voor duurzame en innovatieve industrie in Vollenhove en omgeving. Om de transitie naar een circulaire economie te ondersteunen, pleit indiener voor extra en toekomstbestendig ingerichte bedrijventerreinen met voldoende ruimte en goede bereikbaarheid.	Wij herkennen dit pleidooi en delen de visie dat Vollenhove en omstreken potentie heeft voor duurzame bedrijvigheid. In de Omgevingsvisie is deze ambitie dan ook opgenomen.
36.4	Indiener pleit voor expliciete opname van ruimte voor lokale duurzame energieopwekking in de visie. Voor Vollenhove en omgeving zou ruimte moeten komen voor verschillende vormen van energieopwekking zoals zon op	Wij onderschrijven het belang van een robuuste en duurzame energievoorziening op lokaal niveau. In de Omgevingsvisie zetten wij daarom nadrukkelijk in op zon op dak en kleinschalige bio-energie als haalbare en

	daken, zorgvuldig geplaatste zonnepanelen en kleinschalige wind- of bio-energie, om zo bij te dragen aan een robuuste, lokale en betaalbare energievoorziening richting 2050.	passende vormen van energieopwekking binnen onze gemeente. Voor zonnepanelen en windenergie zijn wij afhankelijk van het provinciale beleid. Op dit moment sluit dat beleid dergelijke ontwikkelingen in Steenwijkerland grotendeels uit.
36.5	Indiener vraagt om in de visie ruimte te bieden voor flexibele woon/werk-concepten in Vollenhove en omgeving, zoals werken aan huis en kleinschalige bedrijvigheid. Dit draagt bij aan leefbaarheid en economische vitaliteit. Daarnaast pleit men voor een duidelijke verankering van een integrale benadering waarin wonen, werken, energie, voorzieningen en duurzaamheid in balans zijn richting 2050, hoe de regio ook in 2050 leefbaar en economisch gezond kan zijn.	De aandacht voor woon/werk-concepten, zoals werken aan huis en kleinschalige bedrijvigheid, zien wij als een waardevolle aanvulling die bij de verdere uitwerking richting het omgevingsplan nader vorm kan krijgen. Wij willen deze mogelijkheid dan ook nadrukkelijk blijven bieden binnen de kaders van de visie. Wat betreft de overige onderdelen van uw reactie, zoals de integrale benadering van wonen, werken, energie, voorzieningen en duurzaamheid, zijn wij van mening dat deze in de Omgevingsvisie voldoende en herkenbaar zijn opgenomen.

Conclusie

De zienswijze van indiener 36 leidt niet tot wijziging van de Omgevingsvisie

Indiener 37

37.	INDIENER 37	
37.1	Indiener maakt bezwaar tegen de Omgevingsvisie Steenwijk 2025, en in het bijzonder tegen de woningbouwplannen op de Kamp. Volgens indiener is de verwachte groei niet realistisch in vergelijking met historische cijfers, omliggende gemeenten en prognoses van het CBS. De plannen zouden te ingrijpend zijn voor de leefbaarheid van de stad en houden onvoldoende rekening met de geologische en archeologische waarde van de stuwwal. Indiener uit ook zorgen over het ontbreken van een gemeentelijke reactie op eerdere vragen in het kader van de stadsvisie Steenwijk en stelt dat korte termijn belangen en externe ambities zwaarder lijken te wegen dan lokale langetermijnbelangen	Kortheidshalve wordt voor de reactie inzake de woningbouwbehoefte verwezen naar de beantwoording bij 27.6 en 32.8. Kortheidshalve wordt voor de reactie inzake woningbouw op de Kamp verwezen naar de beantwoording bij 3.1.

Conclusie

De zienswijze van indiener 37 leidt niet tot wijziging van de Omgevingsvisie

Indiener 38

38.	INDIENER 38	
38.1	Indiener geeft aan betrokken te zijn geweest bij het proces dat heeft geleid tot de ontwerp Omgevingsvisie. Indiener waardeert de samenwerking met de gemeente en is positief over het feit dat een groot deel van hun input is verwerkt in de visie. Indiener is verheugd dat de Omgevingsvisie een aanpak stimuleert waarin water en bodem, naast natuur, als uitgangspunt worden meegenomen bij ruimtelijke ontwikkelingen. Indiener herkent dit onder meer in het uitgangspunt om van nature hoger gelegen gronden te benutten voor stedelijke functies zoals woningbouw en voorzieningen.	Wij danken de indiener voor de uitgesproken waardering op de ontwerp Omgevingsvisie.
38.2	Indiener onderschrijft de toelichting op het principe 'bodem en water sturend' in het hoofdstuk Vitaal Platteland. Indiener benadrukt dat klimaatverandering als katalysator kan dienen voor een vernieuwende, water- en bodembewuste inrichting van het landschap. Door natuurlijke processen te benutten—zoals water vasthouden op hogere gronden, piekafvoer vertragen in beekdalen en peilverhoging in veengebieden—kan schade door droogte, bodemdaling en wateroverlast worden beperkt. Deze transitie vraagt volgens indiener om samenwerking en vooruitdenken, en draagt bij aan een robuust en toekomstbestendig landschap	Wij zijn blij dat indiener de toelichting op het principe 'bodem en water sturend' in het hoofdstuk Vitaal Platteland onderschrijft. Het is waardevol om te zien dat deze benadering wordt herkend en gesteund.
38.3	Indiener wijst erop dat het bouwen op hoge gronden in het hoofdstuk Leefbare steden en kernen aansluit bij het principe van bodem en water sturend. Daarbij benadrukt indiener het belang van een zorgvuldige balans tussen wat het water- en bodemsysteem aankan en wat technisch mogelijk is. Volgens indiener gelden hier dezelfde uitgangspunten als voor het Vitaal Platteland.	Wij herkennen het belang dat indiener aangeeft ten aanzien van het bouwen op hoge gronden binnen het hoofdstuk Leefbare steden en kernen. Net als bij het Vitaal Platteland is een zorgvuldige afweging tussen de draagkracht van het water- en bodemsysteem en technische mogelijkheden essentieel.
38.4	Indiener benadrukt dat de Omgevingsvisie een belangrijke stap is, maar dat de daadwerkelijke impact ligt in de uitvoering. Daarbij pleit indiener voor blijvende samenwerking en een integrale aanpak. Als kennisautoriteit op het gebied van water wil indiener graag betrokken	Wij herkennen de positie van indiener en waarderen de betrokkenheid bij het opstellen van de Omgevingsvisie. Ook wij zien het belang van een blijvende samenwerking en een integrale aanpak bij de verdere uitwerking en uitvoering van de visie.

	blijven bij de verdere uitwerking in programma's en gebiedsprocessen, en adviseert om expliciet te benoemen hoe water- en bodemprincipes worden toegepast bij vergunningverlening, planvorming en toetsing	
--	--	--

Conclusie

De zienswijze van indiener 38 leidt niet tot wijziging van de Omgevingsvisie

Indiener 39

39.	INDIENER 39	
39.1	Indiener heeft met interesse kennisgenomen van de ontwerp Omgevingsvisie Steenwijkerland en spreekt waardering uit voor de ambitieuze en integrale aanpak van opgaven op het gebied van bereikbaarheid, klimaat, wonen, werken en energie binnen de beperkte ruimte van de gemeente.	Wij danken de indiener voor de uitgesproken waardering op de ontwerp Omgevingsvisie.
39.2	Indiener heeft de ontwerp Omgevingsvisie met aandacht gelezen en vraagt in de reactie aandacht voor haar belangen en betrokkenheid bij de verdere uitwerking in concrete omgevingsplannen. Indiener wijst op het aanwezige spoornetwerk in de gemeente, dat nu en in de toekomst voldoende ruimte nodig heeft om goed te kunnen functioneren en om effecten op de omgeving te beperken. Over dit onderwerp is indiener al regelmatig met de gemeente in gesprek	Wij erkennen de belangen en betrokkenheid van indiener bij het spoornetwerk in onze gemeente. Bij de verdere uitwerking van concrete omgevingsplannen zullen wij indiener blijven betrekken, zodat het spoor ook in de toekomst goed kan blijven functioneren binnen een zorgvuldig ingerichte leefomgeving
39.3	Indiener benadrukt dat bereikbaarheid het resultaat is van ruimtelijke keuzes in samenhang met het mobiliteitssysteem. Ontwikkelingen nabij het spoornetwerk kunnen de bereikbaarheid versterken, maar ook conflicteren met het spoor. Daarom wil indiener vroegtijdig betrokken worden bij ruimtelijke plannen in de omgeving van het spoor om knelpunten te voorkomen	Kortheidshalve wordt verwezen naar de beantwoording bij 39.2
39.4	Indiener vraagt in de reactie aandacht voor het behoud van ruimte voor toekomstige uitbreidingen van het spoornetwerk en het beperken van omgevingseffecten bij nieuwe woon- en werklocaties nabij het spoor. Dit vraagt om voldoende afstand en een zorgvuldig ruimtelijk ontwerp. Indiener herkent in de ontwerp Omgevingsvisie ontwikkelingen die	Wij vinden de inbreng van indiener van groot belang en nemen deze serieus. In de verdere uitwerking van de Omgevingsvisie naar concrete plannen kijken wij graag samen met indiener naar een zorgvuldige invulling van de ruimte rondom het spoornetwerk. Daarbij zetten wij ook in op beter te analyseren, ingezoomde kaarten met een duidelijke en

	raken aan het gebruik en onderhoud van het spoor, en wijst erop dat bouwen op of boven de hoofdspoorweginfrastructuur vergunningplichtig is en privaatrechtelijke toestemming vereist. Daarnaast merkt indiener op dat de kaarten in de visie lastig te analyseren zijn en verzoekt om beter leesbare, ingezoomde versies met duidelijke legenda. Specifiek vraagt indiener om bij woningbouw rondom station Steenwijk, nieuwe zoeklocaties en het groenblauwe raamwerk voldoende afstand tot het spoor te houden en vroegtijdig betrokken te worden. Ook vraagt indiener om loop- en fietsverbindingen naar het station bij verder gelegen ontwikkelgebieden, behoud van de laad- en loshaven, en aandacht voor regels rond goederenvervoer op basis van Basisnet. Tot slot wijst indiener erop dat gebruik van gronden in eigendom of beheer van indiener alleen mogelijk is met schriftelijke toestemming.	leesbare legenda, zodat de ruimtelijke keuzes transparant en goed te beoordelen zijn
39.5	Indiener vraagt aandacht voor het voorkomen van belemmeringen voor het functioneren en de veiligheid van het spoornetwerk. Elektriciteitsvoorzieningen zoals onderstations en relaiskasten zijn essentieel en moeten vrij blijven van bebouwing, met een minimale afstand van 5 meter en blijvende bereikbaarheid voor onderhoud en hulpdiensten. Ook overbouwen of onderbouwen of overkragen van deze voorzieningen moet worden vermeden. Daarnaast vraagt indiener om het behoud van zichtlijnen naar stations, omdat deze belangrijk zijn voor de vindbaarheid.	De punten die indiener aandraagt worden meegenomen in de nadere uitwerking van de plannen. In de Omgevingsvisie zelf gaan we hier niet gedetailleerd op in omdat dit een visie op hoofdlijnen is, maar bij vervolgstappen betrekken we indiener om gezamenlijk te zorgen voor een zorgvuldige en toekomstbestendige ruimtelijke inrichting.
39.6	Indiener vraagt bij de uitwerking van de ontwerp Omgevingsvisie naar omgevingsplannen aandacht voor het zorgvuldig mitigeren van mogelijke nadelige effecten van het spoor op de leefomgeving. Daarbij worden specifieke aspecten genoemd zoals externe veiligheid, geluid, trillingen, overwegveiligheid, waterpeil en stabiliteit, windbeleving en -hinder, schaduwwerking op zonnepanelen en reflectie van zonneparken in relatie tot de hoofdspoorweginfrastructuur. Indiener geeft nog een tip dat de gemeente	Kortheidshalve wordt verwezen naar de beantwoording bij 39.5.

	spoorbeeld.nl mogelijk kan gebruiken bij de uitwerking van de ontwerp Omgevingsvisie.	
--	---	--

Conclusie

De zienswijze van indiener 39 leidt niet tot wijziging van de Omgevingsvisie

Indiener 40

40.	INDIENER 40	
40.1	Indiener merkt op dat zonnepanelen in het document worden gepresenteerd als verdienmodel voor agrariërs, terwijl dit in de praktijk nauwelijks nog het geval is. Door het afbouwen van de salderingsregeling vanaf 2027 en de invoering van terugleverkosten door leveranciers, zijn zonnepanelen vooral nog interessant als middel om energiekosten te besparen, niet als bron van inkomsten	Het verdienmodel of de business case van zonnepanelen is veranderd en zal verder veranderen, maar de kostenbesparing en vermindering van CO2 blijft. Daarmee levert dit een bijdrage aan onze ambitie om in 2045 een aardgasvrije gemeente te zijn. I
40.2	Indiener mist in de Omgevingsvisie expliciete aandacht voor groen gas uit mestvergisting als verdienmodel voor de veeteelt. Door de bijmengverplichting vanaf 2027 krijgt dit verdienmodel een impuls. Bovendien speelt groen gas een belangrijke rol in het gemeentelijke warmteprogramma, als tussenoplossing in veel gebieden en als eindoplossing in oude stadskernen. Indiener verzoekt daarom om groen gas expliciet te benoemen als duurzame energiebron in de Omgevingsvisie.	De opmerkingen van indiener worden gevolgd en geven aanleiding om de Omgevingsvisie op dit punt aan te scherpen. Het expliciet benoemen van groen gas als duurzame energiebron sluit goed aan bij de gemeentelijke ambitie om in 2045 aardgasvrij te zijn
40.3	Indiener vraagt of er binnen de Omgevingsvisie ruimte is voor mestvergisting, bijvoorbeeld voor kleinschalige initiatieven zoals biogashubs of individuele boeren.	Wij zien die ruimte zeker en erkennen het belang van kleinschalige mestvergisting als kansrijk initiatief binnen de energietransitie. Tegelijkertijd constateren we dat dit aspect op dit moment nog onvoldoende naar voren komt in de Omgevingsvisie. Dit vraagt om een aanvulling.

Conclusie

De zienswijze van indiener 40 leidt tot wijziging van de Omgevingsvisie

Indiener 41

41.	INDIENER 41	
41.1	Indiener spreekt waardering uit voor het uitgangspunt in de Omgevingsvisie om landschappelijke en historische waarden te behouden, herstellen en versterken. De Stichting zet zich sinds 2000 in voor het behoud van de Steenwijker Kamp als onderdeel van het stuwwalgebied rondom Steenwijk. Dit gebied is uniek door zijn hoogteverschillen, onbebouwde karakter en herkenbare geomorfologische structuur. Indiener herkent deze kwaliteiten in de visie en onderstreept het belang van zorgvuldig beheer en herstel van landschapselementen voor biodiversiteit en ruimtelijke kwaliteit.	Wij danken de indiener voor de uitgesproken waardering op de uitgangspunten voor het behoud van landschappelijke en historische waarden in de ontwerp Omgevingsvisie.
41.2	Indiener benadrukt de unieke cultuurhistorische en landschappelijke waarde van De Kamp als stadses, die eeuwenlang verbonden was met de stad Steenwijk. Het gebied kent karakteristieke essen, historische wegenstructuren en een duidelijke relatie met het stratenpatroon van de vestingstad. Deze samenhang is nog steeds zichtbaar en beleefbaar. Hoewel de ontwerp Omgevingsvisie deze kwaliteiten erkent, vreest indiener dat woningbouwplannen op De Kamp deze waarden onherstelbaar aantasten. Ondanks de praktische voordelen van de locatie voor woningbouw, acht indiener bebouwing op deze plek onaanvaardbaar.	Wij begrijpen de zorgen die indiener uitspreekt over de mogelijke aantasting van De Kamp en de weerstand tegen woningbouw in dit waardevolle gebied. We erkennen nadrukkelijk de landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten die indiener benoemt en die ook in de visie worden onderstreept. Tegelijkertijd is de keuze om De Kamp als mogelijke woningbouwlocatie op te nemen gebaseerd op een aantal ontwikkelprincipes uit de verstedelijkingsstrategie en de Stadsvisie Steenwijk. Daarbij is gekeken naar aspecten zoals de hoge ligging, de nabijheid van de binnenstad en voorzieningen en het feit dat veel gronden in eigendom zijn van de gemeente. Deze combinatie maakt het tot een kansrijke locatie voor toekomstige woningbouw. Met respect voor de kwaliteiten van het gebied zetten wij in op een zorgvuldige ontwikkeling.
41.3	Indiener pleit ervoor om, indien de bouw van 1.000 tot 1.500 extra woningen aan de orde komt, tijdig alternatieven te onderzoeken voor de geplande 375 woningen op De Kamp. Daarbij worden drie concrete locaties aangedragen als reële opties, gebaseerd op de Stadsvisie Steenwijk. Indiener vraagt om een second opinion over de voor- en nadelen van mogelijke bouwlocaties, zodat burgerparticipatie daadwerkelijk vorm krijgt en waardevolle groene ruimte niet onnodig wordt	De keuze voor mogelijke woningbouw op De Kamp is voortgekomen uit het afwegingskader en de Stadsvisie Steenwijk, die als bouwstenen dienen voor de Omgevingsvisie. Mocht uit de behandeling van de Stadsvisie in de gemeenteraad blijken dat De Kamp als onwenselijke woningbouwlocatie wordt beoordeeld, dan zal de Omgevingsvisie op dit punt worden aangepast. Op dit moment zien wij echter nog geen aanleiding om de Omgevingsvisie op dit onderdeel te wijzigen en

	opgeofferd. Dit sluit aan bij de belofte uit de Omgevingsvisie om Steenwijkerland als groene, toekomstgerichte gemeente te koesteren.	volgen wij de lijn zoals uitgezet in de Stadsvisie Steenwijk
--	---	--

Conclusie

De zienswijze van indiener 41 leidt niet tot wijziging van de Omgevingsvisie

Indiener 42

42.	INDIENER 42	
42.1	Indiener benadrukt dat De Steenwijker Kamp een waardevol landschap is dat gekoesterd moet worden. Het verbaast indiener dat de gemeente Steenwijkerland opnieuw deze locatie aanwijst als ontwikkelgebied, ondanks eerdere beleidslijnen die bebouwing tussen Steenwijk en Zuidveen uitsloten. De aankoop van grond in 2000 wordt gezien als een historische vergissing, die nu als argument voor woningbouw wordt gebruikt. Indiener stelt dat er geen noodzaak is om De Kamp op te offeren, zeker niet voor de relatief beperkte bijdrage van 375 woningen aan het totale bouwprogramma tot 2040. Indien de bovenregionale woningbehoefte lager uitvalt, kan De Kamp volledig behouden blijven. Indiener verwijst naar de Reactie op de Stadsvisie Steenwijker 2025 voor aanvullende argumenten en spreekt de hoop uit dat De Kamp behouden blijft voor toekomstige generaties	Kortheidshalve wordt voor het aspect woningbouwbehoefte, verwezen naar de beantwoording bij 27.6 en 25. Kortheidshalve wordt voor het aspect 'De Kamp' verwezen naar de beantwoording bij 3.1, 41.2 en 41.3.

Conclusie

De zienswijze van indiener 42 leidt niet tot wijziging van de Omgevingsvisie

Indiener 43

43.	INDIENER 43	
43.1	Indiener spreekt waardering uit voor de integrale langetermijnvisie die in de Ontwerp Omgevingsvisie Steenwijkerland 2025 wordt gepresenteerd. Tegelijkertijd is indiener van mening dat enkele specifieke beperkingen binnen deze visie het unieke karakter en toekomstperspectief van Belt-Schutsloot dreigen aan te tasten. Zonder nadere nuance	Wij danken de indiener voor de waardering die indiener uitspreekt voor de integrale langetermijnvisie in de ontwerp Omgevingsvisie. We erkennen dat er in de visie beperkingen zijn opgenomen voor de kern, mede vanwege de

	of maatwerk kunnen deze beperkingen negatieve gevolgen hebben voor de leefbaarheid van het dorp. Indiener verzoekt daarom om binnen de Omgevingsvisie ruimte te creëren voor maatregelen die de leefbaarheid van Belt-Schutsloot borgen.	bijzondere ligging en de kwetsbaarheid van het omliggende landschap.
43.2	Indiener is van mening dat de beperkte nieuwbouwmogelijkheden in Belt-Schutsloot, zoals benoemd in de ontwerp Omgevingsvisie, zorgwekkend zijn. Ondanks ecologische en cultuurhistorische beperkingen is er volgens lokale inventarisaties wel degelijk behoefte aan extra woningen, met name voor starters en jonge gezinnen. Indiener wijst op een eerder vastgesteld tekort van circa 20 woningen en vreest dat zonder maatwerk jonge inwoners het dorp zullen verlaten, wat de vitaliteit ondermijnt. Indiener verzoekt de gemeente om binnen de Omgevingsvisie ruimte te bieden voor kleinschalige woningbouw, bijvoorbeeld via een uitbreiding aan de Vaste Belterweg, zodat de lokale woonbehoefte wordt vervuld zonder afbreuk te doen aan natuurwaarden.	Wij zien het belang van woningbouw in alle kernen van Steenwijkerland, ook in Belt-Schutsloot. In de ontwerp Omgevingsvisie wordt nog steeds uitgegaan van een woningbouwlocatie aan de Vaste Belterweg, waarmee invulling wordt gegeven aan een deel van de lokale woonbehoefte binnen de ruimtelijke mogelijkheden van het gebied. Bij andere mogelijke toekomstige ontwikkelingen in en rond Belt-Schutsloot zal zorgvuldig worden gekeken welke mogelijkheden er zijn, met oog voor de ecologische en cultuurhistorische waarden van het landschap, waarbij inbreiding voor uitbreiding gaat.
43.3	Indiener is van mening dat Belt-Schutsloot bij ongewijzigd beleid steeds meer dreigt te verschuiven naar een toeristisch gebruiksgebied, ten koste van permanente bewoning. Hoewel de Omgevingsvisie positief is over het omzetten van recreatiewoningen naar woonfuncties, blijft de nadruk sterk liggen op natuur en recreatie. Indiener vreest dat dit leidt tot een tekort aan betaalbare woningen voor jonge gezinnen en een toename van tweede woningen en B&B's. Dit kan de leefbaarheid en het aandeel vaste bewoners onder druk zetten. Indiener verzoekt de gemeente om in de visie expliciet maatregelen op te nemen die het behoud van een kern van permanente bewoners waarborgen, zodat voorzieningen zoals de basisschool en het dorps huis behouden blijven en Belt-Schutsloot ook buiten het toeristenseizoen een levendig dorp blijft.	Wij begrijpen het belang van een gezonde balans tussen toerisme en permanente bewoning en delen de zorg over het behoud van voorzieningen en sociale samenhang in kleine kernen. De ontwerp Omgevingsvisie gaat echter niet in op beleidsinstrumenten zoals zelfbewoningsplicht of handhaving op woningonttrekking. Deze aspecten vallen buiten het kader van de visie. Wel onderstrepen wij, net als indiener, de noodzaak van betaalbare woningen in alle kernen van Steenwijkerland. Tegelijkertijd erkennen wij dat ruimtelijke ontwikkelingen in Belt-Schutsloot, gezien de ligging in een kwetsbaar en ecologische waardevol landschap, een uitdaging vormen. Binnen die context blijven we zoeken samen met inwoners naar mogelijkheden om de leefbaarheid te ondersteunen.
43.4	Indiener is van mening dat het verenigingsleven in Belt-Schutsloot onder druk staat door vergrijzing en een afname van jonge	Wij vinden het immaterieel erfgoed, zoals de gondelvaart in Belt-Schutsloot, van groot belang en zijn blij met de waardering die

	aanwas. Tradities zoals de gondelvaart, die getuigen van sterke gemeenschapszin, zijn moeilijker te behouden als het aantal permanente bewoners daalt. De ontwerpvisie onderstreept terecht het belang van dit immaterieel erfgoed en stimuleert voortzetting van tradities. Een verschuiving naar meer niet ingezetenen (toeristen of tweede huisbezitters) betekent minder mensen die zich verbinden aan het dorpsleven of vrijwilligerswerk doen. Indiener vraagt om gerichte aandacht voor de sociale samenhang: stimuleer dat jongeren en jonge gezinnen in het dorp kunnen blijven wonen en faciliteer en moedig betrokkenheid bij het verenigingsleven aan, zodat Belt-Schutsloot levendig blijft.	indiener daarvoor uitspreekt. Tradities als deze dragen wezenlijk bij aan de identiteit en gemeenschapszin van het dorp. Tegelijkertijd realiseren wij ons dat het behoud van dit erfgoed vraagt om nieuwe jonge aanwas. Daarvoor moeten, binnen de ruimtelijke mogelijkheden, ook ontwikkelingen mogelijk worden gemaakt. Voor dit aspect verwijzen wij korthedshalve naar onze reactie bij 43.2 en 43.3.
43.5	Indiener is van mening dat lokale ondernemers en agrariërs in Belt-Schutsloot beperkt worden in hun ontwikkelmogelijkheden door strikte ecologische kaders, zoals Natura 2000-regels en stikstofnormen. Hoewel het behoud van natuur en landschap wordt gewaardeerd, ontbreekt het aan groeiruimte en innovatieperspectief. De ontwerp Omgevingsvisie biedt slechts beperkte ruimte voor schaalvergroting buiten bestaande bouwvlakken, onder strenge voorwaarden. Indiener pleit voor maatwerk dat kleinschalige en gefaseerde groei mogelijk maakt, zodat lokale bedrijven zich binnen redelijke grenzen kunnen ontwikkelen. Dit is essentieel voor het behoud van economische vitaliteit en leefbaarheid in het dorp.	Wanneer er ruimte is om de bedrijfsvoering kleinschalig en gefaseerd te laten groeien, denken wij daar graag in mee. We erkennen het belang van economische vitaliteit voor de leefbaarheid van Belt-Schutsloot. Tegelijkertijd zien wij ook de belemmeringen die voortkomen uit stikstofnormen en Natura 2000-regelgeving. Deze kaders stellen strikte voorwaarden aan ruimtelijke en economische ontwikkelingen in het gebied. Daarom vraagt dit om maatwerk binnen de gestelde kaders. Bij concrete initiatieven moeten de mogelijkheden zorgvuldig worden onderzocht. Dit soort afwegingen kunnen we niet op voorhand al meenemen in deze ontwerp Omgevingsvisie, maar worden in een later stadium per geval bekeken.
43.6	Indiener is van mening dat het terecht is dat de ontwerp Omgevingsvisie grote recreatieve ontwikkelingen in het kwetsbare natuurgebied rond Belt-Schutsloot uitsluit. Kleinschalige recreatie wordt zorgvuldig ingepast, met behoud van rust en kleinschaligheid. Indiener waardeert dat de visie inzet op duurzame recreatie, zodat natuur en leefgemeenschap in balans blijven.	Wij danken de indiener voor deze reactie.
43.7	Indiener onderschrijft het belang van natuurbescherming in Belt-Schutsloot, gelegen in het Nationaal Park Weerribben-Wieden en Natura 2000-gebied. Tegelijkertijd is indiener van mening dat de strikte regels dorpsontwikkeling sterk beperken en dat het	Wij begrijpen de zorgen die indiener uitspreekt en erkennen dat de beperkingen in dit bijzondere natuurgebied reëel zijn. Tegelijkertijd wordt maatwerk waar mogelijk toegepast, juist om binnen de mogelijkheden ruimte te bieden aan initiatieven die bijdragen

	woon-, werk- en recreatieklimaat ondergeschikt lijkt aan natuurbelangen. Initiatieven zoals woningbouw of bedrijfsuitbreiding stuiten op complexe ecologische toetsing. Indiener pleit niet voor minder bescherming, maar voor zorgvuldige afweging en maatwerk. Ontwikkelingen die essentieel zijn voor het voortbestaan van het dorp zouden, mits goed ingepast, mogelijk moeten zijn. Indiener vraagt de gemeente om in de Omgevingsvisie expliciet ruimte te laten voor uitzonderingen op basis van maatwerk, zodat natuur- en belangen van het dorp (Belt-Schutsloot: een leefgemeenschap in een natuurgebied) in balans blijven	aan de leefbaarheid van het dorp. Wel moet dit maatwerk altijd passend zijn binnen de geldende kaders en regels, zoals die voortvloeien uit Natura 2000 en andere ecologische wet- en regelgeving. Van deze wettelijke verplichtingen kunnen wij niet afwijken. Binnen die grenzen blijven wij zoeken naar een zorgvuldige balans tussen natuurbelangen en dorpsontwikkeling.
--	---	--

Conclusie

De zienswijze van indiener 43 leidt niet tot wijziging van de Omgevingsvisie

Indiener 44

44.	INDIENER 44	
44.1	Indiener spreekt waardering uit voor een tattoo-artiest en is van mening dat een tattoo-shop een waardevolle toevoeging zou zijn voor Steenwijk. Indiener wijst erop dat er al eerder een initiatief is ingediend voor het starten van een tattoo-shop, maar dat hiervoor geen vergunning wordt verleend. Indiener verzoekt de gemeente om deze bijdrage mee te nemen in een heroverweging en om ruimte te bieden voor een tattoo-shop binnen de Omgevingsvisie Steenwijk	We waarderen het dat indiener meedenkt over de mogelijkheden voor lokale ondernemingen. Het ruimte bieden voor een tattoo-shop is echter geen onderwerp dat in een Omgevingsvisie wordt geregeld. De Omgevingsvisie schetst de langetermijnkoers en hoofdlijnen voor de fysieke leefomgeving. Concrete initiatieven zoals het starten van een tattoo-shop worden beoordeeld binnen het omgevingsplan of via een omgevingsvergunning.

Conclusie

De zienswijze van indiener 44 leidt niet tot wijziging van de Omgevingsvisie

Indiener 45

45.	INDIENER 45	
45.1	Indiener spreekt waardering uit voor de ontwerp-Omgevingsvisie Steenwijkerland, die een ambitieus toekomstbeeld schetst waarin ruimtelijke ontwikkeling, leefkwaliteit en duurzaamheid samenkomen. Vanuit het perspectief van natuur en landschap benoemt indiener sterke punten, zoals de erkenning van	Wij danken de indiener voor de uitgesproken waardering op de ontwerp Omgevingsvisie.

	de unieke landschappelijke kwaliteiten, het behoud van cultuurhistorische structuren en de keuze voor het principe 'water en bodem sturend' als uitgangspunt bij ruimtelijke ontwikkelingen.	
45.2	Indiener is positief over de keuze in de ontwerp-Omgevingsvisie om woningbouw te concentreren op hoger gelegen gebieden en binnen bestaande kernen, in lijn met het principe 'water en bodem sturend'. Dit voorkomt verrommeling van het buitengebied. Wel vraagt indiener om expliciet op te nemen dat bouwen in het buitengebied alleen mogelijk moet zijn als dit aantoonbaar bijdraagt aan de kwaliteit en kwantiteit van het karakteristieke landschap.	Wij delen uw opvatting dat bouwen in het buitengebied alleen verantwoord is wanneer dit bijdraagt aan de kwaliteit van het landschap. In de ontwerp-Omgevingsvisie is juist daarom gekozen voor een gebiedsgerichte benadering. Elk deelgebied binnen Steenwijkerland heeft zijn eigen identiteit en kernkwaliteiten, zoals beschreven in de richtingen voor de toekomst van deze gebieden. Nieuwe ontwikkelingen moeten hieraan bijdragen en worden hierop getoetst.
45.3	Indiener wijst op een concrete casus waarbij het college positief reageerde op een woningbouwinitiatief in een waardevol landschappelijk gebied bij Sint Jansklooster. Volgens indiener is dit geen wenselijke locatie voor grootschalige ontwikkeling en illustreert het de noodzaak voor duidelijke richtlijnen voor natuur en landschap bij bouwprojecten buiten de kernen. Indiener stelt dat dit verder gaat dan het KGO-beleid. Indiener verzoekt om deze richtlijnen verder uit te werken, bijvoorbeeld via het ontwikkelprincipe natuurinclusieve gebiedsontwikkeling.	Kortheidshalve wordt voor het aspect woningbouwinitiatief op het Hoge Land ook verwezen naar de beantwoording bij 7.3 en 7.4. Wij begrijpen de zorgen die u uitspreekt en erkennen dat zorgvuldige afweging bij ruimtelijke transformaties essentieel is. De Omgevingsvisie vormt echter een strategisch, overkoepelend kader dat richting geeft aan toekomstige ontwikkelingen. Het document bevat bewust geen gedetailleerde toetsingscriteria. Transformaties van erven en andere concrete initiatieven worden altijd als maatwerk beoordeeld in latere fasen, op basis van geldende regelgeving, landschappelijke inpassing en ruimtelijke kwaliteit.
45.4	Indiener waardeert de aandacht voor natuurinclusief bouwen in de ontwerp-Omgevingsvisie, maar pleit ervoor om natuurinclusieve gebiedsontwikkeling als ontwikkelprincipe op te nemen. Dit houdt in dat ruimtelijke ontwikkelingen altijd integraal worden benaderd, waarbij rekening wordt gehouden met de ruime landschappelijke, ecologische en maatschappelijke context. Denk hierbij aan het combineren van woningbouw met opgaven op het gebied van klimaatadaptatie, biodiversiteit, gezondheid, landbouw en energie.	Wij delen uw visie dat ruimtelijke ontwikkelingen integraal benaderd moeten worden, waarbij ook thema's als klimaatadaptatie, biodiversiteit, gezondheid, landbouw en energie een rol spelen. Bij onze ruimtelijke ontwikkelingen houden wij al rekening met deze aspecten en in de ontwerp Omgevingsvisie worden ze benoemd als belangrijke uitgangspunten. Een vervolgstap zou kunnen zijn om deze integrale benadering verder uit te werken in een omgevingsprogramma. Die keuze is in deze fase van de ontwerp Omgevingsvisie echter nog niet gemaakt. De visie vormt een strategisch kader en geeft richting, maar bevat bewust geen gedetailleerde uitwerkingen of

		toetsingscriteria. Deze volgen in latere fasen via omgevingsprogramma's en omgevingsplannen.
--	--	--

Conclusie

De zienswijze van indiener 45 leidt niet tot wijziging van de Omgevingsvisie

Indiener 46

46.	INDIENER 46	
46.1	Indiener volgt met belangstelling de ontwikkeling van de Omgevingsvisie en spreekt waardering uit voor de open houding van de gemeente en de mogelijkheid voor ondernemers om hun stem te laten horen. Vanuit een brede achterban worden enkele aandachtspunten meegegeven die volgens indiener essentieel zijn voor een toekomstbestendige economische en ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente.	Wij danken de indiener voor de reactie en de waardering voor de open houding.
46.2	Indiener ziet veel goede intenties in de ontwerp Omgevingsvisie, maar mist scherpe keuzes en prioritering, met name op economisch vlak. Er wordt gesuggereerd dat de visie sterk ecologisch is ingestoken, terwijl ondernemers juist behoefte hebben aan duidelijkheid, voorspelbaarheid en richtinggevende uitspraken over het economisch perspectief van Steenwijkerland — niet alleen voor de korte termijn, maar ook richting 2050 en verder.	Wij kunnen ons niet helemaal vinden in de opmerking dat het economisch perspectief onvoldoende aan bod komt. Juist door in te zetten op ontwikkelingen op bestaande en toekomstige bedrijventerreinen, het benutten van mogelijkheden in het buitengebied en het ondersteunen van lokale ondernemers, zien wij een positief economisch perspectief voor Steenwijkerland - zowel op de korte termijn als richting 2050 en verder. Daarnaast willen wij benadrukken dat de Omgevingsvisie wel degelijk richtinggevende uitspraken doet over ruimtelijke ontwikkelingen. De visie schetst de strategische koers en benoemt de gewenste ontwikkelrichtingen voor de fysieke leefomgeving. Gedetailleerde uitwerkingen, toetsingscriteria en concrete ruimtelijke ontwikkelingen worden echter in latere fasen opgenomen in omgevingsprogramma's en omgevingsplannen.
46.3	Indiener onderschrijft het belang van verduurzaming en ruimtelijke kwaliteit op bedrijventerreinen, maar benadrukt dat deze in de eerste plaats bedoeld zijn voor ondernemerschap en werkgelegenheid. Groen moet daarom niet ten koste gaan van ruimte-efficiëntie. Het koppelen van toerisme aan	Wij erkennen het belang van het zorgvuldig toepassen van groen op bedrijventerreinen, waarbij dit niet ten koste mag gaan van de bedrijvigheid en ruimte-efficiëntie. Dat uitgangspunt delen wij. Wij herkennen dat de zwaartepunten van toerisme in andere delen van de gemeente

	bedrijventerreinen wordt als onrealistisch beschouwd. Verder vraagt indiener aandacht voor uitbreiding van Groot Verlaat inclusief ruimte voor zwaardere milieucategorieën, voldoende ruimte bij De Weyert in Vollenhove, een grotere ruimtebehoefte richting 2050, is nu te weinig en biedt onvoldoende ruimte voor groei en schuifruimte. Ook vraagt indiener terughoudendheid met verzamelgebouwen vanwege verminderde economische waarde en risico op ondermijning.	liggen en dat vraagt om een aanscherping van de Omgevingsvisie op dit onderdeel. Bedrijventerreinen richten zich primair op een goed ondernemers- en vestigingsklimaat, en dat blijft ook het uitgangspunt. De mogelijkheden voor de realisatie van een bedrijventerrein ten westen van Groot Verlaat zijn vanwege de vele beperkingen vanuit natuur uitgesloten (o.a. Natura 2000 gebied, veenweidegebied). Wij erkennen het belang dat indiener hecht aan voldoende ruimte voor lokale bedrijvigheid. Het terrein voor de lokale behoefte is gebaseerd op de met de provincie Overijssel gemaakte bestuurlijke afspraken werklocaties. We verzilveren hiermee deze afspraken. Wij begrijpen de zorg over de ruimtebehoefte in de toekomst. De bestuurlijke afspraken kennen een looptijd t/m 2026. In de nieuw te maken afspraken nemen wij deze zorg mee. Wij betrekken de indiener graag bij deze te maken bestuurlijk afspraken. Tot slot delen wij uw observatie dat verzamelgebouwen een ontwikkeling zijn die ook in Steenwijkerland zichtbaar is. Tegelijkertijd vinden wij het belangrijk dat deze niet ten koste gaan van andere bedrijfsactiviteiten of de ruimte voor bedrijven in zwaardere milieucategorieën. Dat vraagt om een zorgvuldige afweging bij de verdere uitwerking in omgevingsprogramma's en omgevingsplannen.
46.4	Indiener pleit voor een actief grondbeleid van de gemeente bij toekomstige bedrijventerreinen, waarbij de gemeente zelf gronden verwerft en de regie houdt over uitgifte en exploitatie. Ook wordt gevraagd om proactief strategische posities op bestaande terreinen te verwerven om kwaliteitsverbetering en clustering van bedrijvigheid mogelijk te maken.	Op 18 december 2024 heeft de gemeenteraad de nota Grondbeleid 2024-2028 vastgesteld. Belangrijk verschil t.o.v. het eerder beleid is dat het basisuitgangspunt 'faciliterend grondbeleid tenzij, vanwege volkshuisvestelijke en/of economische redenen actief grondbeleid gewenst is' gewijzigd is in "De komende jaren voert de gemeente situationeel grondbeleid zodat er vrijheid is om per situatie het grondbeleid (actief dan wel faciliterend) toe te passen dat het meest geschikt is voor de beoogde situatie rekening houdend met o.a. volkshuisvestelijke en/of economische redenen.

46.5	Indiener stelt dat de nieuwe bedrijventerreinen onvoldoende aansluiten bij de diversiteit van lokale bedrijven, waardoor uitbreiding wordt belemmerd en mogelijk bedrijven vertrekken. Ook wordt de ontwikkeling van het regionale terrein bij de A32 als minder passend voor de lokale behoefte beschouwd	Het regionale bedrijventerrein A32 is opgenomen in de Ruimtelijk Economische Bouwsteen 2040 van de Regio Zwolle en biedt onder meer een ruimtelijk antwoord op de behoefte aan grootschalige werklocaties. In samenwerking met Meppel is hiervoor een eerste profiel opgesteld, gericht op een mix van lokale en (boven)regionale bedrijvigheid binnen sectoren als industrie, logistiek/groothandel en bouw/installatie. Dit profiel sluit aan bij de bestaande economische structuur, met nadruk op hoog innovatieve productiebedrijven in onder andere plastics, voeding en machines. De ontwikkeling van A32 biedt bovendien de gewenste schuifruimte voor lokale bedrijven die willen doorgroeien, waardoor er ruimte ontstaat op bestaande bedrijventerreinen. Daarbij wordt ook het behoud van ruimte voor bedrijven in hogere milieucategorieën geborgd. Dit terrein, evenals andere bedrijventerreinen, is opgenomen in het toekomstbeeld bedrijventerreinen. Dit toekomstbeeld stellen wij op in samenwerking met indiener, waarbij ook aandacht is voor de profilering van de terreinen: het juiste bedrijf op de juiste plek.
46.6	Indiener waardeert de aandacht voor duurzaamheid en energiehub op bedrijventerreinen. Er wordt gepleit voor balans tussen lokale opwek en vraag, met aandacht voor opslagmogelijkheden en koppelkansen met ruimtelijke kwaliteit. Kritiek wordt geleverd het ontbreken van windenergie als energiebron, en op onduidelijkheid over de gemeentelijke ambitie na 2030. Ook wordt opgemerkt dat netcongestie niet alleen nieuwe aansluitingen betreft, maar ook uitbreiding van bestaande, en dat lokale opwek en opslag als oplossing moeten worden meegenomen. De vraag naar energie beperken voor het bedrijfsleven zal lastig worden als je tegelijkertijd gaat voor verduurzaming van mobiliteit en van het aardgas af. Indiener geeft verder aan dat waterstof in principe geen opwek van energie is, maar een drager van energie. Je wekt energie op met zon, wind (groene waterstof) of met fossiele brandstof (grijze waterstof) en je zet die energie om in	Dank voor de waardering. Voor wat betreft windenergie geldt er geen locaties worden benoemd, maar wel dat het doel minimaal 80 GWh tegen 2050 is. Ten aanzien van de periode na 2030 zijn wij onze ambities nog aan het uitwerken, waarbij wij inzetten op een lokale energieopwek met wind en zon en werken we toe naar een aardgasvrije gemeente in 2045. Wij herkennen het geschetste probleem rondom netcongestie en de beperkingen voor nieuwe en bestaande aansluitingen. Dit is een urgent en complex vraagstuk dat ook binnen onze gemeente speelt. Wij zijn hierover met verschillende partijen, waaronder netbeheerders en regionale partners, in overleg om te kijken naar toekomstgerichte oplossingen. Daarbij wordt nadrukkelijk gekeken naar mogelijkheden voor versterking

	waterstof. Waterstof kan vervolgens wel helpen om de (zware) industrie van het gas af te krijgen.	van het net, maar ook naar slimme combinaties van lokale opwek, opslag en vraagsturing. Ten slotte klopt het dat waterstof een energiedrager is, dat zal worden aangescherpt in de Omgevingsvisie. Wij zijn het eens met indiener dat energiehubbs en het verbinden van lokale opwek en verbruik op bedrijventerreinen belangrijke instrumenten zijn om netcongestie aan te pakken en duurzame groei mogelijk te maken. Deze ambitie hebben wij nadrukkelijk opgenomen in de stadsvisie Steenwijk, waarin ook windenergie expliciet wordt genoemd als onderdeel van de energietransitie, onder andere bij bedrijventerreinen en in het grensgebied van Meppel en Steenwijkerland. In de omgeving van Steenwijk zijn diverse locaties aangewezen waar wij mogelijkheden zien voor het vergroten van het aandeel duurzame energieopwekking, zoals Eeserwold, langs de A32, op bedrijventerreinen en op daken in heel Steenwijkerland. Wat betreft windenergie merken wij op dat dit in de huidige omgevingsvisie beperkt is benoemd. Daarbij speelt mee dat er binnen de gemeente geen concrete locaties zijn aangewezen voor de opwek van windenergie. Ten aanzien van de periode na 2030 zijn wij onze ambities nog aan het uitwerken, waarbij wij inzetten op een lokale energieopwek met wind en zon en werken we toe naar een aardgasvrije gemeente in 2045. Wat betreft het hoogspanningsstation: TenneT voert momenteel een locatiestudie uit waarin meerdere locaties worden beoordeeld. Situering op of nabij een bedrijventerrein ligt voor de hand. Gezien de beperkte uitbreidingsmogelijkheden van Groot Verlaat en de ligging ten opzichte van de toevoerende kabelverbinding vanuit Meppel, lijkt een locatie bij het geplande regionale bedrijventerrein tussen Steenwijk en Meppel op dit moment het meest logisch. Wij herkennen het geschetste probleem rondom netcongestie en de beperkingen voor nieuwe en bestaande aansluitingen. Dit is een urgent en complex vraagstuk dat ook binnen
--	--	---

		onze gemeente speelt. Wij zijn hierover met verschillende partijen, waaronder netbeheerders en regionale partners, in overleg om te kijken naar toekomstgerichte oplossingen. Daarbij wordt nadrukkelijk gekeken naar mogelijkheden voor versterking van het net, maar ook naar slimme combinaties van lokale opwek, opslag en vraagsturing. Ook opslagmogelijkheden en slimme afstemming van verbruik blijven belangrijke aandachtspunten bij de verdere uitwerking. Wij zijn het eens met hetgeen indiener stelt: waterstof is inderdaad geen energiebron, maar een energiedrager. Dit onderscheid is belangrijk en wordt ook door ons onderkend in de verdere uitwerking van het energiebeleid. De Omgevingsvisie zal op dit onderdeel worden aangescherpt.
46.7	Indiener pleit voor een realistische balans tussen ruimtelijke kwaliteit, leefbaarheid en economische vitaliteit. Daarbij wordt specifiek aandacht gevraagd voor niet-agrarische bedrijven in het buitengebied, die toekomstperspectief op hun huidige locatie verwachten. Indiener vraagt de gemeente daar nadrukkelijk rekening mee te houden, zodat het ondernemen hen straks niet onmogelijk gemaakt wordt door de aandacht voor natuur.	Wij zijn het eens met indiener dat een goede balans tussen ondernemen, leefomgeving en landschap essentieel is voor een toekomstbestendige ontwikkeling van Steenwijkerland. De aandacht voor bedrijven in het buitengebied, ook niet-agrarische, is er zeker en wordt meegenomen in de vervolgstappen van de Omgevingsvisie. Bij de verdere uitwerking in omgevingsprogramma's en omgevingsplannen blijven wij oog houden voor het behoud van ondernemingsruimte en perspectief, ook op bestaande locaties.

Conclusie

De zienswijze van indiener 46 leidt tot wijziging van de Omgevingsvisie

Indiener 47

47.	INDIENER 47	
47.1	Indiener vraagt aandacht voor Landgoed Oldenhof op het Hoge Land van Vollenhove, een historisch, landschappelijk en ecologisch waardevol gebied. Volgens indiener besteedt de ontwerp Omgevingsvisie onvoldoende aandacht aan het beschermen van deze unieke waarden. Er wordt gepleit voor maatregelen die het landgoed versterken en voor terughoudendheid met woningbouw in de	Wij willen benadrukken dat de Omgevingsvisie juist uitgaat van het behoud, versterken en verbeteren van cultuurhistorische kwaliteiten en landschappen binnen de verschillende deelgebieden. Deze ambitie is breed verankerd in de visie, maar wordt niet op het niveau van specifieke locaties of onderdelen uitgewerkt. Voor de beantwoording van uw reactie met betrekking tot het initiatief aan de Halleweg

	directe omgeving, tenzij het gaat om kleinschalige ontwikkelingen (maximaal 4 woningen op een erf). Specifieke zorgen worden geuit over de aanvraag voor woningen aan de Halleweg, die volgens indiener afbreuk doet aan het karakter van het landgoed.	verwijzen wij kortheidshalve naar de reactie bij 7.3 en 7.4.
--	---	--

Conclusie

De zienswijze van indiener 47 leidt niet tot wijziging van de Omgevingsvisie

Indiener 48

48.	INDIENER 48	
48.1	Indiener uit zorgen over het ontbreken van een duidelijke en toekomstgerichte visie op sportvoorzieningen en -accommodaties in de concept-Omgevingsvisie. Sport wordt gezien als essentieel voor leefbaarheid, gezondheid en sociale samenhang, maar krijgt volgens indiener te weinig aandacht. Daarbij wordt gewezen op de druk waaronder sportverenigingen en hun vaak verouderde accommodaties staan. Extra zorg is er over situaties waarin sportlocaties moeten wijken voor andere maatschappelijke ontwikkelingen, zoals woningbouw of onderwijsvoorzieningen. Sport komt in de visie vooral terug in relatie tot bewegen in natuurgebieden en wordt slechts zijdelings benoemd in de paragraaf over groenblauwe structuren.	Wij onderkennen het grote belang van sport en bewegen voor de gezondheid, sociale samenhang en vitaliteit van onze dorpen en wijken. Die waarde wordt ook in de Omgevingsvisie erkend. Tegelijkertijd willen wij benadrukken dat het onderhoud van sportvoorzieningen en accommodaties geen onderwerp is dat thuishoort in een Omgevingsvisie. De visie richt zich op de langetermijnontwikkeling van de fysieke leefomgeving en bevat geen beleidsafspraken over beheer of exploitatie. In de Omgevingsvisie wordt niet uitgegaan van het moeten wijken van sportvoorzieningen voor andere ontwikkelingen. Mocht zich een situatie voordoen waarin ruimtelijke afwegingen daartoe aanleiding geven, dan geldt dat dit altijd zorgvuldig en in overleg met betrokken partijen moet worden afgestemd in een vervolgtraject. Daarbij streven wij ernaar om, indien nodig, een passende en geschikte locatie voor sportaccommodaties te vinden.
48.2	Indiener benadrukt dat sportvoorzieningen niet alleen dienen om te bewegen, maar ook belangrijke sociale en maatschappelijke functies vervullen. Ze dragen bij aan gezondheid, sociale cohesie, leefbaarheid en inclusiviteit. Volgens indiener wordt het belang van sport in de Omgevingsvisie slechts algemeen benoemd en ontbreekt een duidelijke, toekomstgerichte visie. Er wordt gepleit voor een aparte paragraaf waarin sport als volwaardig onderdeel van de leefomgeving wordt uitgewerkt	Wij erkennen dat sportvoorzieningen een belangrijke maatschappelijke functie vervullen en bijdragen aan gezondheid, leefbaarheid en sociale samenhang. De Omgevingsvisie gaat op dit moment uit van uitwerkingen in deelgebieden, waarbij sociale aspecten nadrukkelijk worden verbonden met fysieke ontwikkelingen. Sport is daarin zeker een belangrijk onderdeel, zoals ook blijkt uit de ambities en ruimtelijke ontwikkelingen die zijn opgenomen in de stadsvisie Steenwijk.

		Voor andere kernen zien wij op dit moment nog geen aanleiding om sportvoorzieningen specifiek in de Omgevingsvisie uit te werken.
48.3	Indiener stelt dat de Omgevingsvisie geen duidelijke beleidslijn bevat over de toekomst van sportaccommodaties, ruimtelijke reservering voor sport, de rol van sport in gezondheid en sociale agenda, en de samenhang met onderwijs en recreatie. Dit leidt volgens indiener tot onzekerheid bij verenigingen en belemmert initiatieven voor verduurzaming, samenwerking en uitbreiding.	De punten die indiener benoemt – zoals onderhoud, verduurzaming, multifunctioneel gebruik van sportaccommodaties en de koppeling met gezondheid, educatie en sociale samenhang – zijn zonder meer relevant. Tegelijkertijd zijn dit onderwerpen die beter passen binnen een nadere uitwerking van de Omgevingsvisie, zoals in plannen voor multifunctioneel ruimtegebruik bij voorzieningen, de maatschappelijke agenda of beleidskaders binnen het sociaal domein. De Omgevingsvisie is een strategisch document dat zich richt op de hoofdlijnen van de fysieke leefomgeving op de lange termijn. Specifieke beleidskeuzes over sportvoorzieningen en hun beheer vallen buiten de scope van dit document.

Conclusie

De zienswijze van indiener 48 leidt niet tot wijziging van de Omgevingsvisie

Indiener 49

49.	INDIENER 49	
49.1	Indiener pleit voor flexibiliteit in de vestigingslocatie van tattoostudio's binnen Steenwijk. Volgens hem is een centrumlocatie niet noodzakelijk, omdat klanten gericht zoeken naar kwaliteit en vakmanschap, ongeacht de ligging. Indiener benadrukt dat een tattoostudio geen spontane winkelbezoek oproept, maar werkt op afspraak en met maatwerk. De beoogde locatie buiten het centrum biedt voldoende rust, ruimte en hygiënische mogelijkheden, en zou gezien de beperkte verkeersbewegingen goed passen. Daarnaast wijst indiener op de hoge huurprijzen in het centrum, die een rendabele exploitatie bemoeilijken. Indiener vraagt of het binnen de Omgevingsvisie mogelijk is om ook buiten het centrum ruimte te bieden aan deze vorm van ondernemerschap, waarmee Indiener naar eigen zeggen wil bijdragen aan kunst en cultuur in Steenwijk	Wij onderstrepen het belang van creatieve en culturele initiatieven binnen onze gemeente. Tegelijkertijd willen wij aangeven dat de Omgevingsvisie een strategisch document is dat zich richt op de hoofdlijnen van de ruimtelijke ontwikkeling en geen vestigingslocaties voor individuele ondernemingen, zoals een tattoostudio, regelt. Wij verzoeken indiener om nader contact op te nemen met de gemeente om te verkennen of een wijziging van het omgevingsplan mogelijkheden biedt voor vestiging op de gewenste locatie.

Conclusie

De zienswijze van indiener 49 leidt niet tot wijziging van de Omgevingsvisie

Indiener 50

50.	INDIENER 50	
50.1	Indiener dient een zienswijze in op de ontwerp-Omgevingsvisie en spreekt waardering uit voor de aandacht voor duurzaamheid, energietransitie en toekomstbestendige ontwikkeling. Tegelijkertijd worden kansen gezien om de visie verder te versterken en concreter te maken op het gebied van duurzame energie en energie-infrastructuur. Indiener geeft aan graag mee te denken als lokale partij.	Wij danken de indiener voor de reactie en waardering voor de aandacht voor duurzaamheid en energietransitie.
50.2	Indiener waardeert dat de gemeente het belang van lokale energieopwekking en energiehub op bedrijventerreinen erkent, wat kansen biedt voor een betere balans tussen productie en afname van energie en het verminderen van netcongestie. Er wordt gepleit voor meer aandacht voor energieopslag als cruciaal	Wij kunnen ons goed vinden in de zienswijze. Ook wij zien de koppelkansen tussen een toekomstige hoogspanningslocatie en (bestaande of nieuwe) bedrijventerreinen als een waardevolle mogelijkheid om energievoorziening en economische ontwikkeling op elkaar af te stemmen.

	onderdeel van een betrouwbaar energiesysteem. Indiener ziet koppelkansen tussen verduurzaming, economische ontwikkeling en ruimtelijke kwaliteit, en stelt voor om in de visie expliciet te vermelden dat de toekomstige hoogspanningslocatie gekoppeld wordt aan bestaande of nieuwe bedrijventerreinen.	Daarnaast onderkennen wij het belang van energieopslag als essentieel onderdeel van een betrouwbaar en flexibel energiesysteem. Opslag vormt dan ook een belangrijk onderdeel van onze ambities op het gebied van energietransitie en ruimtelijke ontwikkeling en dit geeft aanleiding om de Omgevingsvisie op het aspect van energieopslag aan te scherpen.
50.3	Indiener wijst erop dat waterstof geen energiebron maar een energiedrager is, waarvan de productie afhankelijk is van duurzame of fossiele bronnen. Het onderscheid tussen groene en grijze waterstof zou volgens indiener duidelijker benoemd moeten worden. Daarnaast wordt het ontbreken van windenergie in de visie als gemis ervaren, gezien de belangrijke rol van wind in het behalen van klimaatdoelen en de beperkte ruimte voor zonneparken. Indiener vraagt naar de gemeentelijke ambitie voor lokale opwek na 2030 en stelt voor om samen te verkennen of meer windenergie binnen de gemeente mogelijk is. Ook wordt verzocht om de ambitie voor de periode na 2030 expliciet te formuleren	Wij zijn het eens met hetgeen indiener stelt: waterstof is inderdaad geen energiebron, maar een energiedrager. De Omgevingsvisie zal op dit onderdeel worden aangescherpt. Wat betreft windenergie geldt dat er geen locaties zijn benoemd, maar wel dat het doel minimaal 80 GWh tegen 2050 is. Ten aanzien van de periode na 2030 zijn wij onze ambities nog aan het uitwerken, waarbij wij inzetten op een lokale energieopwek met wind en zon en werken we toe naar een aardgasvrije gemeente in 2045.
50.4	Indiener wijst erop dat netcongestie niet alleen nieuwe grootverbruikaansluitingen raakt, maar ook het uitbreiden van bestaande aansluitingen voor afname en teruglevering. Volgens de laatste informatie van de netbeheerder wordt verruiming pas vanaf 2035 verwacht. Indiener vindt dat de visie te eenzijdig inzet op netversterking en vraagbeperking, en pleit voor meer aandacht voor lokale opwek en opslag als cruciale aanvulling. Ook wordt benadrukt dat het verminderen van energievraag voor bedrijven lastig is gezien de gelijktijdige investeringen in verduurzaming en elektrificatie.	Wij herkennen het geschetste probleem rondom netcongestie en de beperkingen voor nieuwe en bestaande aansluitingen. Dit is een urgent en complex vraagstuk dat ook binnen onze gemeente speelt. Wij zijn hierover met verschillende partijen, waaronder netbeheerders en regionale partners, in overleg om te kijken naar toekomstgerichte oplossingen. Daarbij wordt nadrukkelijk gekeken naar mogelijkheden voor versterking van het net, maar ook naar slimme combinaties van lokale opwek, opslag en vraagsturing.

Conclusie

De zienswijze van indiener 50 leidt tot wijziging van de Omgevingsvisie

Indiener 51

51.	INDIENER 51	
51.1	Indiener uit ernstige zorgen over de voorgenomen ontwikkelingen op de Steenwijker Kamp in de ontwerp-Omgevingsvisie. Volgens indiener worden landschappelijke, natuur- en archeologische waarden onvoldoende meegenomen, evenals waterbeheer, verkeersdrukte en belangen van omwonenden. Er is volgens indiener geen duidelijke lijn in het woningbouwbeleid en alternatieve locaties worden niet onderzocht. De plannen zouden het open en groene karakter van het gebied aantasten en leiden tot onveilige verkeerssituaties, onder andere door de aanleg van een rotonde bij de woning van indiener. Indiener voelt zich niet betrokken bij de besluitvorming en stelt dat de gemeente onvoldoende rekening houdt met inwoners en het historische karakter van de omgeving.	Kortheidshalve wordt voor de beantwoording verwezen naar de beantwoording bij 3.1, 37, 41.1, 41.2 en 41.3.

Conclusie

De zienswijze van indiener 51 leidt niet tot wijziging van de Omgevingsvisie

Indiener 52

52.	INDIENER 52	
52.1	Indiener vraagt waarom natuur als uitgangspunt wordt genomen in de Omgevingsvisie, terwijl de provinciale Omgevingsvisie van Overijssel primair uitgaat van een water- en bodemsturend principe, welke landschappelijke en historische waarden in de visie worden bedoeld en of er op dit moment een onbelang is in ons platteland.	Onze Omgevingsvisie sluit aan bij het water- en bodemsturend principe zoals benoemd in de provinciale visie van Overijssel. Tegelijkertijd kiezen wij er bewust voor om ook biodiversiteit, natuurinclusiviteit en klimaatadaptieve ontwikkeling als uitgangspunten mee te nemen. Deze thema's zijn essentieel voor een toekomstbestendige leefomgeving en versterken elkaar in ruimtelijke keuzes. Wij bevinden ons in een gemeente met een rijkdom aan landschappelijke en historische waarden, zoals beschermde stadsgezichten, waardevolle natuurgebieden en kenmerkende landschapstypen zoals de essen op het hoge land, de beekdalen en de polders. Tegelijkertijd ervaren wij dat bestaande regelgeving en beleidskaders de ontwikkelmogelijkheden in het landelijk gebied soms belemmeren. Met de Omgevingsvisie willen wij ruimte creëren om

		hier op een integrale en toekomstgerichte manier mee om te gaan. We zoeken steeds naar een nieuwe balans, om een onbalans te voorkomen.
	Indiener uit zorgen over de benaming 'groene schatkamer' voor het gebied Weerribben-Wieden, omdat dit verwarrend zou zijn en andere gebieden in de gemeente daarmee minder aandacht krijgen. Doorontwikkeling van het Nationaal Park kan, maar niet alleen via uitbreiding van natuur, wees zuinig op testerende landbouwgrond die aanwezig is. Indiener benadrukt het belang van een toekomstperspectief voor de agrarische sector, waarvoor vergunningverlening essentieel is. Indiener vindt lijkt of gesuggereerd wordt dat de leefbaarheid in het landelijk gebied niet op orde is, terwijl volgens indiener juist beleid en regelgeving, en onhaalbare opgaven die leefbaarheid onder druk hebben gezet.	In onze Omgevingsvisie hebben wij alle deelgebieden van de gemeente kenmerkend benoemd, met oog voor hun eigen kwaliteiten en ruimtelijke kenmerken. Wij zien op dit moment geen aanleiding om van deze benadering af te wijken. De visie richt zich niet op het toevoegen van extra natuur, maar op het vinden van een goede balans tussen natuur, landbouw, wonen en andere functies. Daarbij is het behoud van landbouwgrond en het versterken van bestaande kwaliteiten een belangrijk uitgangspunt. Wat betreft de vergunningverlening in het kader van het toekomstperspectief voor de agrarische sector merken wij op dat dit niet binnen de directe bevoegdheid van de gemeente valt.
52.3	Indiener plaatst kanttekeningen bij de voorgestelde maatregelen en ambities in het hoofdstuk over vitaal platteland. Zo stelt de indiener dat peilverhoging in de veengebieden rond de Weerribben-Wieden weinig effect heeft op CO₂-reductie, terwijl onderwaterdrainage wel potentie biedt. Verder wordt gevraagd om onderbouwing waarom het huidige landbouwsysteem niet veerkrachtig of toekomstbestendig zou zijn, en benadrukt dat verbreding niet automatisch leidt tot economische weerbaarheid. Ook wordt erop gewezen dat combinaties van voedselproductie met natuurbeheer vaak leiden tot meer werk en minder inkomsten. Innovatieve teelten in dure landbouwgebieden worden als economisch onrealistisch beschouwd zonder subsidies. Tot slot wordt gesuggereerd om naast natuureducatie bijvoorbeeld ook landbouw- en voedseleducatie te benoemen.	Wij waarderen de betrokkenheid en de inhoudelijke reactie, maar kunnen ons niet vinden in de selectiviteit waarmee op onderdelen van de visie wordt gereageerd. De Omgevingsvisie is bedoeld als een integrale benadering waarin verschillende belangen en perspectieven samenkomen. Wat betreft de veenweidegebieden rond de Weerribben-Wieden volgen wij de provinciale veenweidestrategie als leidraad voor structurerende maatregelen. Verbreding binnen de landbouwsector zien wij als een kans om de veerkracht van het platteland te vergroten. Dit is echter geen verplichting: wij willen initiatieven stimuleren, niet opleggen. Ook innovatieve teelten worden in de visie benoemd als optionele mogelijkheden, afhankelijk van lokale omstandigheden en ondernemerskeuzes.
52.4	Indiener uit zorgen over onderdelen van de visie op het Hoge Land. Er wordt voorgesteld om compenserende bebouwing bij vrijkomende agrarische erven (VAB) primair in of nabij stads- en dorpskernen te realiseren, om extra verstening van het landelijk gebied te	Wat betreft de transformatie van vrijkomende agrarische bebouwing (VAB): wij vinden het belangrijk dat deze erven ook in de toekomst benut kunnen worden, mits dit gebeurt binnen zorgvuldig gestelde kaders. Het uitgangspunt is dat hergebruik bijdraagt aan het versterken van

	voorkomen. Er is onduidelijkheid over of het verbod op nieuwe campings ook geldt voor minicampings (agrarische recreatie). Verder wordt kritiek geuit op de specifieke benoeming van lelieteelt en het kritisch bekijken van gewasbeschermingsmiddelen, die volgens indiener legaal en zorgvuldig worden toegepast. De voorgestelde doorontwikkeling van de landbouw naar multifunctionele vormen wordt als onhaalbaar gezien vanwege de milieueisen. Tot slot wordt de gemeente opgeroepen zich goed te laten informeren over de huidige praktijk in de sector en niet te handelen op basis van emotie	landschappelijke kwaliteiten en niet leidt tot extra verstening. Daarbij blijft het mogelijk om op passende wijze nieuwe functies toe te voegen, zolang deze passen binnen het karakter van het gebied. Ten aanzien van verblijfsrecreatie willen we benadrukken dat het verbod op nieuwe campings en recreatiewoningen niet van toepassing is op agrarische nevenactiviteiten zoals minicampings. Deze vormen van recreatie blijven, binnen de geldende beleidskaders, mogelijk als onderdeel van een agrarisch bedrijf. Wat betreft het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen, waaronder in de lelieteelt, erkennen wij de zorgen die hierover leven in de samenleving. Kortheidshalve wordt voor het aspect gewasbeschermingsmiddelen verwezen naar de beantwoording bij 16.1 en 18.1. Tot slot willen wij benadrukken dat multifunctionele landbouw in onze visie wordt gezien als een kans, niet als een verplichting. Ondernemers behouden de vrijheid om hun bedrijfsvoering in te richten zoals zij dat passend achten, waarbij verbreding met bijvoorbeeld natuurbeheer, recreatie of educatie optioneel is. Wij willen ruimte bieden aan deze keuzes, zodat het platteland zich op een veerkrachtige en toekomstgerichte manier kan blijven ontwikkelen.
52.5	Indiener vraagt om de term "Groene Schatkamer" te vervangen door "Weerribben-Wieden" en stelt dat de kwaliteit van het gebied al goed is, mits ambities realistisch blijven. Er is zorg dat strengere milieueisen en druk op multifunctionele landbouw boeren kunnen ontmoedigen, wat leegloop van het platteland zou veroorzaken	Kortheidshalve wordt voor het aspect 'benaming deelgebied' verwezen naar 52.2. Wij herkennen de zorgen die worden geuit niet, aangezien juist multifunctionele landbouw in opkomst is binnen onze gemeente en daarbuiten. Steeds meer agrarische ondernemers hebben de gedachte van het combineren van voedselproductie met andere maatschappelijke functies zoals natuurbeheer, recreatie, zorg of educatie.
52.6	Indiener benadrukt dat het behoud van agrariërs een grote uitdaging is voor het gebied tussen het Oude en Nieuwe Land, met name de melkveesector in de veenweidegebieden. Er wordt gepleit voor stimulering van bedrijfsovername en versoepeling van vergunningverlening voor schaalvergroting.	Wij erkennen nadrukkelijk de cruciale rol van agrariërs in het behoud en de ontwikkeling van het landelijk gebied, zowel economisch als landschappelijk. In onze Omgevingsvisie zetten wij daarom in op het bieden van ruimte voor een toekomstbestendige landbouw, waaronder ook innovatieve en multifunctionele vormen.

	Kritiek wordt geuit op het idee dat economische rendabiliteit en natuurbehoud samen zouden gaan, en op de nadruk op gewasbeschermingsmiddelen, die volgens indiener onder landelijke regelgeving vallen. Verder wordt gewezen op het belang van predatiebeheer bij weidevogelbeheer en betwijfeld dat intensieve ontwatering een probleem vormt, gezien de hoge waterpeilen en bestaande peilbesluiten. Ook stelt indiener dat de bodem prima op orde is. Waterkwaliteit ook voor het grootste deel. Alleen voor de onhaalbare natuurdoelen zal de waterkwaliteit nooit op orde komen, o.a. door natuurlijke processen.	Tegelijkertijd merken wij op dat versoepeling van regelgeving en vergunningverlening geen onderdeel vormen van de Omgevingsvisie. Deze aspecten vallen onder andere beleidskaders en bevoegdheden. Korthedshalve wordt voor het aspect gewasbeschermingsmiddelen nogmaals verwezen naar de beantwoording bij 16.1 en 18.1. In onze Omgevingsvisie erkennen wij nadrukkelijk het belang van actief weidevogelbeheer, waaronder ook predatiebeheer. Het beschermen van soorten als de grutto vraagt om een integrale aanpak, waarbij naast inrichting en beheer van het landschap ook het beperken van predatie een rol speelt.
52.7	Indiener stelt dat grootschalige vernatting in de beekdalen onwenselijk is, omdat dit agrarisch gebruik belemmert en daarmee het behoud van bestaande landbouwbedrijven en een vitaal platteland onder druk zet.	In onze Omgevingsvisie streven wij ernaar om waar mogelijk bestaande agrarische bedrijven in de beekdalen te behouden, met respect voor hun economische en landschappelijke waarde. Tegelijkertijd willen wij in de beekdalen geen ruimte bieden voor nieuwe vormen van gebruik en functies die negatief bijdragen aan het waterbergend vermogen.
52.8	Indiener wijst erop dat de verwijzing naar de Beekdalen in dit hoofdstuk onjuist is, aangezien deze niet voorkomen in de polders rondom Scheerwolde. Daarnaast wordt bezwaar gemaakt tegen het plaatsen van zonnepanelen op landbouwgrond, omdat dit volgens de indiener niet wenselijk is, provinciaal niet is toegestaan en er al sprake is van een stroomoverschot op zonnige dagen	Indiener heeft terecht opgemerkt dat de verwijzing naar de Beekdalen in het hoofdstuk over de polders rondom Scheerwolde onjuist is. Wij erkennen deze fout en zullen de visie op dat onderdeel aanpassen zodat het beter aansluit bij de gebiedskenmerken. Wat betreft het plaatsen van kantelbare zonnepanelen in landbouwpercelen: dit wordt in de visie benoemd als een mogelijke optie, maar geeft aanleiding om de omgevingsvisie op dit onderdeel aan te passen.
52.9	Indiener benadrukt dat biogasinstallaties en mestvergisting een waardevolle bijdrage kunnen leveren aan een aardgasvrije Steenwijkerland in 2045, vanwege hun constante energieaanvoer. Daarbij wordt opgemerkt dat waterstof slechts een energiedrager is en geen energiebron op zichzelf.	Wij kunnen ons goed vinden in de reactie van indiener en zullen we Omgevingsvisie op dit onderdeel aanpassen en aanscherpen.

Conclusie

De zienswijze van indiener 52 leidt tot wijziging van de Omgevingsvisie

Indiener 53

53.	INDIENER 53	
53.1	Indiener vindt de ambities voor 2050 positief, maar mist concrete uitleg over hoe deze bereikt worden. Er zijn volgens indiener veel belangentegenstellingen die om duidelijke afwegingen en keuzes vragen, en die in de toelichting en gebiedsbeschrijvingen onvoldoende worden belicht.	In de Omgevingsvisie willen we, op hoofdlijnen, helderheid bieden over de richting waarin we ons als gemeente willen ontwikkelen. Deze ontwikkelingsrichting zal niet altijd aansluiten bij de wens van individuele belangen van partijen. Om de Omgevingsvisie een leesbaar document te laten zijn is er voor gekozen niet al de nu al gemaakte afwegingen in de Omgevingsvisie op te nemen. Ook bij realisatie zullen we belangentegenstellingen tegenkomen. In de Omgevingsvisie benoemen we, voor zover nu al mogelijk, ons standpunt hierbij.
53.2	Indiener onderstreept het belang van lange termijnvisie, maar mist aandacht voor de weg ernaartoe. Droombeelden alleen zijn niet genoeg; het gaat om de concrete keuzes die nodig zijn én de moed om ze te maken	In de Omgevingsvisie wordt beschreven welke zaken we van waarde vinden, waar opgaven en kansen liggen om onze gemeente leefbaar en vitaal te houden. We willen in de Omgevingsvisie richting geven maar gaan maar beperkt in op hoe we die doelen willen behalen. De concrete uitwerking moeten nog worden gemaakt en de Omgevingsvisie wil daarvoor het kader bieden.
53.3	Indiener benadrukt het belang van het groene hart en omliggende landschappen, maar wijst erop dat deze onder druk staan. Het is volgens indiener belangrijk om dit direct te benoemen en in de verdere uitwerking duidelijk te maken hoe de belangen worden afgewogen.	In hoofdstuk 3 van de Omgevingsvisie worden de diverse deelgebieden beschreven. Alle deelgebieden hebben hun waarde. De waarde van NP Weerribben-Wieden binnen het deelgebied 'De Groene Schatkamer' wordt bijvoorbeeld duidelijk aangegeven gevolgd door de ambitie en de ontwikkelingsrichting. De natuurwaarden in het NP zijn beschermd maar het is inderdaad goed ook in de Omgevingsvisie te benoemen dat het deze waarde ook in de toekomst behouden blijft. Dat de waarden van het NP, maar ook andere waarden, onder druk staan is een feit. De Omgevingsvisie geeft richting aan waar we (na een belangenafweging) voor kiezen. De uitwerking daarvan hoort naar onze mening niet thuis in deze visie.
53.4	Indiener vindt de term "Groene Schatkamer" verwarrend en pleit voor het gebruik van de officiële en internationaal erkende naam "Nationaal Park Weerribben-Wieden". Deze titel geeft duidelijkheid over de status en waarde van het gebied en sluit beter aan bij de	In het kader van deze Omgevingsvisie hebben we ervoor gekozen het grondgebied van de gemeente landschappelijk op te delen in een aantal deelgebieden. Giethoorn behoort landschappelijk gezien tot het gebied dat de 'Groene Schatkamer' is genoemd. Maar duidelijk is ook dat de dynamiek van het

	ruimtelijke context en relaties met de omgeving.	toeristische Giethoorn afwijkt van de rust in het NP. In de Omgevingsvisie zullen we duidelijk maken waarom we hier voor hebben gekozen en de Omgevingsvisie op deze onderdelen aanpassen.
53.5	Indiener vindt de koppeling tussen het Nationaal Park en Giethoorn ongelukkig, omdat Giethoorn formeel buiten het park ligt en een ander type recreatie kent. Ze pleiten voor een beschrijving die begint met de ontstaansgeschiedenis van het laagveenmoeras en een duidelijke scheiding maakt tussen de intrinsieke waarde van het natuurgebied en de toeristische waarde van Giethoorn. Giethoorn zou als erfgoedlocatie met eigen uitdagingen apart moeten worden behandeld in de Omgevingsvisie.	Het Nationaal Park Weerribben-Wieden en Giethoorn zijn zoals eerder gesteld verschillende gebieden die ook verschillende doelgroepen trekken. De opmerking daarover is terecht en de eerste zin van paragraaf 3.2.2.2 wordt daarop aangepast. De Omgevingsvisie gaat niet over het ontstaan van het gebied en de ontwikkeling in het verleden (dat is al mooi beschreven in de Landschapsbiografie) maar over de huidige waarde en hoe we de ontwikkelingsrichting van het gebied in de komende periode zien. Terecht wordt de vraag gesteld of het perspectiefrijk is wanneer we toeristen die Giethoorn willen bezoeken zouden willen spreiden over andere delen van de gemeente. Voor een deel van de toeristen die eenmalig specifiek Giethoorn wil bezoeken zien we dit inderdaad niet als kansrijk. We zien wel mogelijkheden een deel van de bezoekers aan Giethoorn ook te wijzen op de andere toeristische bestemmingen in de regio zodat ze (bij een volgend bezoek) ook die bestemmingen overwegen, en dat ze wellicht zelfs dan een langer verblijf overwegen. Giethoorn brengt specifieke uitdagingen met zich mee m.b.t. de balans tussen economie en leefbaarheid. Die specifieke problematiek wijkt af van de rest van de gemeente waar andere vraagstukken zijn m.b.t. de balans tussen ecologie, economie en leefbaarheid. Bepaalde delen kunnen wat economie en leefbaarheid betreft meer toerisme gebruiken. We zijn het eens dat binnen het gebied 'Groene Schatkamer' een onderscheid moet worden gemaakt tussen Giethoorn en de natuur in NP Weerribben-Wieden. Waar nodig zullen we de tekst hierop aanpassen.

53.6	Indiener stelt voor om in de Omgevingsvisie het begrip “vaardorp” te vervangen door “vaartdorp”, conform de eerder ontstane consensus bij de publicatie van de Landschapsbiografie Weerribben-Wieden.	Wij kunnen ons vinden in de reactie van indiener en het begrip vaardorp zal worden gewijzigd in vaartdorp.
53.7	Indiener wijst erop dat de transitie naar Nationaal Park Nieuwe Stijl al is afgerond en dat het programma in 2023 is opgevolgd door het Beleidsprogramma Nationale Parken 2024–2030. Nationaal Park Weerribben-Wieden richt zich inmiddels op bredere doelen zoals robuuste natuur, erfgoed, draagkracht en betrokkenheid. Indiener verzoekt om deze actualisatie en verbreding correct weer te geven in de Omgevingsvisie	Wij kunnen ons deels vinden in de reactie van indiener. Inderdaad kan gesteld worden dat we al een Nationaal Park Nieuwe Stijl zijn, op basis van de redenering die wordt gegeven. Met de beëindiging van het Rijksprogramma NP Nieuwe Stijl is de ontwikkeling niet gestopt. We blijven werken aan een NP Nieuwe Stijl. Daarbij hoort o.a. het betrekken zaken als (natuur)beleving in balans met draagkracht, maatschappelijke betrokkenheid en herkenbaarheid.
53.8	Indiener mist in de Omgevingsvisie een analyse van de spanningen tussen natuurwaarden en gebruikswaarden in het gebied. Uit natuurdoelanalyses blijkt dat stikstofdepositie, waterkwaliteit en waterpeilen belangrijke knelpunten zijn voor het behalen van instandhoudingsdoelen in de Weerribben en De Wieden. Indiener vraagt om in de visie expliciet aandacht te besteden aan deze drukfactoren en aan te geven welke bronmaatregelen buiten de Natura 2000-gebieden mogelijk zijn binnen gemeentelijke bevoegdheden.	In de Omgevingsvisie benoemen we de waarde en het behoud van de natuur, o.a. in NP Weerribben-Wieden. We gaan niet, althans beperkt, in op hoe we de kwaliteit van het NP willen behouden. We zijn ons natuurlijk bewust van de (wettelijke) opgaven die daarmee samenhangen maar behandelen dit niet uitgebreid in de Omgevingsvisie zoals wordt voorgesteld. We zullen de Omgevingsvisie niet in voorgestelde zin aanpassen.
53.9	Indiener erkent de waarde van nachtelijke donkerte, maar wijst op de toenemende druk door verstedelijking en lichtvervuiling. Vooral de groei van kassenbouw in de Noordoostpolder baart zorgen vanwege de verre lichtuitstraling en impact op natuur en mens. Er wordt gevraagd om hier in de Omgevingsvisie aandacht aan te besteden, bij voorkeur in samenwerking met omliggende gemeenten.	In de Omgevingsvisie benoemen we de kwaliteit van nachtelijke donkerte en de relatie die dit heeft ten opzichte van de ecologische balans, rustbeleving en gezondheid. Door dit te benoemen geven we aan dat ook wij dit een belangrijke waarde te vinden, zodat dit als kader geldt bij het opstellen van beleid. We erkennen dat licht niet stopt bij de gemeentegrenzen. Hoewel we de zienswijze begrijpen is de Omgevingsvisie naar onze mening niet de plaats om daar te diep op in te gaan.
53.10	Indiener stelt voor om naast de Veenweidestrategie ook het Advies van de Ecologische Autoriteit te benoemen als richtinggevend. Daarnaast vraagt indiener aandacht voor de wettelijke opdracht tot natuur- en biodiversiteitsherstel buiten Natura 2000-gebieden, zoals vastgelegd in de	Als richting voor de toekomst benoemen we dat we het NP in verbinding willen brengen met het omliggende landschap en andere natuurgebieden. In de toelichting waarop wordt gedoeld wordt aangegeven dat het rapport Bouwstenen Veenweidestrategie 2.0 handvatten geeft voor toekomstige keuzes.

	Europese Natuurherstelverordening, die van toepassing is op alle gebiedstypen in de Omgevingsvisie.	Niet wordt gesteld dat dit rapport richtinggevend is. Er zijn vele wetten en regels die niet allemaal in de Omgevingsvisie worden genoemd maar waar we wel mee te maken hebben. Het advies van de Ecologische Autoriteit en de Europese Natuurherstelverordening zijn ook gericht op het beschermen van de natuur. Ze ondersteunen veelal de ontwikkelingsrichting die wij hebben gekozen in de Omgevingsvisie, maar zo zijn er nog veel andere regelingen te noemen. In de omgevingsvisie beperken we ons tot het benoemen van de kwaliteiten van de deelgebieden, de ambitie die we hebben en de richting die we willen geven voor de toekomst.
53.11	Indiener vindt het streven naar behoud van alle agrarische bedrijven niet realistisch gezien de langdurige afname in aantal. Indiener stelt voor om in plaats daarvan te spreken van "een duurzaam toekomstperspectief voor de agrarische sector", met ruimte voor schaalvergroting, extensivering, verbreding, specialisatie of nevenfuncties, afgestemd op gebiedskwaliteiten en ondernemerskeuzes.	In de toelichting waarnaar wordt verwezen, wordt niet gesteld dat we inzetten op het behoud van bestaande agrarische bedrijven. We wijzen wel op de doorontwikkeling die nodig is in de agrarische sector i.v.m. de diverse landelijk bepaalde transitieopgaven. Wij willen dat het platteland leefbaar en vitaal blijft en zien daarvoor kansen. Schaalvergroting is daarbij geen doel op zich. Het gaat ons er om dat er een vitale agrarische sector blijft en dat zo veel mogelijk ondernemers kansen blijven zien om hun bedrijf in Steenwijkerland voort te zetten.

Conclusie

De zienswijze van indiener 53 leidt tot wijziging van de Omgevingsvisie

Indiener 54

54.	INDIENER 54	
54.1	Indiener is van mening dat de gezondheid van bewoners, natuur en biodiversiteit in Steenwijkerland beter beschermd moet worden. Indiener stelt dat de Omgevingsvisie hiervoor duidelijke maatregelen moet opnemen. Er wordt verzocht om spuitvrije zones van minimaal 50 meter rond woningen, tuinen, scholen en recreatieterreinen, en van minimaal 250 meter rond Nationaal Park Weerribben-Wieden. Daarnaast vraagt indiener om actieve inzet op het 2030-scenario uit het	Kortheidshalve wordt verwezen naar de beantwoording bij 16.1 en 18.1.

	Agri-Food-Nature Transition Model, gericht op een gezond en duurzaam landbouwsysteem.	
--	---	--

Conclusie

De zienswijze van indiener 54 leidt niet tot wijziging van de Omgevingsvisie

Indiener 55

55.	INDIENER 55	
55.1	Indiener stelt dat woningbouw op de Steenwijkerkamp ongewenst is vanwege de grote cultuurhistorische en archeologische waarde van het gebied. De woningnood mag volgens indiener geen reden zijn om dit unieke landschap aan te tasten. Indienerverwijst naar het rapport van Royal Haskoning uit 2009, waarin de uniciteit van het gebied wordt bevestigd, en benadrukt dat al veel erfgoed verloren is gegaan. Er zijn volgens indiener voldoende alternatieve locaties voor woningbouw binnen Steenwijk, zoals het voormalige defensie terrein aan de Meppelerweg. Indiener doet een dringend beroep op de gemeenteraad om het plan niet door te zetten en het resterende erfgoed duurzaam te beschermen.	Kortheidshalve wordt voor de beantwoording verwezen naar de beantwoording bij 3.1, 37, 41.1, 41.2 en 41.3.

Conclusie

De zienswijze van indiener 55 leidt niet tot wijziging van de Omgevingsvisie

Indiener 56

56.	INDIENER 56	
56.1	Indiener onderschrijft de ambities van de gemeente op het gebied van leefbaarheid, duurzaamheid en vitale kernen, en vraagt specifiek aandacht voor duurzame huisartsenzorg als essentieel onderdeel van een toekomstbestendige leefomgeving	Wij danken de indiener voor het onderschrijven van de ambities van de gemeente op het gebied van leefbaarheid, duurzaamheid en vitale kernen.
56.2	Indiener stelt dat toegankelijke en kwalitatief goede huisartsenzorg essentieel is voor een gezonde en vitale gemeente. In Steenwijkerland staat deze zorg onder druk door onder andere huisartsentekorten, vergrijzing, toenemende zorgvraag en beperkte huisvestingsmogelijkheden. Ook ontbreekt afstemming tussen ruimtelijke ordening en	Wij delen uw opvatting dat toegankelijke en kwalitatief goede huisartsenzorg, een essentiële voorwaarde is voor een gezonde en vitale leefomgeving. Binnen onze gemeente hanteren wij een zogenaamd 'rode loper'-beleid voor deze zorgtak: we zetten ons actief in om huisartsen te ondersteunen bij vestiging, uitbreiding en continuïteit van hun praktijk. Ook

	zorginfrastructuur. Indiener waardeert de bestaande aandacht voor dit thema, maar vraagt om een expliciete en concrete uitwerking in de definitieve Omgevingsvisie om te voorkomen dat toekomstige ontwikkelingen het behoud van huisartsenzorg ondermijnen.	zien wij ruimtelijk mogelijkheden om hieraan tegemoet te komen, bijvoorbeeld via maatwerk binnen bestemmingsplannen of via samenwerking met zorgpartners en ontwikkelaars. Tegelijkertijd merken wij op dat de Omgevingsvisie een strategisch instrument is, bedoeld voor langetermijnrichting en ruimtelijke keuzes. Het is niet het juiste middel om op het niveau van individuele voorzieningen of concrete locaties in te gaan.
56.3	Indiener stelt voor om huisartsenzorg expliciet te verankeren in de definitieve Omgevingsvisie. Daarbij wordt gevraagd om zorgvoorzieningen als kernwaarde van leefbare kernen te benoemen, met bijzondere aandacht voor huisartspraktijken. Ook wordt voorgesteld om ruimtelijke reserveringen en flexibiliteit op te nemen in bestemmingsplannen, zodat huisartsen zich duurzaam kunnen vestigen en uitbreiden. Verder vraagt indiener om ondersteuning bij betaalbare en toekomstbestendige huisvesting van praktijken, en het opnemen van een zorgparagraaf in toekomstige gebiedsontwikkelingen waarin continuïteit van huisartsenzorg wordt meegewogen. Hiermee kan de gemeente bijdragen aan vitale dorpen, gezonde bevolkingsgroei en een duurzame zorginfrastructuur	We waarderen de betrokkenheid van indiener bij het thema huisartsenzorg en erkennen het belang daarvan. Het signaal van indiener nemen wij nadrukkelijk mee in de verdere beleidsontwikkeling. De Omgevingsvisie is een strategisch document dat richting geeft aan de ruimtelijke ontwikkeling op de lange termijn. Het is niet bedoeld voor het vastleggen van concrete reserveringen of uitvoeringsmaatregelen. Voor zaken als ruimtelijke flexibiliteit, ondersteuning bij huisvesting van huisartspraktijken en het opnemen van zorgparagrafen in gebiedsontwikkelingen zijn andere instrumenten geschikter, zoals omgevingsprogramma's of omgevingsplannen.

Conclusie

De zienswijze van indiener 56 leidt niet tot wijziging van de Omgevingsvisie

Indiener 57

57	INDIENER 57	
57.1	Indiener spreekt grote waardering uit voor de ambitieuze Omgevingsvisie, met name voor de aandacht voor klimaatverandering, klimaatadaptatie en de ruimtelijke inrichting van Steenwijkerland. De nadruk op Basiskwaliteit Natuur, zoals het blauwgroene raamwerk en natuurinclusief bouwen, wordt als zeer waardevol beschouwd.	Wij danken indiener voor de uitgesproken waardering.
57.2	Indiener vindt dat de opwekking van hernieuwbare energie in de ontwerp	Kortheidshalve wordt verwezen naar de beantwoording bij 46.6 en 50.3.

	Omgevingsvisie onderbelicht is, ondanks de grote opgave op het gebied van zon- en windenergie. Er wordt gepleit voor een nadere uitwerking van dit thema, met verwijzing naar afspraken in RES-verband. Indiener stelt voor dat de gemeente in de Omgevingsvisie vastlegt dat zij inzet op optimaal gebruik van zonne-energie op daken, actief zoekt naar geschikte locaties voor zonne- en windparken met draagvlak in de gemeenschap, en samenwerkt met buurgemeenten bij de realisatie van deze projecten.	
57.3	Indiener stelt dat de mobiliteitssector in Steenwijkerland achterblijft in de reductie van CO₂-uitstoot en dat de aandacht voor mobiliteit in de ontwerp Omgevingsvisie beperkt is. Gezien de omvang van de opgave pleit indiener voor een stevigere en bredere positionering van duurzame mobiliteit, in lijn met de strategische mobiliteitsvisie (2020) en het rapport Klimaat- en duurzaamheidsambities (2024). Daarbij wordt gewezen op het belang van zero-emissiemobiliteit, deelmobiliteit, slimme logistiek en een goed ontwikkelde laadinfrastructuur en voorzieningen voor duurzame vervoersmiddelen.	De door indiener genoemde beleidsdocumenten, zoals de strategische mobiliteitsvisie (2020) en het rapport Klimaat- en duurzaamheidsambities (2024), zijn nog steeds van toepassing. Bij nadere uitwerkingen van plannen, zoals omgevingsprogramma's of een omgevingsplan, worden deze documenten actief gebruikt om invulling te geven aan duurzame mobiliteit. Daarbij wordt onder meer gekeken naar zero-emissiemobiliteit, deelmobiliteit, slimme logistiek en de ontwikkeling van passende infrastructuur. De Omgevingsvisie biedt hiervoor het strategische kader, terwijl de concrete uitwerking plaatsvindt in vervolgstappen.
57.4	Indiener stelt dat de term 'balans' tussen landbouw, natuur, recreatie en wonen in de Omgevingsvisie te abstract blijft en vraagt om concrete criteria of normen om (dis)balans te kunnen beoordelen. Zonder deze uitwerking dreigt het begrip zijn betekenis te verliezen en worden noodzakelijke keuzes vermeden. Indiener verzoekt de gemeente om op korte termijn stappen te zetten richting operationalisering, zeker nu er volgens SDS sprake is van een actuele disbalans tussen landbouw, recreatie en natuur, en een dreigende disbalans tussen landbouw en wonen.	Wij herkennen het punt dat het begrip 'balans' zonder verdere uitwerking abstract kan blijven, en waarderen de oproep van indiener om dit concreter te maken. Juist daarom is de Omgevingsvisie bedoeld als strategisch kader: zij schetst de richting en ambities voor de lange termijn, waaronder het streven naar een toekomstbestendig platteland waarin functies elkaar versterken. De verdere operationalisering van deze balans - zoals het formuleren van criteria, afwegingskaders of ruimtelijke keuzes - vindt plaats in vervolgstappen, zoals omgevingsprogramma's.
57.5	Indiener wijst op het wereldwijde verlies aan biodiversiteit en benadrukt dat ook de Weerribben en Wieden onder druk staan door massatoerisme en landbouw. Er wordt gepleit voor maatregelen in de Omgevingsvisie om verstoring van beschermde natuurgebieden te beperken, zoals het bevriezen van	Wij herkennen het belang van het beschermen van kwetsbare natuurgebieden en het zorgvuldig omgaan met recreatieve druk. In de Omgevingsvisie zetten wij nadrukkelijk in op het verbinden van onze mooie kernen, die goed bereikbaar zijn, zodat toerisme op een evenwichtige en duurzame manier kan

	verblijfsvoorzieningen, zonering van rustgebieden, beperking van recreatievaart en strengere handhaving op vaarsnelheden. Daarnaast stelt indiener dat landbouw bijdraagt aan watervervuiling en biodiversiteitsverlies, maar ook kansen biedt via extensieve en biologische landbouw, agrarisch natuurbeheer en blauwe klimaatdiensten. Tot slot wordt gewezen op gezondheidsrisico's van gewasbeschermingsmiddelen, met name bij sierteelt. Indiener vraagt de gemeente om het voorzorgsbeginsel toe te passen door een spuitzone van minimaal 50 meter rond woningen te hanteren en geen vergunningen te verlenen voor gangbare sierteelt.	genieten van alles wat Steenwijkerland te bieden heeft. Daarmee richten wij ons op kwaliteit en beleving. Zonerings, beperkingen op recreatievaart of bevrozing van verblijfsvoorzieningen zijn geen onderdelen van deze strategische visie, maar kunnen aan bod komen in nadere uitwerkingen. Voor het aspect gewasbeschermingsmiddelen verwijzen wij naar de beantwoording bij 16.1 en 18.1.
57.6	Indiener benadrukt dat de waarde van de Omgevingsvisie afhangt van een voortvarende en effectieve uitvoering. De visie moet snel worden vertaald in meetbare plannen met monitoring, evaluatie en bijstelling. Samenwerking met maatschappelijke organisaties is daarbij essentieel. Indiener verzoekt de gemeente om deze uitvoeringsambitie expliciet in de Omgevingsvisie op te nemen en biedt aan hieraan bij te dragen.	Wij herkennen de reactie van indiener en delen de opvatting dat de kracht van de visie pas echt tot uiting komt in de uitwerking ervan. Wij werken de Omgevingsvisie nader uit in omgevingsprogramma's en omgevingsplannen. In deze vervolgstappen worden ambities vertaald naar concrete maatregelen, waarbij monitoring, evaluatie en bijstelling een belangrijke rol spelen.

Conclusie

De zienswijze van indiener 57 leidt niet tot wijziging van de Omgevingsvisie

Indiener 58

58.	INDIENER 58	
58.1	Indiener stelt dat de Steenwijker Kamp een uniek geologisch gebied is, ontstaan in de Saalien-ijstijd, en als enige eindmorene in Nederland grotendeels onbebouwd en onbebost is gebleven. Vanwege de hoge geologische en archeologische waarde pleit indiener voor het toekennen van een beschermde status als monument. Woningbouw en uitbreiding van infrastructuur op deze locatie worden gezien als een historische vergissing, temeer omdat er volgens indiener voldoende alternatieve bouwlocaties in Steenwijk beschikbaar zijn.	Kortheidshalve wordt voor het aspect 'De Kamp' verwezen naar de beantwoording bij 3.1, 41.2 en 41.3. Kortheidshalve wordt voor het aspect 'gewasbeschermingsmiddelen' verwezen naar de beantwoording bij 16.1 en 18.1.

	Indiener wijst op zorgen over het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen nabij woonerven en natuurgebieden. Op basis van persoonlijke ervaringen in Onna wordt een sterke achteruitgang van biodiversiteit geschetst, met het verdwijnen van insecten, vogels en vleermuizen. Hoewel gezondheidseffecten moeilijk te bewijzen zijn, leeft er bij meerdere bewoners de wens dat de gemeente in de Omgevingsvisie een spuitvrije zone opneemt van 50 meter rond particuliere erven en 250 meter rond Natura 2000-gebieden.	
--	--	--

Conclusie

De zienswijze van indiener 58 leidt niet tot wijziging van de Omgevingsvisie

Indiener 59

59.	INDIENER 59	
59.1	Indiener zet zich in voor het behoud en de versterking van streekeigen agrarisch erfgoed, inclusief hoofd- en bijgebouwen, erfinrichting en het omliggende landschap. Vanuit die betrokkenheid is met belangstelling kennisgenomen van de ontwerp Omgevingsvisie. Indiener betreurt dat de eerder toegezegde nadere inkadering van de regeling voor Vrijkomende Agrarische Bebouwing (VAB) niet is terug te vinden in het ontwerp. Volgens indiener staan enkele voorstellen haaks op de belangen van erfgoed en landschap in het betreffende werkgebied	Wij begrijpen dat indiener aandacht vraagt voor de regeling rondom Vrijkomende Agrarische Bebouwing (VAB) en de impact daarvan op het erfgoed in het betreffende gebied. De inkadering van de randvoorwaarden voor VAB is opgenomen binnen de ambities en richting voor de toekomst van de verschillende deelgebieden in de Omgevingsvisie. Indien de verwachting bestond dat de Omgevingsvisie nadere regels en concrete beleidsmaatregelen zou bevatten, dan moet die verwachting worden bijgesteld. De Omgevingsvisie is een strategisch document dat richting geeft op hoofdlijnen. De uitwerking van regels en voorwaarden vindt plaats in omgevingsprogramma's en omgevingsplannen, waarin ook de belangen van erfgoed en landschap verder worden meegenomen.
59.2	Indiener mist realiteitszin en concrete inkadering in de uitgangspunten en ambities van de Omgevingsvisie. Deze zijn volgens indiener te abstract geformuleerd, waardoor onderliggende belangentegenstellingen – tussen onder meer natuur, landbouw, recreatie en woningbouw – onvoldoende zichtbaar worden. Er wordt gepleit voor meer duidelijkheid over hoe de gemeente hierin	Wij begrijpen dat indiener behoefte heeft aan duidelijkheid over hoe de gemeente omgaat met de spanning tussen uiteenlopende belangen zoals natuur, landbouw, recreatie, woningbouw en landschappelijke waarde. Tegelijk willen wij benadrukken dat de Omgevingsvisie niet het document is waarin gedetailleerde beleidsregels worden vastgelegd. De visie biedt een strategisch

	keuzes maakt en welke afwegingen daaraan ten grondslag liggen.	kader en schetst de richting voor de lange termijn. De verdere concretisering en uitwerking van keuzes en maatregelen vindt plaats in omgevingsprogramma's en omgevingsplannen.
59.3	Indiener onderschrijft de beschrijving van de landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten van het Hoge Land van Vollenhove, en benadrukt dat nieuwe ontwikkelingen daar zorgvuldig moeten worden ingepast. Dit vereist dat schaal en aard van ontwikkelingen passen bij het kleinschalige karakter en dat landschap en cultuurhistorie nadrukkelijk worden meegewogen. Hoewel het ontwerp deze uitgangspunten erkent, mist indiener deze zorgvuldigheid in de uitwerking bij nieuwe woonfuncties in het gebied. Indiener vindt de kaart in de ontwerp Omgevingsvisie zeer slecht leesbaar ook na vergroting. Toevoeging van aspectkaarten voor de belangrijkste thema's zouden zeer verhelderend kunnen werken.	Het is goed om te lezen dat de indiener de beschrijving van het Hoge Land onderschrijft. Wij zijn het met indiener eens dat nieuwe ontwikkelingen daar zorgvuldig moeten worden ingepast. Korthedshalve wordt voor het aspect 'uitwerking' verwezen naar de beantwoording bij 59.1 en 59.2. Met betrekking tot de kaart kunnen wij de indiener niet helemaal volgen, maar willen daarnaast verwijzen naar het DSO, waar dezelfde kaart te vinden is en waar tot perceelsniveau ingezoomd kan worden.
59.4	Indiener maakt bezwaar tegen het uitgangspunt om woningbouw voortaan op hoger gelegen gronden te realiseren, omdat dit volgens indiener afbreuk doet aan de landschappelijke kwaliteit van het Hoge Land van Vollenhove. In combinatie met andere ruimtelijke ontwikkelingen in de omgeving ontstaat volgens indiener een te grote ruimtelijke druk op dit waardevolle gebied. Alternatieve locaties, zoals de Bente, zouden beter geschikt zijn vanwege minder risico's op CO₂-problematiek en overstroming. Indiener verzoekt de gemeente om bij toekomstige uitbreidingen ook andere locaties serieus te overwegen en de landschappelijke en cultuurhistorische waarden van het Hoge Land zwaar te laten meewegen.	Wij begrijpen de zorgen van indiener en erkennen het bijzondere landschappelijke en cultuurhistorische karakter van dit gebied. Het uitgangspunt van water- en bodemsturend bouwen blijft leidend in de Omgevingsvisie. Dat betekent ook dat een stedelijke ontwikkeling bij voorkeur plaatsvindt op van nature hoger gelegen gronden. Dit uitgangspunt wordt niet aangepast. Tegelijkertijd zijn wij het eens met indiener dat dit vraagt om een zorgvuldig en passend ontwerp, waarbij de landschappelijke kwaliteit en cultuurhistorische waarden van het deelgebied nadrukkelijk worden meegenomen in de verdere uitwerking.
59.5	Indiener uit kritiek op de voorgestelde transformatie van vrijkomende agrarische bebouwing. Hoewel het ontwerp positieve effecten noemt zoals woningvoorraad, woonmilieus en erfgoedbehoud, mist indiener een realistische benadering. Er worden volgens hen geen mogelijke nadelen benoemd, geen belangenafweging gemaakt en geen duidelijke	Korthedshalve wordt verwezen naar de beantwoording bij 15.1.

	randvoorwaarden gesteld, waardoor het voorstel vooral als wensdenken wordt gezien.	
59.6	Indiener ondersteunt het principe van hergebruik van agrarische bebouwing en beperkte woningbouw op erven, maar maakt bezwaar tegen het toestaan van grootschalige woonclusters, zoals meer dan tien woningen per erf. Dit zou volgens indiener afbreuk doen aan de cultuurhistorische en landschappelijke waarden van het Hoge Land van Vollenhove en leiden tot verstening van het gebied. Indiener stelt dat de ontwerp Omgevingsvisie eerdere beperkingen uit de regeling voor vrijkomende agrarische bebouwing loslaat, waardoor ongewenste verdichting en ruimtelijke aantasting dreigen. Er wordt gepleit voor juridische borging van zorgplicht voor groenelementen en voor een realistische benadering van de invloed van bewoners op het omliggende landschap.	Kortheidshalve wordt verwezen naar de beantwoording bij 7.3, 7.4 en 15.1.
59.7	Indiener bekritiseert de introductie van het begrip "knooperven" in de ontwerp-Omgevingsvisie, omdat dit concept oorspronkelijk afkomstig is uit een ander landschapstype in Zuid-Twente. In het Hoge Land van Vollenhove ontbreekt volgens hen de knooppuntfunctie. Waar het begrip in Twente gericht is op behoud van cultuurhistorisch waardevolle erven en landschappelijke verbindingen, wordt het in de visie volgens indiener onterecht toegepast op alle vrijkomende erven, zonder duidelijke randvoorwaarden of beperkingen, wat leidt tot ongewenste verstedelijking	Wij kunnen ons niet vinden in de reactie van indiener. In paragraaf 3.2.1.4 onder c wordt een duidelijke beschrijving gegeven van het idee voor knooperven zoals dat binnen onze gemeente wordt gehanteerd. Knooperven zijn binnen Steenwijkerland geen nieuw fenomeen, maar passen binnen een bredere ontwikkeling waarbij bestaande erven op een zorgvuldige manier worden benut. Het doel is om mogelijkheden te bieden voor nieuwe woonvormen en functieveranderingen, zonder dat dit leidt tot extra verstening of aantasting van het landschap. Daarbij wordt nadrukkelijk gekeken naar ruimtelijke kwaliteit en landschappelijke inpassing. Kortheidshalve wordt voor het aspect 'uitwerking' verwezen naar de beantwoording bij 59.1 en 59.2.
59.8	Indiener maakt bezwaar tegen het idee om compensatie voor vrijkomende erven in de beekdalen te realiseren op percelen in het Hoge Land van Vollenhove. Indiener pleit ervoor om compensatie te beperken tot vrijkomende agrarische erven binnen dat gebied zelf. Nieuwbouw op open percelen wordt als ongewenst beschouwd vanwege het risico op dichtslibbing van het erflint en aantasting van het karakteristieke	Kortheidshalve wordt verwezen naar de beantwoording bij 6.3, 15.1, 19.2 en 52.7.

	cultuurlandschap met zijn afwisseling van beslotenheid en doorkijkjes.	
59.9	Indiener verzoekt om aanscherping van de Omgevingsvisie met duidelijke grenzen voor woningbouw op vrijkomende agrarische erven, zoals maximaal drie woningen per erf en het handhaven van de norm dat slechts 10% van het gesloopte bedrijfspand mag worden teruggebouwd als woning. Daarnaast pleit men voor heldere beoordelingscriteria voor behoud en versterking van landschap en cultuurhistorie. Een minimale landschappelijke ingreep, zoals enkel beplanting rond het bouwblok, wordt onvoldoende geacht om te voldoen aan de provinciale eis tot versterking van landschappelijke kwaliteiten.	Kortheidshalve wordt verwezen naar de beantwoording bij 59.1 en 59.2.
59.10	Indiener waardeert de aandacht voor multifunctionele landbouw, maar mist een duidelijke definitie en concrete maatregelen in het ontwerp. Voor het Hoge Land van Vollenhove wordt gepleit voor stimulering van groene en blauwe diensten, zoals beheer van houtwallen en wateropvang. Daarnaast uit men zorgen over het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen, vooral bij aardappelteelt op tijdelijk verhuurde gronden nabij lintbebouwing, wat mogelijk gezondheidsrisico's en conflicten oplevert. Ook belemmert deze praktijk de extensivering van melkveebedrijven. Indiener vraagt om aanscherping en nadere uitwerking van het landbouwbeleid met oog voor natuur- en gezondheidswaarden.	Kortheidshalve wordt voor het aspect 'multifunctionele landbouw' verwezen naar de beantwoording bij 20.5 Kortheidshalve wordt voor het aspect 'gewasbeschermingsmiddelen' verwezen naar de beantwoording bij 16.1 en 18.1
59.11	Indiener ondersteunt het herstel en de bescherming van houtwallen, singels, bosjes, poelen en andere groenelementen op het Hoge Land van Vollenhove vanwege hun waarde voor landschap, biodiversiteit en kleinschaligheid. Er wordt aangedrongen op versterking van toezicht en handhaving, omdat hier al jaren onvoldoende actie op wordt ondernomen. Daarnaast leeft de wens om oude zandpaden als wandelroutes te herstellen. Grootschalige bosaanplant wordt als ongewenst beschouwd, behalve op locaties met historische bosstructuren.	Wij danken indiener voor de positieve reactie op het herstel en de bescherming van houtwallen, singels, poelen en andere landschapselementen op het Hoge Land van Vollenhove. Toezicht en handhaving vallen buiten de reikwijdte van de Omgevingsvisie, die bedoeld is als strategisch kader. Wat betreft bosaanplant geldt dat grootschalige bebossing alleen wordt onderzocht op locaties die daarvoor geschikt zijn of die zijn opgenomen in de bossenstrategie van de provincie.
59.12	Indiener gaat ervan uit dat in het ontwerp sprake is van verplaatsing van het	Wij erkennen dat het in de ontwerp tekst had moeten gaan om een mogelijke verplaatsing

	bedrijventerrein naar het oosten, en niet naar het westen zoals vermeld. Indiener stelt dat deze verplaatsing alleen wenselijk is als daarmee woningbouwplannen elders op het Hoge Land van Vollenhove komen te vervallen, omdat die woningen dan op de vrijgekomen locatie van de Weyert gerealiseerd kunnen worden.	van het bedrijventerrein naar het oosten, en zullen dit in de Omgevingsvisie corrigeren. Wat betreft woningbouw: wij begrijpen de wens om zorgvuldig om te gaan met de ruimtelijke impact op het Hoge Land van Vollenhove. Tegelijkertijd is het van belang om breder te kijken naar de woningbouwbehoefte in de verschillende kernen en de mogelijkheden die daar bestaan. Wij sluiten woningbouwplannen niet op voorhand uit, zoals door indiener verzocht, maar zullen bij toekomstige afwegingen nadrukkelijk rekening houden met landschappelijke en cultuurhistorische waarden.
59.13	Indiener vindt het onderdeel over het groenblauwe raamwerk te stedelijk georiënteerd en pleit voor meer aandacht voor het groen rond monumentale en karakteristieke boerderijen, dat essentieel is voor de landschapsbeleving en streekeigen identiteit. Met name de linten van boerenerven op het Hoge Land van Vollenhove verdienen nadruk. Er wordt gewezen op een lopend project van de Boerderijstichting Land van Vollenhove, gesteund door de Provincie en Landschap Overijssel, gericht op vergroening van erven.	Het groenblauwe raamwerk in de Omgevingsvisie maakt onderdeel uit van de stedelijke laag en is daarom primair daarop georiënteerd. Dat neemt niet weg dat wij zeker oog hebben voor het belang van het groen op en rond boerenerven en de linten in het buitengebied. Juist vanwege hun waarde voor landschap, identiteit en beleving zijn deze linten opgenomen in de Omgevingsvisie en worden zij meegenomen in de verdere uitwerking van beleid en ruimtelijke afwegingen, zoals een cultuurhistorische waardenkaart. Het genoemde project van de Boerderijstichting Land van Vollenhove voor vergroening van erven juichen wij toe en wij steunen dergelijke initiatieven. Tegelijkertijd geldt dat dit type uitvoeringsgerichte projecten en maatregelen niet thuishoort in de Omgevingsvisie.
59.14	Indiener uit kritiek op de onduidelijkheid van de kaart in de ontwerp-Omgevingsvisie, waardoor reageren op zoeklocaties voor verblijfsrecreatie (zoals bij Vollenhove) niet mogelijk is. Daarnaast wordt zorg uitgesproken over de mogelijkheid tot functieverandering van campings zonder toekomstperspectief, waaronder ook (beperkte) transitie naar wonen valt. Dit lijkt in tegenspraak met het verbod op permanent wonen in recreatiewoningen. Indiener vraagt wie bepaalt of een camping geen toekomstperspectief meer heeft en wat onder “beperkte transitie” wordt verstaan. Ook	Wij benadrukken dat permanente bewoning op verblijfsrecreatieterreinen niet is toegestaan en dat dit uitgangspunt ook in de Omgevingsvisie wordt gehandhaafd. Wel biedt de visie ruimte voor functieverandering van recreatieterreinen die aantoonbaar geen recreatief toekomstperspectief meer hebben. Deze transitie wordt zorgvuldig beoordeeld en betreft maatwerk, waarbij landschappelijke en ruimtelijke kwaliteit leidend zijn. Het bouwen van recreatiewoningen op boerencampings valt niet onder deze mogelijkheden en wordt door ons niet als een

	pleit men voor een verbod op het bouwen van recreatiewoningen op boerencampings om verdere verstening van het landschap te voorkomen. Tot slot wordt de gemeenteraad dringend verzocht permanent wonen op campings volledig uit te sluiten.	wenselijke ontwikkeling gezien, mede vanwege het risico op verstening van het landschap en aantasting van de karakteristieke lintstructuur in het buitengebied.
--	---	---

Conclusie

De zienswijze van indiener 59 leidt tot wijziging van de Omgevingsvisie

Indiener 60

60.	INDIENER 60	
60.1	Indiener mist in de publicatietekst van de ter visie legging een duidelijke boodschap over het belang van dit moment voor inwoners, omdat nu de koers en keuzes worden vastgelegd die later juridisch worden vertaald in het Omgevingsplan. Dit verschilt wezenlijk van eerdere procedures onder de Wet op de ruimtelijke ordening, waarbij inspraak mogelijk was bij het bestemmingsplan. Veel inwoners zijn zich hier volgens indiener niet van bewust. Daarnaast wordt kritiek geuit op de beperkte participatie: slechts twee momenten voor inspraak, waarvan één op een specifieke zaterdag, en geen aanvullende bijeenkomsten tijdens de ter inzage legging. Indiener had verwacht dat de gemeente meer gelegenheid zou bieden om de ontwerpvisie toe te lichten. De beschikbare informatie wordt als ontoegankelijk ervaren door de omvang, complexiteit en onduidelijke kaart, waardoor het voor veel inwoners lastig is om een goed geïnformeerde zienswijze in te dienen.	Wij kunnen ons niet vinden in de reactie van indiener. Gedurende het proces van het opstellen van de Omgevingsvisie is op verschillende manieren gecommuniceerd en geparticipeerd, zowel digitaal als fysiek, en is nadrukkelijk aandacht besteed aan het belang van dit document voor de toekomst van Steenwijkerland. De stelling dat er slechts twee momenten voor inspraak zijn geweest, is onjuist. Naast de genoemde bijeenkomsten zijn er diverse andere contactmomenten geweest, waaronder digitale consultaties, gesprekken met stakeholders, en mogelijkheden tot schriftelijke inbreng. De participatie is daarmee breder en intensiever geweest dan geschetst. De omvang en complexiteit van de Omgevingsvisie is inherent aan het strategische karakter en de brede reikwijdte van het document. Wij blijven ons inspannen om de inhoud zo toegankelijk mogelijk te maken, onder andere via visualisaties en toelichtingen.
60.2	Indiener vraagt zich af hoeveel houvast de ontwerp Omgevingsvisie biedt en mist duidelijkheid over de inhoud, richting en uitvoering. Er is behoefte aan inzicht in hoe doelen voor 2050 worden bereikt, welke belangen zijn afgewogen, wat dit betekent voor de korte termijn, en hoe de verantwoordelijkheden tussen gemeente, provincie en waterschap zijn verdeeld. Ook wordt gevraagd om meer duidelijkheid over de ruimtelijke keuzes: welke functies krijgen waar ruimte?	De Omgevingsvisie is bedoeld als strategisch document dat richting geeft aan de ambities en doelen van de gemeente Steenwijkerland voor de lange termijn, met het vizier op 2050 en verder. Het biedt daarmee het kader voor de gewenste ruimtelijke ontwikkeling en de keuzes die daarin worden gemaakt. De concrete uitwerking van deze ambities en doelen vindt plaats in vervolgstappen, zoals omgevingsprogramma's waarin uitvoeringsgerichte maatregelen worden uitgewerkt. Daarnaast volgt een juridische

		vertaling in het gemeentelijke omgevingsplan, waarin regels en voorwaarden worden vastgelegd.
60.3	Indiener uit verwondering over het ontbreken van informatie in de Omgevingsvisie over een gepland zonnepark en een grootschalig mestvergistingsbedrijf nabij Blokzijl. Deze ontwikkelingen lijken volgens indiener in strijd met de beschreven ambities voor het gebied tussen het Oude en Nieuwe Land, zoals behoud van open landschap, natuur en cultuurhistorie. Indiener vraagt zich af of dergelijke ingrepen geen afbreuk doen aan de entree van de gemeente en het Nationaal Park, en aan de landschappelijke en historische beleving van Blokzijl en de oude Zuiderzeedijk.	De door indiener genoemde initiatieven, zoals het zonnepark en het mestvergistingsbedrijf nabij Blokzijl, zijn ontwikkelingen die te specifiek zijn, of niet voldoende uitgewerkt, om in de Omgevingsvisie op te nemen. De Omgevingsvisie richt zich op strategische keuzes en langetermijnambities. Dat neemt niet weg dat dergelijke initiatieven bij hun verdere beoordeling en besluitvorming moeten aansluiten bij de ambities en ruimtelijke richtingen zoals die in de Omgevingsvisie zijn vastgesteld. Daarbij wordt onder meer gekeken naar landschappelijke kwaliteit, cultuurhistorische waarden en de beleving van het gebied, waaronder de entree van Blokzijl en het Nationaal Park.

Conclusie

De zienswijze van indiener 60 leidt niet tot wijziging van de Omgevingsvisie

Indiener 61

61.	INDIENER 61	
61.1	Indiener voelt zich sterk betrokken bij het Hoge Land van Vollenhove en heeft daarom de ontwerp Omgevingsvisie kritisch gelezen, met name het deel over dit gebied. Er wordt erkend dat er grote ruimtelijke opgaven zijn, zoals woningbouw en industriële uitbreiding, en dat een zorgvuldige afweging tussen stad en platteland essentieel is, zeker gezien de toenemende gronddruk. Indiener ziet veranderingen in de leefomgeving, niet altijd positief, maar waardeert dat de visie blijkt geeft van zorg voor de gemeente en aandacht voor het groene karakter, dat door de hele visie heen zichtbaar is.	Wij danken de indiener voor de waardering voor de visie en de zorgvuldige aandacht voor het groene karakter van onze gemeente.
61.2	Indiener kan zich niet verenigen met het ontwerpbesluit en wijst op eerdere ingrepen in het gebied die volgens hem het kleinschalige, afwisselende landschap hebben aangetast. Indiener noemt onder andere de ruilverkaveling uit de jaren '60, waarbij veel	Wij betreuren het dat de uitvoering van eerdere plannen in het gebied niet is verlopen zoals oorspronkelijk bedoeld en dat bepaalde maatregelen zijn uitgebleven. Tegelijkertijd moeten we constateren dat we dit in het kader

	landschapselementen zoals houtwallen en poelen zijn verdwenen, en beloofde herstelmaatregelen zijn uitgebleven. Ook de recente landinrichting (afgesloten in 2023) wordt bekritiseerd, omdat alleen kavelruil is uitgevoerd en andere doelstellingen niet zijn gerealiseerd. Dit heeft volgens indiener geleid tot schaalvergroting in een gebied dat juist kleinschalig van karakter zou moeten blijven	van de Omgevingsvisie niet kunnen terugdraaien. Met de Omgevingsvisie zetten wij juist in op het behoud en waar mogelijk het versterken van de landschappelijke, cultuurhistorische en ecologische waarden van het gebied, maar ook ruimte geven voor ontwikkelingen in de toekomst. We willen richting geven aan toekomstige ontwikkelingen die recht doen aan de kwaliteiten van het Hoge Land.
61.3	Indiener wijst erop dat er in het verleden meerdere plannen voor het gebied zijn opgesteld - zoals het Natuurbeleidsplan van de Provincie Overijssel, het Raamplan Strategisch Groenproject en het Landschapsonwikkelingsplan van de gemeente Steenwijkerland - maar dat deze nauwelijks zijn uitgevoerd. Dit roept bij indiener twijfel op over de uitvoerbaarheid van de plannen in de ontwerp Omgevingsvisie. Er wordt gepleit voor meer duidelijkheid over wat wel en niet mogelijk is binnen de visie	De Omgevingsvisie is bedoeld als strategisch kader dat richting geeft aan de ruimtelijke ontwikkeling van Steenwijkerland op de lange termijn. Het document stelt de ambities en uitgangspunten vast, maar doet geen uitspraken over de concrete uitvoerbaarheid van afzonderlijke plannen. De uitvoerbaarheid van beleidsvoornemens en ruimtelijke keuzes komt in een later stadium aan bod, namelijk bij de uitwerking in omgevingsprogramma's en de juridische vertaling in het omgevingsplan.
61.4	Indiener onderstreept de bijzondere landschappelijke, ecologische en cultuurhistorische kwaliteiten van het Hoge Land, met zijn kleinschalige, afwisselende karakter en lange bewoningsgeschiedenis. Hoewel de ontwerp-Omgevingsvisie het belang van behoud en beleving van dit gebied erkent, vindt indiener dat de voorgestelde toekomstplannen te vrijblijvend zijn en onvoldoende recht doen aan deze waarden. Er wordt gewezen op forse uitbreidingsplannen voor woningbouw in Vollenhove en Sint Jansklooster, die volgens indiener al ruimschoots voorzien in de woningbehoefte. Daarnaast wordt kritiek geuit op de geplande uitbreiding van het industrieterrein bij Vollenhove, die mogelijk conflicteert met toekomstige woningbouw en leidt tot overlast. Indiener vraagt zich af waarom niet is gekozen voor een alternatieve locatie aan de westzijde van Vollenhove. Ook wordt gewezen op de aanwezigheid van twee grote recreatieterreinen in het gebied, wat bij elkaar leidt tot een aanzienlijke ruimtelijke druk op het kleinschalige keileemlandschap	Wij begrijpen de zorgen van indiener en waarderen het dat deze met kennis van het gebied reageert. Indiener benoemt terecht onderdelen die van grote waarde zijn voor het Hoge Land, zoals het kleinschalige landschap, de cultuurhistorie en de ruimtelijke druk die daar op staat. Elke ontwikkeling vraagt om een zorgvuldige en verantwoorde ruimtelijke afweging. Daarbij wordt het behoud van landschappelijke en cultuurhistorische waarden afgewogen tegen de maatschappelijke behoefte aan bijvoorbeeld woningbouw en bedrijvigheid. Conform de kaders in de Omgevingsvisie worden stedelijke ontwikkelingen bij voorkeur gerealiseerd op van nature hoger gelegen gronden of in directe aansluiting op bestaande kernen. We streven ernaar om bij elke ontwikkeling oog te houden voor de kwaliteiten van het gebied en te zorgen voor een goede landschappelijke inpassing, zodat het karakter van het Hoge Land behouden blijft en waar mogelijk wordt versterkt.

61.5	Indiener uit stevige kritiek op delen van de ontwerp-Omgevingsvisie. Hoewel de visie inzet op behoud van agrarische bedrijven en multifunctionele landbouw, ziet indiener in de praktijk juist schaalvergroting en het verdwijnen van landschapselementen, mede door recente landinrichtingsmaatregelen. Er is zorg over het verdwijnen van boerenbedrijven en het gebrek aan stimulering voor agrariërs om via groenblauwe diensten of nevenactiviteiten zoals melktaps of streekverkoop bij te dragen aan landschapsonderhoud en biodiversiteit. Daarnaast wordt het beleid rond vrijkomende agrarische bebouwing (VAB) en de introductie van het begrip 'knooperf' bekritiseerd. Indiener vindt het onbegrijpelijk dat onder dit label plannen worden ontwikkeld die leiden tot verstening, zoals het voornemen aan de Halleweg. Volgens indiener is dit in strijd met de uitgangspunten van de visie en ondermijnt het de landschappelijke en cultuurhistorische waarden van het gebied. Het begrip knooperf wordt gezien als een omweg om bestaande regelingen zoals Rood voor Rood te omzeilen. Tot slot wordt gewezen op de beperkte afstand tussen toekomstige woningbouwlocaties, waardoor het "groene hart" tussen Vollenhove en Sint Jansklooster onder druk komt te staan.	Kortheidshalve wordt voor het aspect 'multifunctionele landbouw' verwezen naar de beantwoording bij 20.5 Kortheidshalve wordt voor het aspect 'VAB' verwezen naar de beantwoording bij 6.3, 15.1, 19.2 en 52.7. Kortheidshalve wordt voor het aspect 'initiatief Halleweg' verwezen naar de beantwoording bij 7.3 en 7.4 Kortheidshalve wordt voor het aspect 'knooperven' verwezen naar de beantwoording bij 59.7. Indiener benoemt terecht dat de bebouwing tussen Vollenhove en Sint Jansklooster dicht bij elkaar komt te liggen. Dat is een constatering die wij delen en die onze aandacht heeft. Juist in dit gebied is het van belang om zorgvuldig om te gaan met de ruimtelijke opgaven en de landschappelijke kwaliteiten die hier onder druk kunnen komen te staan.
61.6	Indiener uit kritiek op het recreatie- en bedrijventerreinenbeleid in de ontwerp-Omgevingsvisie. Hoewel de visie stelt dat er geen ruimte is voor permanente bewoning op recreatieterreinen en geen nieuwe campings worden toegestaan, wijst indiener op de praktijk waarin handhaving lastig is en recent toch een nieuwe kleinschalige camping met vergunning is gerealiseerd. Dit roept twijfels op over de uitvoerbaarheid van het beleid zonder strikte regelgeving en handhaving. Daarnaast wordt het beleid rond uitbreiding van bedrijventerreinen ter discussie gesteld. Hoewel uitbreiding alleen zou mogen plaatsvinden bij lokale behoefte, is er volgens indiener toch een uitbreiding bij Vollenhove gepland, wat als tegenstrijdig wordt ervaren	Wij zijn van mening dat handhaving van permanente bewoning op recreatieterreinen in de praktijk lastig is, een terechte constatering is. Hoewel handhaving geen onderdeel is van de Omgevingsvisie, heeft dit onderwerp wel degelijk onze aandacht en wordt het via andere beleidslijnen en instrumenten opgepakt. Indiener wijst daarnaast op nieuwe recreatieve initiatieven. Wij zijn van mening dat dergelijke initiatieven onder voorwaarden mogelijk moeten zijn als nevenactiviteiten bij bestaande bedrijven, bijvoorbeeld in de vorm van kleinschalige recreatie of streekverkoop. Dit biedt ruimte voor multifunctioneel gebruik, passend binnen de kaders van de visie. Wij herkennen ons niet in de reactie van indiener, waarin indiener stelt dat er geen behoefte zou zijn aan uitbreiding van bedrijventerreinen. Die behoefte is er wel

		degelijk en blijkt uit signalen van lokale ondernemers en regionale economische ontwikkelingen. Daarom biedt de Omgevingsvisie ruimte voor uitbreiding.
--	--	---

Conclusie

De zienswijze van indiener 61 leidt niet tot wijziging van de Omgevingsvisie

Indiener 62

62.	INDIENER 62	
62.1	Indiener geeft aan dat indiener de zienswijze van indiener 29 ondersteunt en mede indient. Indiener deelt de zorgen en is niet tevreden met de wijze waarop de Omgevingsvisie Steenwijkerland is opgesteld	Kortheidshalve wordt voor de volledige beantwoording van deze zienswijze verwezen naar de beantwoording bij indiener 29.

Conclusie

De zienswijze van indiener 62 leidt niet tot wijziging van de Omgevingsvisie

Indiener 63

63.	INDIENER 63	
63.1	Indiener stelt dat de zin in de ontwerp-Omgevingsvisie over het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen, met name bij lelieteelt, te vaag en vrijblijvend is. Indiener is van mening dat de uitspraak van de Raad van State van 2 april 2025 hierover veel serieuzer genomen moet worden en dat de gemeente moet anticiperen op een toekomst waarin het gebruik van pesticiden niet houdbaar is. Indiener wijst op de zorgplicht van de gemeente voor gezondheid en welzijn van inwoners en verwijst naar het oordeel van de rechtbank Limburg (2024), waarin het gebruik van pesticiden als onveilig voor omwonenden werd beoordeeld. Indiener stelt dat toelating door het Ctgb geen garantie biedt voor veiligheid en dat het voorzorgsbeginsel uit de Europese wetgeving leidend moet zijn. Indiener pleit voor een verbod op niet-biologische bollenteelt, een uitfasering van pesticiden in alle teelten, en de invoering van vergunningsplicht en actieve handhaving.	Kortheidshalve wordt verwezen naar de beantwoording bij 16.1 en 18.1

Conclusie

De zienswijze van indiener 63 leidt niet tot wijziging van de Omgevingsvisie